

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

.....
บัณฑิตมหาบัณฑิต

.....
ปริญญา

.....
บัณฑิต

.....
สาขา

.....
บัณฑิต

.....
ภาควิชา

เรื่อง การเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ของบริษัท
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Disclosure on Good Corporate Governance 2006 of Listed Companies in the SET

นามผู้วิจัย นางสาวณัฏฐิมา จีระสกุลชัย

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญฤกษ์ เต็งอำนวยการ)

หัวหน้าภาควิชา

(.....
รองศาสตราจารย์ธานี พงศ์พัฒน์, Dr.rer.soc.oec.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....
(.....
รองศาสตราจารย์กัญจนา วีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Disclosure on Good Corporate Governance 2006 of Listed Companies in the SET

โดย

นางสาวณัชพิมพ์ จีระสกุลชัย

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาบัตรมหาบัณฑิต

พ.ศ. 2551

ณัชพิมพ์ จีระสกุลชัย 2551: การเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชา บัญชี ภาควิชาบัญชี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญสกุล เต็งอำนวย, Ph.D. 119 หน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการเปิดเผยดังกล่าว ให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549 ที่กำลังจะออกมาบังคับใช้ ในปี 2549

วิธีการวิจัยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ โดยรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ56-1) สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปี 2548 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 341 บริษัท การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยของข้อมูล

ผลการวิจัยการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 พบว่า บริษัทจดทะเบียนมีคะแนนการเปิดเผยเฉลี่ยร้อยละ 61.75 โดยมีคะแนนการเปิดเผยตามหลักการ 15 ข้อเดิมเฉลี่ยร้อยละ 75.71 และคะแนนการเปิดเผยตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) เฉลี่ยร้อยละ 38.31 พบว่าหากพิจารณาการเปิดเผยในกลุ่มอุตสาหกรรมพบว่า มีการเปิดเผยโดยเรียงลำดับดังนี้ ทรัพยากร (50.40%) เทคโนโลยี (43.20%) สินค้าอุปโภคบริโภค (39.00%) อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (38.71%) เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (37.32%) สินค้าอุตสาหกรรม (35.89%) และบริการ (35.31%) หากพิจารณาตามหลักการ 5 หมวด พบว่า คะแนนโดยเฉลี่ยของทุกหมวดต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งหลักการที่ได้คะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุดคือ การเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม (2.35%) ในหมวดสิทธิของผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นหมวดที่มีคะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุด ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงคือ ภาครัฐและภาคเอกชนควรร่วมมือกันอย่างจริงจังในการส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการ เพื่อพัฒนาหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ได้ดียิ่งขึ้น

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

____/____/____

Natchapim Geerasakulchai 2008: Disclosure on Good Corporate Governance 2006 of Listed Companies in the SET. Master of Accountancy, Major Field: Accounting, Department of Accounting. Thesis Advisor: Assistant Professor Kwansagool Tengamnuey, Ph.D. 119 pages.

The objectives of this research were to study disclosure corporate governance of Thai listed companies based on Good Corporate Governance 2006 and to suggest guidelines to improve corporate governance of Thai listed companies to comply with Good Corporate Governance 2006.

The data of this research was collected from secondary data including annual reports and SEC Form 56-1 based on year 2005 of 341 listed companies. The frequencies, percentages, means are analyzed by using a descriptive statistic method.

The results of the study of the disclosure on Good Corporate Governance 2006 showed that listed companies had a total average score 61.75%, average score 75.71% by Good Governance 15 principles, average score 38.31% by Good Governance 2006 (additional) principles. When considered by business sector, resources (50.40%) ,technology (43.20%), consumer products (39.00%), property and construction (38.71%) , agro and food industry (37.32%) , industrials (35.89%) and services (35.31%) .When considered by 5 principles, the scores of all principles were lower than 50%. The lowest disclosure was the matter of chances for stakeholders to send questions before the meeting (2.35%) which is in the rights of stakeholder principle. Our suggestions are that, the government sector and private sector should be strongly promote to related parties in order to realize the importance of good corporate governance, set policies encouraging in corporate governance implementation for a better performance and distinctive results . These are to improve good corporate governance of listed companies in the SET in accordance with Good Corporate Governance 2006.

Student's signature

Thesis Advisors's signature

____/____/____

กิตติกรรมประกาศ

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญสกุล เต็งอำนวย ประธานกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์คุณชัย ส่องเมือง กรรมการที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษาในการ ค้นคว้าวิจัย ตลอดจนการตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์อุษณา ภัทรมนตรี ประธานการสอบ และ ศาสตราจารย์อัจฉรา จันทร์ฉาย ผู้แทน บัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ความกรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การดูแลและสนับสนุนในทุกเรื่อง รวมถึงกำลังใจจาก เพื่อน ๆ ที่ศึกษาด้วยกัน เจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโทการบัญชีภาคพิเศษ ที่ได้คอยช่วยเหลือและให้ คำแนะนำต่าง ๆ โดยตลอด

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตั้งแต่อดีตจนถึง ปัจจุบัน รวมถึงผู้เขียนตำรา เอกสารบทความต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และนำมาอ้างอิงในการ วิจัยครั้งนี้

คุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูบาอาจารย์และ ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ณัชพิมพ์ จีระสกุลชัย

ตุลาคม 2551

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
แนวคิดและทฤษฎี	6
ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
กรอบแนวคิดการวิจัย	27
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	28
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	28
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	33
ผลการวิจัย	33
ข้อวิจารณ์	88
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	92
สรุปผลการวิจัย	92
ข้อเสนอแนะ	96
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	99

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	103
ภาคผนวก ก แบบประเมินผลที่ใช้ในการศึกษา	104
ภาคผนวก ข รายชื่อ คณะแนน และระดับการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการ กำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนที่ใช้ในการศึกษา	109
ภาคผนวก ค บริษัทจดทะเบียนที่มีคะแนนการเปิดเผยที่ดี (5 อันดับแรก) แบ่งตามแต่ละหลักการ (ตามลำดับอักษร)	112
ภาคผนวก ง บริษัทจดทะเบียนที่มีคะแนนการเปิดเผยที่ดี (5 อันดับแรก) แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม	115
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	119

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปสาระสำคัญหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549	13
2	จำนวนบริษัทจดทะเบียนที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม	34
3	การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในภาพรวม	35
4	การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน จำแนกตามระดับการเปิดเผย	36
5	การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน จำแนกตามหลักการแต่ละหมวด	38
6	การเปิดเผยโดยจำแนกตามหลักการย่อยในหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น	40
7	การเปิดเผยโดยจำแนกตามหลักการย่อยในหมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น	41
8	การเปิดเผยโดยจำแนกตามหลักการย่อยในหมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย	43
9	การเปิดเผยโดยจำแนกตามหลักการย่อยในหมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	44
10	การเปิดเผยโดยจำแนกตามหลักการย่อยในหมวดที่ 5 ความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	การจัดอันดับผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการ 15 ข้อ โดย จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม	49
12	การจัดอันดับผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการปี 2549 โดย จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม	50
13	การจัดอันดับผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการในภาพรวม โดย จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม	52
14	ผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการ 15 ข้อ จำแนกแต่ละหมวด แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม	53
15	ผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการปี 2549 ข้อ จำแนกแต่ละหมวด แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม	55
16	ผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการโดยรวม จำแนกแต่ละหมวด แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม	57
17	คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม และจำแนกแต่ละข้อย่อยของหมวดที่ 1	62
18	คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม และจำแนกแต่ละข้อย่อยของหมวดที่ 2	63
19	คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม และจำแนกแต่ละข้อย่อยของหมวดที่ 3	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม และจำแนกแต่ละข้อย่อยของหมวดที่ 4	67
21	คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม และจำแนกแต่ละข้อย่อยของหมวดที่ 5	72
22	สรุปผลการวิจัยเรียงตามคะแนนการเปิดเผยของแต่ละหลักการ	80
23	สรุปผลการวิจัยเรียงลำดับตามคะแนนการเปิดเผยของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม	81
24	สรุปผลการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549	82
25	ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549	85

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดการวิจัย

27

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

จากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งก่อตัวมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 โดยสภาพเศรษฐกิจเริ่มตกต่ำ และได้มาปะทุขึ้นในปี พ.ศ. 2540 กิจการหลายแห่งเกิดการยุบและควบรวมกิจการ อีกทั้งยังถูกโจมตีค่าเงินบาทโดยกองทุนต่างชาติ การอ่อนค่าลงอย่างรุนแรงของเงินบาท จนกระทั่งธนาคารแห่งประเทศไทยต้องประกาศลอยค่าเงินบาท ทำให้รัฐบาลต้องใช้จ่ายเงินกองทุนสำรองไปจนหมด เพื่อช่วยพยุงค่าเงินบาทไว้ซึ่งส่งผลให้การเติบโตทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศต้องหยุดชะงักลง (สุนิสา สะและหมัด, 2545) โดยนักวิชาการต่างชาติได้ระบุสาเหตุของการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศไทยในครั้งนี้ว่า เกิดจากการที่ระบบธุรกิจของไทยเต็มไปด้วยระบบพรรคพวก อีกทั้งการขาดการกำกับดูแลกิจการที่ดี (สุรศักดิ์ ไชยธนกิจ, 2548) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานที่ดีอาร์ไอฉบับที่ 29 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2544 โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยเรื่องการคอร์รัปชัน ในภาคธุรกิจกับบรรษัทภิบาลในประเทศไทย ระบุว่ามีความสำคัญที่สุดคือ การทุจริตในภาครัฐและภาคเอกชนซึ่งชี้ให้เห็นถึงการขาดบรรษัทภิบาลในประเทศไทย (วิมลรัตน์ เจ็ญเจริญ, 2546)

จากเหตุการณ์ข้างต้น ทำให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) ได้เข้ามามีบทบาทเนื่องจากรัฐบาลไทยจำเป็นต้องกู้เงินจากกองทุนนี้ เพื่อมาช่วยพยุงให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยสามารถดำเนินต่อไปได้ โดยต้องทำตามเงื่อนไขที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศกำหนด อาทิ การปฏิรูประบบราชการ การกระจายอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์การระดับท้องถิ่น การสร้างระบบการตรวจสอบที่เน้นความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของสาธารณชน เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในแวดวงราชการและการเมือง ซึ่งกองทุนการเงินระหว่างประเทศเชื่อว่าเงื่อนไขเหล่านี้ เป็นวิธีทางหนึ่งในการวางรากฐานเพื่อสร้างระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งประเทศที่ต้องการรับความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศจะต้องเป็นประเทศที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี รวมทั้งสามารถดำเนินการตามนโยบายที่ได้ตกลงไว้อย่างเคร่งครัด ซึ่งเงื่อนไขต่าง ๆ เหล่านี้ ช่วยผลักดันให้ประเทศไทยหันมาให้ความสนใจในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างกว้างขวาง

โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยได้กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนทุกบริษัทต้องมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามประกาศ ณ วันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2541 และในปี พ.ศ. 2544 ตลาดหลักทรัพย์ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้จัดทำและเผยแพร่รายงานการกำกับดูแลการดำเนินงานฉบับปรับปรุงสิงหาคม พ.ศ. 2544 ซึ่งเสนอหลักการกำกับดูแล 40 ข้อ และต่อมา มีนาคม พ.ศ. 2545 ตลาดหลักทรัพย์ได้เลือกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี จำนวน 15 ข้อให้บริษัทจดทะเบียนนำไปปฏิบัติในขั้นแรกเริ่ม และให้เปิดเผยในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปีของบริษัทหรือต้องแสดงเหตุผลที่ไม่สามารถปฏิบัติตามได้ (อชญา ดวงไกรแฝง, 2549) และในปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย มีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมุ่งหวังให้ทุกบริษัทพัฒนาระดับการกำกับดูแลกิจการให้สามารถเทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากล เพื่อประโยชน์โดยรวมต่อความสามารถในการแข่งขัน และการเติบโตของตลาดทุนไทย ตลอดจนสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนของประเทศไทย จึงออกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2549 เป็นการนำข้อพึงปฏิบัติจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ ที่ได้ประกาศใช้เมื่อเดือนมีนาคม 2545 มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้เทียบเคียงกับหลักการกำกับดูแลกิจการขององค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (The Organization for Economic Cooperation and Development : OECD) ปี 2004 และข้อเสนอแนะของธนาคารโลก โดยจะมีการบังคับใช้ตั้งแต่ การนำส่งข้อมูลประจำปี 2550 ซึ่งมีกำหนดส่งในเดือนมีนาคม และเมษายน 2551 เป็นต้นไป (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2549)

จากเหตุการณ์และประเด็นดังกล่าวข้างต้นการกำกับดูแลกิจการมีความสำคัญเป็นอย่างมาก สำหรับการดำเนินธุรกิจช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการส่งเสริมภาพพจน์ที่ดีให้กับองค์กรได้อีกทางหนึ่ง เพราะแนวโน้มของนักลงทุนในปัจจุบัน โดยเฉพาะจากต่างประเทศ จะพิจารณาการลงทุนในองค์กรที่ให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้พัฒนาหลักการกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ โดยเพิ่มหลักการให้สมบูรณ์เทียบเคียงกับหลักการของ OECD และรวมประเด็นที่ธนาคารโลกเสนอแนะไว้ในรายงาน Corporate Governance-Report on the Observance of Standards and Codes (CG ROSC) ปรับปรุงมาเป็นหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 โดยให้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปีของบริษัท เริ่มตั้งแต่การนำส่งข้อมูลประจำปี 2550 ซึ่งมีกำหนดส่งในเดือนมีนาคมและเมษายน 2551 เป็นต้นไป ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการ

ประชาสัมพันธ์ในเรื่องที่ควรให้ความสนใจ และจากการตรวจเอกสารพบว่าในปัจจุบันยังไม่มีการศึกษาในเรื่องการประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2549 จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาถึงบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยว่ามีการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 มากน้อยเพียงใด และมีเรื่องใดบ้างที่ควรต้องปรับปรุงหรือควรเสนอแนะเพิ่มเติม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ปี 2549 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2548
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการเปิดเผยการปฏิบัติตามการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับบริษัทจดทะเบียนและทราบเรื่องที่ควรให้ความสนใจซึ่งควรปรับปรุงหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ซึ่งจะนำมาใช้ในปี 2550
2. เพื่อเป็นแนวทางแก่งานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ของบริษัทจดทะเบียนให้ชัดเจนขึ้น
3. เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ลงทุนและผู้สนใจเกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลกิจการสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2549 ให้มีความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้น รวมถึงทราบประเด็นที่ควรให้ความสนใจ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ จะใช้ข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นปีล่าสุดในขณะที่ได้ทำการศึกษา และเป็นปีที่ใช้ผลประเมินเข้าร่วมโครงการประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี หรือโครงการ Corporate Governance-Report on the Observance of Standards and Codes (CG-ROSC) ซึ่งประเมินโดยธนาคารโลก แสดงให้เห็นถึงการยอมรับระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดทุนไทยที่ได้มาตรฐานสากล ดังนั้นจึงถือได้ว่าปี 2548 เป็นปีแห่งความสำเร็จของการเริ่มต้นยกระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดทุน (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2549) จึงใช้ข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในปี พ.ศ. 2548 นี้
2. การวิจัยครั้งนี้จึงไม่ครอบคลุมถึงบริษัทที่อยู่ในกลุ่มบริษัทในหมวดระหว่างพื้นฟูกิจการ กลุ่มกองทุนต่าง ๆ บริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (Market for Alternative Investment: MAI) กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน เนื่องจากกลุ่มบริษัทเหล่านี้ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ และมีหลักเกณฑ์อื่น ๆ ในการกำกับดูแลนอกเหนือจากกฎเกณฑ์โดยทั่วไปของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้ข้อมูลอยู่บนพื้นฐานของกฎระเบียบข้อบังคับที่เหมือนกันจึงไม่รวมบริษัทดังกล่าว
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ในปีพ.ศ. 2549 โดยใช้แบบรายงานของปีล่าสุดที่อยู่ในช่วงที่ทำการวิจัยนั่นคือ แบบรายงานปี พ.ศ. 2548

นิยามศัพท์

บริษัทจดทะเบียน หมายถึง บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์ หมายถึง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หลักการ 15 ข้อ หมายถึง หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ แบ่งเป็น 5 หมวด

หลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) หมายถึง หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ภายใต้ภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันซึ่งตลาดเงินและตลาดทุนทั่วโลกมีความผันผวนอย่างมาก ประกอบกับความซับซ้อนในการดำเนินธุรกิจที่เพิ่มมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่องค์กรจะต้องปรับตัวทั้งด้านกลยุทธ์ ปรับเปลี่ยน วิธีการบริหารกิจการและการจัดระบบการตรวจสอบการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่สุด แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมและดูแลกิจการที่ดีจึงเป็นเรื่องที่กล่าวถึงอย่างกว้างขวาง และได้รับความสนใจอย่างมากว่าเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงอยู่ของกิจการตลาดทุนในหลาย ๆ ประเทศ รวมถึงตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความเชื่อว่าบริษัทที่มีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีระบบการวัดผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพจะช่วยส่งเสริมให้กิจการมีการพัฒนาและเติบโตในระดับที่เหมาะสม

จากการวิจัยค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้สามารถจำแนกและประมวลความรู้ที่ได้จากการทบทวนเอกสาร ออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ แนวคิดและทฤษฎีผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง กรอบแนวคิดการวิจัย และสมมติฐานการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แนวคิดและทฤษฎี

ในการวิจัยครั้งนี้ได้รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความหมายของการกำกับดูแลกิจการที่ดี ความเป็นมาและวิวัฒนาการในประเทศไทย หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการกำกับดูแลกิจการ

ความหมายของการกำกับดูแลกิจการ ได้ถูกให้คำจำกัดความหรือความหมายแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของแต่ละองค์กรหรือสถาบัน ดังนี้

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทยและ โครงการเพื่อการพัฒนาแห่งองค์การสหประชาชาติ (2544) ให้ความหมายคำว่า “การกำกับดูแลกิจการที่ดี” หมายถึง การบริหารจัดการ

ธุรกิจที่เป็นธรรม โปร่งใสและเสมอภาค โดยผู้ที่มีอำนาจบริหารและอำนาจในการตัดสินใจในธุรกิจนั้น ๆ มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่และผลการกระทำของตนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับบริษัททุกราย ซึ่งรวมถึงผู้ถือหุ้น พนักงาน รัฐ ลูกค้าตลอดจนประชาชนทั่วไป

Organization for Economic Co-operation and Development (2004) ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียอื่นของบริษัท การ จัดโครงสร้าง รวมทั้งวิธีการเพื่อการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ขององค์กร และการประเมินติดตามผล การปฏิบัติงาน

สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (2544) ให้คำนิยามการกำกับดูแลว่าหมายถึง กระบวนการและโครงสร้างองค์กรต่าง ๆ ที่คณะกรรมการบริษัทนำไปใช้ เพื่อที่จะแจ้ง (Inform) ชี้นำ (Direct) บริหาร (Manage) และติดตามผล (Monitor) กิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ องค์กร

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2544) ได้ให้ความหมายของ “การกำกับดูแลกิจการ” ว่า หมายถึง ระบบที่จัดให้มีโครงสร้างและกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ และผู้ถือหุ้น เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน นำไปสู่ความเจริญเติบโตและเพิ่ม มูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาว โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่นประกอบ

ความเป็นมาของการกำกับดูแลกิจการ

ความเป็นมาของการกำกับดูแลกิจการ ได้เกิดขึ้นและเป็นที่สนใจเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ที่ส่งผลกระทบในด้านร้ายต่อมหาชน ในปี 1992-1993 ในประเทศสหรัฐอเมริกา คณะกรรมการบริษัทใหญ่ ๆ หลายแห่งต่างตื่นตัวและตระหนักในความรับผิดชอบต่อตนเอง เพราะผู้บริหารจำนวนไม่น้อยได้ใช้อำนาจในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหายที่รุนแรงต่อบริษัท จนบริษัทยักษ์ใหญ่หลายแห่งได้แก่ GM, SEARS, AMEX ได้ปลดผู้บริหารระดับสูงออกจากบริษัทจนได้รับการขนานนามว่า “การปฏิวัติโดย คณะกรรมการ (Boardroom Revolution)” (วิลลาร์ด เจ็จเจอร์, 2546)

ในปี ค.ศ. 1995 ได้เกิดเหตุการณ์ซึ่งกระทบต่อตลาดเงินและตลาดทุนของโลก ดังนี้

1. วิกฤตการณ์แบริงส์ ซึ่งเป็นธนาคารของประเทศอังกฤษในสิงคโปร์ ซึ่งมีประวัติอันยาวนาน แต่กลับประสบผลขาดทุนอย่างหนัก ทำให้กิจการต้องล้มเลิกไป อันเกิดจากการขนเงินไปลงทุนในตราสารอนุพันธ์ เพื่อการเก็งกำไร และมีการทุจริตของ นายนิคส์ ลีสัน ผู้บริหารชาวอังกฤษ โดยได้ตัดสินใจในการลงทุนตามลำพังมากเกินไปเกินระดับของการคานอำนาจและสอบชั้น เมื่อตลาดทุนเปลี่ยนแปลงไม่เป็นไปตามที่ นายนิคส์ ลีสัน คาดการณ์จากการเก็งกำไรในเชิงทุจริต ส่งผลให้ธนาคารขาดทุนประมาณ 1.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

2. วิกฤตการณ์ ไควา ซึ่งเป็นธนาคารใหญ่อันดับที่ 20 ของประเทศญี่ปุ่น ถูกทางการสหรัฐอเมริกาสั่งปิดการดำเนินงานกิจการทั้งหมดในสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผลจากการทุจริตของผู้บริหารชาวญี่ปุ่น โดยทำการซื้อขายตราสาร โดยไม่ได้รับการอนุมัติอย่างถูกต้อง และทำการซื้อขายเกินกว่าอำนาจมอบหมายที่ได้รับ

เมื่อมองภาพภายในประเทศไทย ทำให้มองเห็นวิกฤตการณ์มากมายที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในประเทศ เช่น คดีการทุจริตของผู้บริหารธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ คดีการทุจริตผู้บริหารของบริษัทอัลฟาเทคจำกัด การล่มสลายของสถาบันการเงิน 56 แห่งอันเกิดจากการขาดความโปร่งใส และการทุจริตของคณะผู้บริหาร และคดีการทุจริตการสั่งซื้อเวชภัณฑ์ภายในกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น

วิวัฒนาการของการกำกับดูแลกิจการในประเทศไทย

นับแต่วิกฤตการณ์ภาวะเศรษฐกิจปี 2540 ซึ่งมีผลกระทบต่อเนื้อต่อความเสียหายในตลาดทุนภาครัฐได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูตลาดทุนไทย จึงมีนโยบายให้จัดการประชุมเพื่อจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนาตลาดทุนขึ้น ซึ่งการประชุมในครั้งนั้นผู้แทนจากภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐ ได้ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์หลายประการ โดยมาตรการสำคัญที่ในที่ประชุมให้ความสนใจเป็นพิเศษ คือ การสร้างการกำกับดูแลกิจการในตลาดทุน ทั้งในด้านบริษัทจดทะเบียนและสถาบันตัวกลาง และรวมไปถึงองค์กรกำกับดูแลด้วย (วิมลรัตน์ เจริญ, 2546)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในฐานะตลาดทุนได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนให้เป็นไปตามหลักการที่ดี และได้เริ่มศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบตั้งแต่ พ.ศ. 2538 ก่อนที่จะเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศไทย

และในปี พ.ศ. 2541 ได้ออกข้อบังคับให้บริษัทจดทะเบียนต้องจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในปี พ.ศ. 2542 ซึ่งในปีเดียวกัน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จัดทำข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียน (Code of Best Practice for Directors of Listed Companies) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานของกรรมการ และสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors Association: IOD)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 ตลาดหลักทรัพย์และสำนักงานคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้จัดทำและเผยแพร่รายงานการกำกับดูแลกิจการฉบับปรับปรุง สิงหาคม 2544 ซึ่งนำเสนอหลักการการกำกับดูแล 40 ข้อ นอกจากนี้เพื่อเป็นจุดเริ่มต้น ตลาดหลักทรัพย์ได้เลือกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีจำนวน 15 ข้อ เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนนำไปปฏิบัติในขั้นแรกเริ่มอย่างเป็นรูปธรรม การเปิดเผย ให้เปิดเผยในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ56-1) และรายงานประจำปีของบริษัท ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักการ 15 ข้อ ได้ให้แสดงผลประกอบ บริษัทมหาชน ควรเปิดเผยอย่างน้อยตามหลักการกำกับดูแลกิจการ 15 ข้อ แต่หากมีการปฏิบัติมากกว่านั้นก็ควรเปิดเผย เพื่อแสดงถึงการกำกับดูแลในระดับสูงขึ้น โดยอาจพิจารณาตามหลักการกำกับดูแลของ OECD 2004 , NYSE 2004, Combined Code 2003 หรือตามหลักเกณฑ์การประเมิน CG Base Line ของศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นต้น (อุษณา ภัทรมนตรี, 2549)

ในปี พ.ศ. 2545 ประเทศไทยได้จัดตั้งคณะกรรมการการกำกับดูแลกิจการแห่งชาติ และรัฐบาลได้ประกาศอย่างเป็นทางการให้ปี 2545 เป็นปีเริ่มต้นของการรณรงค์การมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีพร้อมกับมีนโยบายปราบคอร์รัปชัน โดยคาดหวังว่าประเทศไทยได้รับการจัดอันดับความโปร่งใสในระดับสูงของโลก ภายในระยะเวลา 5 ปีหรือประมาณปี พ.ศ. 2551 เพื่อให้การส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการให้มีพัฒนาการที่เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง มีนโยบายให้หน่วยงานต่าง ๆ ส่งเสริมการมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี และจัดเรื่องนี้ให้เป็นวาระแห่งชาติ โดยจัดตั้งคณะกรรมการบรรษัทภิบาลแห่งชาติ ในส่วนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็ได้เสนอหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ ให้แก่บริษัทจดทะเบียน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในขั้นแรกและกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนทุกบริษัทต้องเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ รวมทั้งเหตุผลที่ไม่สามารถปฏิบัติตามได้ (ถ้ามี) ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ56-1) และรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเชื่อมั่นว่าการดำเนินตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท เพราะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงมาตรฐานการจัดการ

กิจการที่ดี อันเป็นสิ่งที่พึงคาดหวังจากบริษัทจดทะเบียน และจะมีส่วนทำให้บริษัทได้รับการยอมรับมากขึ้นทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ตลอดจนเป็นการเสริมสร้างความโปร่งใสและประสิทธิภาพของฝ่ายจัดการอันจะสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นแก่ผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย นอกจากนี้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน ขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 2545 เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้คำปรึกษา และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการให้แก่กรรมการและผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนปัจจุบัน รวมทั้งบริษัทที่อยู่ระหว่างการเตรียมการเพื่อเข้าจดทะเบียน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548)

เมื่อต้นปี 2547 ประเทศไทยได้เข้าร่วมโครงการประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการกำกับดูแลกิจการของธนาคารโลก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ลงทุนทั้งในและต่างประเทศได้ทราบถึงพัฒนาการในเรื่องการกำกับดูแลกิจการของตลาดทุนไทยอย่างถูกต้อง โดยกรรมการตลาดหลักทรัพย์เป็นผู้ประสานงานระหว่างผู้แทนของธนาคารโลกกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในตลาดทุน ซึ่งเกณฑ์ที่ธนาคารโลกใช้ในการประเมิน คือ หลักการที่กำหนดโดยองค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organization for Economic Co-Operation and Development) หรือเรียกว่า OECD Principles of Corporate Governance ทั้งนี้ การประเมินโครงการดังกล่าวได้เสร็จสมบูรณ์เมื่อต้นเดือนกันยายน 2548 โดยภาพรวมผลการประเมินของประเทศไทย สอดผ่านมาตรฐานสากลและอยู่ในระดับน่าพอใจเมื่อเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชีย และที่สำคัญคือ ไม่มีข้อใดที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งผลของการประเมินดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการยอมรับระดับการกำกับดูแลกิจการของตลาดทุนไทยที่ได้มาตรฐานสากล ดังนั้นจึงถือได้ว่า ปี 2548 เป็นปีแห่งความสำเร็จของการเริ่มต้นยกระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดทุนไทย (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2549)

จนถึงปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ดำเนินการเพื่อพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด และได้ออกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2549 ซึ่งเป็นการนำข้อพึงปฏิบัติจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อที่ได้ประกาศใช้เมื่อเดือนมีนาคม 2545 มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้เทียบเคียงกับหลักการกำกับดูแลกิจการขององค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาและข้อเสนอแนะของธนาคารโลกจากการเข้าร่วมโครงการ Corporate Governance-Reports on the Observance of Standards and Codes (CG-ROSC) (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2544, 2549ก, 2549ข)

สาระสำคัญของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2544) มีดังนี้

1. นโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ

โดยกำหนดให้คณะกรรมการต้องจัดให้มีรายงานบริษัทเกี่ยวกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทและเผยแพร่ต่อผู้ถือหุ้นและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทุกปี

2. ผู้ถือหุ้น : สิทธิและการความเท่าเทียมกัน

โดยคณะกรรมการต้องอำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นทั้งหมดในการประชุมผู้ถือหุ้นและต้องปฏิบัติแก่ทุกคนเท่าเทียมกัน

3. สิทธิของผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่าง ๆ

โดยคณะกรรมการต้องคำนึงถึงกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ เช่น ผู้ถือหุ้น ลูกค้า พนักงานลูกจ้าง เจ้าหนี้ บริษัทคู่แข่ง ผู้ตรวจสอบ รัฐบาลและชุมชนที่บริษัทตั้งอยู่ เป็นต้น

4. การประชุมผู้ถือหุ้น

โดยประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้นต้องเปิดโอกาสและใช้เวลาเท่าเทียมกันแก่ผู้ถือหุ้น การแสดงความคิดเห็นและลงคะแนนในการประชุมรวมทั้งกรรมการทุกคนต้องเข้าร่วมในการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อตอบข้อซักถามในที่ประชุม

5. ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์

คณะกรรมการควรแสดงความเป็นผู้นำ วิสัยทัศน์ และความอิสระในการตัดสินใจเพื่อผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของบริษัท

6. ความขัดแย้งในผลประโยชน์

คณะกรรมการ การบริหารและผู้ถือหุ้นควรพิจารณาที่จะจัดความขัดแย้งในผลประโยชน์ด้วยความระมัดระวังรอบคอบ ซื่อสัตย์สุจริต สมเหตุสมผล และมีความเป็นอิสระต่อกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ของบริษัท

7. จริยธรรมทางธุรกิจ

โดยคณะกรรมการต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมของคณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ลูกจ้างของบริษัท

8. การถ่วงดุลของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร

โดยถือว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในการกำหนดจำนวนกรรมการและผู้บริหาร ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากการประชุมผู้ถือหุ้น

9. การรวมหรือแยกอำนาจ

โดยควรกำหนดตำแหน่งสำคัญในบริษัทให้สมดุลและแบ่งแยกตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่บริหารออกจากตำแหน่งหน้าที่ตรวจสอบเพื่อมิให้มีการใช้อำนาจโดยมิชอบ

10. ค่าตอบแทนกรรมการและการบริหาร

ต้องมีความเหมาะสมได้สัดส่วนและเปิดเผยต่อผู้ถือหุ้น

11. การประชุมคณะกรรมการ

ต้องมีจัดให้มีประจำและประธานที่ประชุมต้องเปิดโอกาสและให้เวลาให้เพียงพอกับเรื่องการบริหารและการตัดสินใจ พร้อมทั้งกำหนดเป็นหน้าที่ของกรรมการทุกคนที่ต้องเข้าร่วมประชุม และจัดให้มีพิมพ์เผยแพร่จำนวนการเข้าร่วมประชุมของกรรมการในรายงานประจำปีของบริษัท

12. คณะอนุกรรมการ

โดยควรจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน เพื่อช่วยให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการ ทั้งนี้คณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นดังกล่าวต้องไม่ใช่กรรมการที่มีอำนาจบริหารบริษัท

13. ระบบควบคุมและการตรวจสอบภายใน

โดยคณะกรรมการควรจัดให้มีระบบควบคุมและตรวจสอบภายในขึ้น

14. รายงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการควรจัดทำรายงานเพื่อแจ้งความรับผิดชอบในการจัดเตรียมงบการเงินควบคู่กับรายงานของผู้ตรวจสอบไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท

15. ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน

คณะกรรมการควรประกันว่าบริษัทได้มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่าง ๆ อย่างถูกต้อง โปร่งใส และตรงเวลา พร้อมทั้งกำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบต่อนักลงทุนแสดงข้อมูลดังกล่าวเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนำข้อพึงปฏิบัติจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้เทียบเคียงกับหลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD ปี 2004 และข้อเสนอแนะของธนาคารโลกจากการเข้าร่วมโครงการ CG-ROSC ออกมาเป็นหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2549 แบ่งออกเป็น 5 หมวด เมื่อเทียบกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ จะมีเรื่องที่กำหนดเพิ่มเติมแบ่งตามแต่ละหมวดโดยมีตารางสรุปสาระสำคัญดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปสาระสำคัญของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549

หมวด	เนื้อหาที่กำหนดไว้แล้ว ในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ	เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม
สิทธิของผู้ถือหุ้น	1.อำนวยความสะดวกในการใช้สิทธิเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นและออกเสียง ะเว้นการ	1.เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หมวด	เนื้อหาที่กำหนดไว้แล้ว ในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ	เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม
	กระทำที่อาจจำกัดโอกาสดังกล่าว(ข้อ2) 2.ผู้ถือหุ้นทุกรายได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวันประชุม และวาระการประชุมเป็นการล่วงหน้า (ข้อ 2) 3.ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอแก่ผู้ถือหุ้นเพื่อการตัดสินใจลงมติ (ข้อ2) 4.เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นซักถามและแสดงความ เห็นในที่ประชุมผู้ถือหุ้น(ข้อ4) 5.กรรมการทุกคนเข้าประชุมผู้ถือหุ้น (ข้อ4)	
ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น	1.เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าประชุม ด้วยตนเองมอบฉันทะให้ผู้อื่นมาประชุมและ ออกเสียงลงมติแทน (ข้อ2) 2.ใช้หนังสือมอบฉันทะรูปแบบที่ผู้ถือหุ้น กำหนดทิศทางการลงคะแนนได้ (ข้อ2) 3.ควรกำหนดมาตรการดูแลข้อมูลภายใน เพื่อป้องกันการนำไปใช้เพื่อประโยชน์ ส่วนตนในทางมิชอบ (ข้อ6)	1.ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอเพิ่ม วาระการประชุมก่อนวัน ประชุม และคณะกรรมการ กำหนดแนวทางพิจารณาเพิ่ม/ ไม่เพิ่มวาระดังกล่าว 2. ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอชื่อ บุคคลเพื่อเป็นกรรมการ และคณะกรรมการกำหนด แนวทางพิจารณา 3.ใช้บัตรลงคะแนนในวาระ สำคัญ 4.เลือกกรรมการเป็นรายคน 5.ไม่เพิ่มวาระการประชุม ไม่แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบ ล่วงหน้า 6.กรรมการและผู้บริหาร เปิดเผยข้อมูลต่อคณะ กรรมการเกี่ยวกับส่วน ได้เสียของตนและผู้ เกี่ยวข้อง 7 .กรรมการรายงานการ ถือครองหลักทรัพย์

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หมวด	เนื้อหาที่กำหนดไว้แล้ว ในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ	เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม
บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย	- กำหนดนโยบายคำนึงถึงสิทธิตามกฎหมายของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม (ข้อ3) - พัฒนากลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างเสริมผลการดำเนินงานของบริษัท (ข้อ3)	- มีมาตรการสื่อสารกับคณะกรรมการประเด็นความถูกต้องของรายงานการเงิน ระบบควบคุมภายใน ที่บกพร่อง/การทำผิดกฎหมาย ผิดจรรยาบรรณ และมีกลไกคุ้มครอง - กำหนดนโยบายดูแลสิ่งแวดล้อม และสังคมอย่างชัดเจน
การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	- เปิดเผยข้อมูลการเงินและมีใช้การเงินอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และโปร่งใสผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน (ข้อ15) - มีหน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับ “ผู้ลงทุนสัมพันธ์” (ข้อ15) - รายงานนโยบายการกำกับดูแลกิจการ โดยสรุป รวมถึงผลการปฏิบัติตามผ่านช่องทางต่าง ๆ (ข้อ14) - เปิดเผยนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการและผู้บริหารระดับสูงในรายงานประจำปี รวมทั้งรูปแบบหรือลักษณะค่าตอบแทนด้วย (ข้อ10)	- เปิดเผยข้อมูลทั้งไทยและอังกฤษผ่านเว็บไซต์ - เปิดเผยนโยบายดูแลสิ่งแวดล้อม และสังคมรวมถึงผลการปฏิบัติ - เปิดเผยการทำหน้าที่ของคณะกรรมการชุดย่อยในรอบปีที่แล้ว เช่น จำนวนครั้งการประชุม - เปิดเผยคำตอบแทนที่กรรมการได้รับจากการเป็นกรรมการย่อย
ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	- กำหนดจำนวนกรรมการที่ควรจะมีและองค์ประกอบของคณะกรรมการ (ข้อ8) - คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 ใน 3 ของกรรมการทั้งหมด แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน (ข้อ8) - จำนวนกรรมการเป็นไปตามสัดส่วนอย่าง	- กำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสมของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการ - พิจารณาความเหมาะสมของการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการอิสระ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หมวด	เนื้อหาที่กำหนดไว้แล้ว ในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ	เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม
	ยุติธรรมของเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นแต่ละกลุ่ม (ข้อ8) 4.ประธานกรรมการ/กรรมการผู้จัดการไม่เป็นบุคคลเดียวกันเพื่อไม่ให้คนใดคนหนึ่งมีอำนาจโดยไม่จำกัด (ข้อ9) 5.ประธานกรรมการเป็นกรรมการอิสระ(ข้อ9) 6.มีคณะกรรมการพิจารณาคำตอบแทน(ข้อ12) 7.คณะกรรมการมีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ และมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ(ข้อ5) 8.คณะกรรมการและฝ่ายจัดการแยกบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบกันชัดเจน(ข้อ5) 9.คณะกรรมการทำหน้าที่พิจารณาและให้ความเห็นชอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัทตลอดจนกำกับดูแลฝ่ายจัดการ(ข้อ5) 10.มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทที่เป็นลายลักษณ์อักษร และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ (ข้อ1) 11.จัดทำแนวทางเกี่ยวกับจรรยาบรรณเป็นลายลักษณ์อักษรและติดตามการปฏิบัติ(ข้อ7) 12.คณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ ผู้ถือหุ้นพิจารณาจัดปัญหาความขัดแย้งของผลประโยชน์อย่างรอบคอบ(ข้อ6) 13.มีระบบควบคุมภายใน และมีบุคคลที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบ ตรวจสอบระบบการควบคุม(ข้อ13) 14.มีระบบบริหารความเสี่ยงทั้งองค์กร (ข้อ13) 15.จำนวนครั้งการประชุมคณะกรรมการเหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ (ข้อ11)	3.จำกัดจำนวนบริษัทที่กรรมการแต่ละคนไปดำรงตำแหน่ง 4.กำหนดวาระดำรงตำแหน่งของกรรมการอย่างชัดเจน 5.กำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติ การไปดำรงตำแหน่งที่บริษัทของกรรมการผู้จัดการชัดเจน 6.มีคณะกรรมการสรรหา 7.ประธานกรรมการไม่อยู่ในคณะกรรมการชุดย่อย 8.สมาชิกส่วนใหญ่ของกรรมการพิจารณาคำตอบแทน/สรรหาเป็นกรรมการอิสระ 9.มีเลขานุการบริษัท 10.กรรมการทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการ 11.ทบทวนการควบคุมภายใน ประเมินการจัดการความเสี่ยง 12.กรณีไม่มีประชุมทุกเดือนควรรายงานผลการดำเนินงานให้กรรมการทราบทุกเดือน 13.ประธานกรรมการเลือกเรื่องเข้าประชุมคณะกรรมการ 14.กรรมการเสนอเรื่องเข้าประชุม 15.คณะกรรมการขอข้อมูลเพิ่มได้จากเลขตามนโยบายที่ตกลง 16.ผู้บริหารระดับสูงเข้าประชุมชี้แจงโดยตรง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หมวด	เนื้อหาที่กำหนดไว้แล้ว ในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ	เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม
	16.คณะกรรมการได้รับข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเป็นการล่วงหน้า (ข้อ11)	17.กรรมการประชุมกันเองได้
	17.ประธานกรรมการจัดสรรเวลาเพียงพอที่ฝ่ายจัดการจะเสนอเรื่องและอภิปรายปัญหา(ข้อ11)	18.มีการประเมินผลปฏิบัติงานกรรมการทุกปี
	18.มีกระบวนการกำหนดคำตอบแทนคณะกรรมการโปรงใสและได้รับอนุมัติจากผู้ถือหุ้น (ข้อ10)	19.กำหนดคำตอบแทนโดยดูจากเกณฑ์การประเมินที่กำหนดล่วงหน้า
	19.รูปแบบและจำนวนเงินคำตอบแทนกรรมการที่ระดับเหมาะสม (ข้อ10)	20.กรรมการทุกคนเข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบ และลักษณะการดำเนินธุรกิจ
	20.คำตอบแทนผู้บริหารเป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด (ข้อ10)	

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2549

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการ

ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) ของ Jensen and Merckling (1976) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ของตัวแทนจะเกิดขึ้นภายใต้สัญญาโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลหนึ่งคือ ตัวการ(Principal) ได้จ้างตัวแทน (Agency) ในการให้บริการและดำเนินการแทน หรือมอบอำนาจการตัดสินใจให้แก่ตัวแทนเพื่อกระทำการแทนตน โดยตัวการพยายามควบคุมตัวแทนไม่ให้ดำเนินการที่ไม่เหมาะสมและให้แรงจูงใจที่จะทำให้ตัวแทนดำเนินการอย่างเหมาะสม (ถวิด นิธิใบ, 2546)ซึ่งส่วนสำคัญของทฤษฎีตัวแทน คือ กลุ่มตัวการและตัวแทน มีวัตถุประสงค์หรือความชอบที่แตกต่างกัน ในบริษัทที่มีการแบ่งแยกระหว่างเจ้าของกับฝ่ายบริหาร ผู้ถือหุ้นคือ ตัวการ และผู้บริหารคือ ตัวแทน ผู้ถือหุ้นจ้างผู้บริหารและคาดหวังว่าเขาหรือเธอจะสามารถปฏิบัติงานได้ในสิ่งที่หวังไว้ ในขณะที่ผู้บริหารอาจดำเนินงานเพื่อให้พวกเขาได้รับผลตอบแทนสูงสุด (Anthony and Govindarajan, 2004)

จากการศึกษาโครงสร้างความเป็นเจ้าของบริษัทในไทยโดย Wiwattanakantang (2000) พบว่า ปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่แตกต่างกัน (Conflict of Interests) หรือปัญหาตัวแทน (Agency

Problem) ระหว่างผู้บริหารและผู้ถือหุ้นภายนอกไม่ใช่ปัญหาหลัก ซึ่งความขัดแย้งของตัวแทนถูกควบคุมโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ดังนั้นแทนที่จะเป็นปัญหาตัวแทนระหว่างผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมกับผู้บริหาร กลับกลายเป็นปัญหาตัวแทนระหว่างผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมกับผู้ถือหุ้นรายย่อยและผู้มีส่วนได้เสียอื่นแทน จากทฤษฎีตัวแทน จะเห็นว่าในไทยความสัมพันธ์ระหว่างตัวการและตัวแทนก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือปัญหาตัวแทนระหว่างผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมกับผู้ถือหุ้นรายย่อยและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ซึ่งวัตถุประสงค์ของกิจการก็คือ พยายามลดความขัดแย้งเหล่านี้ให้เหลือน้อยที่สุด (สังเวียน อินทวิชัย, 2548) การกำกับดูแลกิจการจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยปกป้องผู้ถือหุ้นรายย่อยจากผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม (Mitton, 2002)

Donaldson and Davis (1991) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ถือหุ้นคือ เจ้าของเงินทุนของกิจการ ส่วนผู้บริหารคือ ตัวแทนของกิจการ การบริหาร โดยตัวแทนของกิจการจะส่งผลกระทบต่อผลตอบแทนของบริษัทคือ อัตราผลตอบแทนที่ได้จะต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนหากผู้ถือหุ้นบริหารงานเอง อันเนื่องจากความขัดแย้งของผลประโยชน์ระหว่างเจ้าของและผู้บริหาร (Conflict of Interests) ดังนั้นจึงควรที่จะมีเครื่องมือที่จะเข้ามาแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งก็คือ รูปแบบผลตอบแทนสำหรับผู้บริหาร (Eisenhardt , 1989, p.60) เช่น การเสนอขายหุ้นให้กับผู้บริหารในราคาส่วนลด การให้ผลตอบแทนกับกรรมการบริษัทโดยอิงจากผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น เป็นต้น ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวจะทำให้ผู้บริหารเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ เนื่องจากมีความเสี่ยงโดยส่วนตัวทางด้านการเงินเข้ามาเกี่ยวข้อง และผู้เขียนได้เสนอถึงบทบาทของผู้บริหารสูงสุดขององค์กร (Chief Executive Officer : CEO) ว่าหาก CEO มีการควบคุมตำแหน่งประธานกรรมการบริษัทอีกตำแหน่งจะก่อให้เกิดต้นทุนของตัวแทนเกิดขึ้น (Agency Loss)

Oswald and Jahera, Jr. (1991) ได้แนะนำเกี่ยวกับ Agency Theory ไว้ว่า ผู้บริหารที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเจ้าของกิจการอาจจะมีการดำเนินงานเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ส่วนตัวมากกว่าวัตถุประสงค์ของเจ้าของกิจการ ดังนั้นถ้ามีการเพิ่มระดับความเป็นเจ้าของให้กับตัวแทนดังกล่าวจะส่งผลต่อการตัดสินใจเพื่อทำให้ผลประโยชน์ของกิจการดีขึ้น และถ้าผลประโยชน์ของกิจการมีผลกระทบจากความไม่เป็นเจ้าของกิจการของตัวแทน จะส่งผลต่อการตัดสินใจและผลการดำเนินงานในที่สุด

Eisenhardt (1989) ได้กล่าวถึงทฤษฎีตัวแทน โดยมุ่งประเด็นความสนใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ทฤษฎีดังกล่าวกับทฤษฎีองค์กร กล่าวคือพิจารณาจากความขัดแย้งทางประโยชน์ของตัวแทนและเจ้าของกิจการ มุมมองด้านความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับตัวแทนและเจ้าของกิจการ การควบคุม

ตัวแทนและเจ้าของกิจการ มุมมองด้านความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับตัวแทนและเจ้าของกิจการ การควบคุมผลการดำเนินงานของตัวแทนให้เป็นไปตามเป้าหมายโดยใช้ระบบสารสนเทศ ซึ่งมีประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยคือ การให้ผลตอบแทนที่เชื่อมโยงกับผลงานของตัวแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจ ถือว่าเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันไม่ให้ตัวแทนดำเนินการนอกเหนือจากวัตถุประสงค์ของกิจการและจะช่วยลดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างตัวแทนและเจ้าของกิจการได้

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Pricewaterhouse Management Consultants Ltd. (1997) ได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมและดูแลกิจการในประเทศไทย โดยได้รับการสนับสนุนจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการสำรวจในครั้งนี้ได้ศึกษาในเรื่องของการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อประเมินสถานะหรือระดับของระบบการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเพื่อทราบถึงข้อจำกัด และปัญหาอุปสรรค สภาพภาพที่มีอยู่ในปัจจุบันและอาจจะมีขึ้นในอนาคต หากมีข้อกำหนดหรือมาตรการเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการในตลาดทุน ผลการศึกษารูปได้ว่าบริษัทจดทะเบียนส่วนมากมีคณะกรรมการบริษัทจำนวนอย่างน้อย 10 คนและจากผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 90 มีความเห็นว่าการกระทำที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารมีคุณประโยชน์ต่อบริษัทในการให้มุมมองที่เป็นอิสระ และร้อยละ 59 มีความเห็นว่าการกระทำที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารมีส่วนในการควบคุมกิจการและรายงานทางการเงิน ซึ่งทั้งสองด้านนี้มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัท นอกจากนั้นผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 69 มีความเห็นว่าการกระทำที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารจะทำให้บริษัทมีการถ่วงดุลอำนาจที่ดีควรมีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 25 ถึงร้อยละ 30 ของคณะกรรมการบริษัท และสำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมและดูแลกิจการในประเทศไทย ผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าร้อยละ 70 มีความเห็นว่าการสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงในเรื่องเกี่ยวกับการควบคุมและดูแลกิจการในประเทศไทย โดยส่วนใหญ่ต้องการให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดทิศทาง นโยบายหรือกฎระเบียบใหม่ ๆ ขึ้น ควบคู่ไปกับการที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยออกกฎระเบียบเพื่อใช้เองอย่างสมัครใจ

ปี พ.ศ.2542 PricewaterhouseCoopers Singapore ร่วมกับ The Singapore Exchange ได้นำเสนอผลการสำรวจความคิดเห็นของนักลงทุนสถาบันต่อการให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลกิจการในกระบวนการตัดสินใจลงทุน โดยเป็นการสำรวจด้วยการส่งแบบสอบถามไปยัง Senior Management และ Senior Investment Managers ของนักลงทุนประเภทสถาบันในประเทศสิงคโปร์

ซึ่งได้แก่ ธนาคารบริษัทยาหน้าค้าหลักทรัพย์ บริษัทจัดการลงทุน และบริษัทประกันภัย จำนวน 360 บริษัท แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียง 47 บริษัท หรือคิดเป็น 13% ของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น ทั้งนี้แบบสอบถามดังกล่าวจะเน้นไปที่ลักษณะเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ และเป็นการสำรวจว่านักลงทุนสถาบันมีมุมมองต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีในประเทศสิงคโปร์อย่างไรเมื่อต้องทำการตัดสินใจลงทุนในบริษัทจดทะเบียน โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องระบุปัจจัยทุกด้านที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุน ไม่จำกัดเฉพาะปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีจากนั้นจะต้องเรียงลำดับต่อการตัดสินใจลงทุน ผลการสำรวจสรุปผลเรียงตามความสำคัญได้ดังนี้

1. Financial results and solvency ได้คะแนน 4.1

2. Financial statement and annual report ได้คะแนน 4.0

3. Investor communication ได้คะแนน 3.9

4. Corporate image ได้คะแนน 3.5

5. Share price ได้คะแนน 3.4

6. Composition and quality of the board Corporate governance practices ได้คะแนน 3.3

สำหรับคำถามว่ามาตรฐานด้านการกำกับดูแลกิจการ และจริยธรรมทางธุรกิจเป็นปัจจัยกระตุ้นให้มีการลงทุนในประเทศสิงคโปร์หรือไม่นั้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ซึ่งคิดเป็น 71% ระบุว่า “ใช่” ในขณะที่ 19% ระบุว่า “ไม่ใช่” และอีก 6% ระบุว่าถ้าหากมีการพัฒนาด้านการกำกับดูแลกิจการ เพิ่มขึ้นก็จะมีส่วนช่วยกระตุ้นการลงทุนได้ สำหรับอีก 4% ที่เหลือตอบว่า “ไม่แน่ใจ”

Standard & Poor's (S&P) ได้ร่วมกับ National University of Singapore Business School ได้ประเมินการกำกับดูแลกิจการโดยพิจารณาจากข้อมูลในรายงานประจำปี 2546 ของบริษัทจดทะเบียนใน SET 50 Index ซึ่งให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการกำกับดูแลทั้ง 50 บริษัทโดยเฉลี่ย 38 จาก 140 บริษัทที่มีผลคะแนนสูงสุดได้เพียง 75 จาก 140 คะแนน หรือ 54% ของคะแนนเต็ม S&P

เห็นว่าบริษัทจดทะเบียนไทยควรเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการให้มากและชัดเจนขึ้น (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548)

สถาบัน CLSA Asia-Pacific Markets (CLSA) เปรียบเทียบระดับการกำกับดูแลกิจการของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย 10 ประเทศ (ไม่รวมญี่ปุ่น) ให้คะแนนประเทศไทย 5.3 จากคะแนนเต็ม 10 โดยไทยมีคะแนนอยู่ในอันดับที่ 7 เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น CLSA เห็นว่าเรื่องการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใสของประเทศไทยถือว่าอยู่ในระดับดีแล้ว แต่ควรปรับปรุงเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย การรวบรวมข้อมูลการกระทำผิดกฎหมายของบริษัทประสิทธิภาพของกระบวนการตรวจสอบและลงโทษผู้กระทำความผิด (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548)

ผลสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน ปี 2548 การประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนตามรายงาน Corporate Governance Report of Thai Listed Companies 2005 ที่สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ได้จัดทำขึ้น ได้นำเสนอผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประจำปี 2548 โดยสำรวจข้อมูลหมวดตามหลักการกำกับดูแลกิจการของกลุ่มประเทศ OECD (OECD Principles of Corporate Governance) ได้แก่

1. สิทธิของผู้ถือหุ้น (Shareholders Right)
2. การปฏิบัติที่เท่าเทียมกันต่อผู้ถือหุ้น (Equitable Treatment of Shareholders)
3. การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย (Role of Stakeholders)
4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Disclosure and Transparency)
5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (Board Responsibilities)

ผลการประเมินภาพรวม บริษัทจดทะเบียนไทยมีพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีขึ้น ประเด็นที่มีการพัฒนาดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ได้แก่ การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย ประเด็นที่ต้องมีการพัฒนาต่อไปถึงแม้จะมีคะแนนเฉลี่ยในระดับที่สูงขึ้น คือ ความรับผิดชอบของ

คณะกรรมการ และการคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียที่ยังคงมีช่องว่างของบริษัทจดทะเบียนที่ได้คะแนนสูงสุดและต่ำสุดค่อนข้างมาก ทำให้คะแนนเฉลี่ยของทั้งสองหมวดยังคงอยู่ในระดับต่ำ

เกณฑ์การให้รางวัล Best Corporate Governance Report ปี 2548 เป็นรางวัลที่มอบให้แก่บริษัทจดทะเบียนที่โดดเด่นในด้านการรายงานการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด โดยในปี 2548 ใช้ผลประเมินตามโครงการ CG Base Lining ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ร่วมกับเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กำหนดเพิ่มเติม จากจำนวนบริษัทที่ทำการประเมินทั้งสิ้น 371 บริษัท พบว่าบริษัทจดทะเบียนที่มีคะแนนการปฏิบัติตามหลัก CG ที่ดี 15 ข้อ ตั้งแต่ 75 คะแนนขึ้นไป มีทั้งสิ้น 68 บริษัท (รวมบริษัทที่เคยได้รับรางวัล Best CG Report ไปแล้วในปี 2547 จำนวน 10 บริษัทด้วย) หรือคิดเป็นร้อยละ 18 ของทั้งหมด

บรรษัทภิบาลแห่งชาติ (2548) ศึกษาเรื่อง ตลาดทุนไทยหลัง CG-ROSC : ทิศทางในอนาคต โดยศึกษาเปรียบเทียบการกำกับดูแลกิจการที่ดีในภูมิภาคเอเชีย ใช้หลักเกณฑ์การประเมินผลโดยใช้หลัก OECD Principles โดยผลประเมินในภาพรวม ไทยได้ 68 % อินเดียได้ 77% เกาหลีใต้ได้ 70% อินโดนีเซียได้ 49% และ ฟิลิปปินส์ได้ 50% จากการจัดอันดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีในเอเชียเรียงตามลำดับประเทศที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2548 ได้ดังนี้ สิงคโปร์ ฮองกง อินเดีย มาเลเซีย ไต้หวัน เกาหลีและไทย(อยู่อันดับเดียวกัน) ฟิลิปปินส์ จีน และอินโดนีเซีย และ หลักการข้อที่ประเทศไทยได้คะแนนมากกว่าค่าเฉลี่ย ของ CG-ROSC มีหลายข้อแต่หลักการที่ได้คะแนนมากกว่าหลักการข้ออื่นๆ คือ หลักการเรื่องผู้ถือหุ้นควรมีสิทธิที่จะเข้าร่วมประชุม และออกเสียงลงคะแนน ได้คะแนน 75 % จากค่าเฉลี่ย CG-ROSC 63% ซึ่งอยู่ในหลักการหมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น และ หลักการข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย CG-ROSC มีหลายข้อและสำหรับหลักการข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เรื่องควรมีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นไปตามมาตรฐานสากลได้คะแนนเฉลี่ยคือ 50% โดยค่าเฉลี่ย CG-ROSC คือ 77% ซึ่งอยู่ในหลักการหมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส ซึ่งผลประเมินโดยรวมของไทยมีเพียงหมวดการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกันเท่านั้นที่ตลาดหุ้นไทยมีคะแนนนำ ส่วนหมวดอื่นๆ อินเดียกับเกาหลีใต้ได้อันดับหนึ่งและสองตามลำดับ

ผลสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน ปี 2549 การประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนตามรายงาน Corporate Governance Report of Thai Listed Companies 2005 ที่สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ได้จัดทำขึ้น ได้นำเสนอผลการประเมินการกำกับดูแล

กิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประจำปี 2549 โดยสำรวจข้อมูลหมวดตามหลักการกำกับดูแลกิจการของกลุ่มประเทศ OECD (OECD Principles of Corporate Governance) พบว่า บริษัทจดทะเบียนไทยในภาพรวมมีคะแนนการกำกับดูแลกิจการดีขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 71 คะแนน จาก 69 คะแนน แม้ว่าผลประเมินจะมีคะแนนไม่สูงจากปีก่อนมากนัก เนื่องจากเกณฑ์การให้คะแนนในปีนี้มีความเข้มงวดมากขึ้น แต่ผลการสำรวจได้สะท้อนให้เห็นว่าในเชิงคุณภาพนั้น บริษัทจดทะเบียนไทยมีพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการดีขึ้นในหลายด้าน กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีคะแนนการเปิดเผยดีที่สุดคือ กลุ่มทรัพยากร

จากงานวิจัยเรื่อง “นักลงทุนสถาบันของไทยประเมินคุณค่าบริษัทได้อย่างไร” TRIS (2549) สำรวจความคิดเห็นโดยการส่งแบบสอบถามไปยังผู้รับผิดชอบบริหารเงินลงทุนของธนาคาร บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บริษัทประกันชีวิต บริษัทประกันวินาศภัย นิติบุคคลประเภทบริษัท และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จำนวน 246 ราย ที่ลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95) เห็นความสำคัญของการมีการกำกับดูแลกิจการ โดยแสดงความเห็นว่าบริษัทจดทะเบียนทุกแห่งจำเป็นต้องมีการกำกับดูแลกิจการ จากองค์ประกอบของการกำกับดูแลกิจการ ทั้ง 5 ข้อผลวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่นักลงทุนสถาบันไทยคิดว่าสำคัญมากที่สุดคือ การเปิดเผยข้อมูล รองลงมา คือ คณะกรรมการและคณะผู้บริหาร นักลงทุนสถาบันให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลมากที่สุดเพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่ของบริษัทจดทะเบียนต่อสาธารณะและเป็นเรื่องที่ใกล้ชิดตัวนักลงทุนสถาบันมากกว่าเรื่องอื่น ๆ เพราะใช้ข้อมูลที่เปิดเผยอยู่เป็นประจำ โดยสื่อที่ใช้มากที่สุด คืองบการเงินและรายงานประจำปี นอกจากนั้นนักลงทุนสถาบันยังเห็นว่าหากไม่มั่นใจในเรื่องความโปร่งใสของการเปิดเผยข้อมูล ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการและผู้บริหารก็ไม่น่าเชื่อถือ ปัจจัยที่นักลงทุนสถาบันใช้พิจารณาว่าบริษัทจดทะเบียนมีการกำกับดูแลกิจการ ด้านการเปิดเผยข้อมูลหรือไม่คือ มีหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ที่ทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดีเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะอย่างรวดเร็ว ไม่มีข่าวลือหรือข่าวการใช้ข้อมูลภายในบ่อยเกินไป สามารถติดต่อผู้บริหารระดับสูงได้ทันทีในกรณีที่เกิดข้อสงสัย และผู้สอบบัญชีให้ความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไขในงบการเงิน

ผลสำรวจการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในอังกฤษ (สรุปพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการในต่างประเทศไตรมาสที่ 1 ปี 2550, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) Grant Thornton สำรวจการปฏิบัติตาม The Combined Code ของบริษัทจดทะเบียนใน FTSE 350 ประจำปี 2549 โดยมีผลที่น่าสนใจดังนี้

1. บริษัท 34% รายงานว่าปฏิบัติตาม Code ครบถ้วนแล้ว แต่จากข้อมูลที่บริษัทเปิดเผย พบว่ามีเพียง 31 บริษัท หรือ 10% ของ FTSE 350 ที่เปิดเผยข้อมูลอย่างชัดเจนและเพียงพอที่แสดงให้เห็นว่าปฏิบัติตาม Code อย่างครบถ้วนจริง

2. เกือบทุกบริษัทที่ยังปฏิบัติตามแนวประพฤติปฏิบัติ ได้ไม่ครบ (96%) อธิบายเหตุผลสำหรับเรื่องที่ไม่ปฏิบัติ และพบว่า 32% ของบริษัทในกลุ่มนี้มีพัฒนาการอย่างมีนัยสำคัญ และ 57% ไม่เปลี่ยนแปลงจากปีก่อน

3. เรื่องที่บริษัทมากกว่าครึ่งหนึ่ง ไม่ปฏิบัติ คือ การเปิดเผยความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียหลัก ข้อบกพร่องของระบบควบคุมภายในและวิธีดำเนินการแก้ไข และการให้บุคคลที่สามที่เป็นอิสระตรวจสอบข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณชน

ธาริณี จวงมูทิตา (2550) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการและการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า จากผลการศึกษาการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี 2548 จำนวน 341 บริษัท มีคะแนนการเปิดเผยร้อยละ 76.82 และข้อที่ได้คะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุดคือเรื่องรายงานของคณะกรรมการ ในหมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

ผลสำรวจการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในฮ่องกง (สรุปพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการในต่างประเทศไตรมาสที่ 1 ปี 2551, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) ตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกงสำรวจการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้วยการส่งแบบสอบถามให้บริษัทตอบกลับและพิจารณาจากข้อมูลที่บริษัทเปิดเผยในรายงานประจำปี 2549 ผลสำรวจที่น่าสนใจมีดังนี้ บริษัทจดทะเบียนทั้ง 1,114 แห่ง เปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติหรือเหตุผลที่ไม่ปฏิบัติในรายงานประจำปี ตามที่กำหนด การปฏิบัติมีพัฒนาการที่ดีขึ้น คือ ไม่ได้ปฏิบัติตามเพียงหลักการที่เดียวแต่อย่างเดียวนำแนวทางที่ดีไปปฏิบัติด้วย และหลักการที่บริษัทยังปฏิบัติไม่ได้สูงสุด 5 เรื่องได้แก่ 1. ประชานกรรมการและประธานบริษัทไม่ควรเป็นบุคคลเดียวกัน 37% 2. การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารอย่างชัดเจน 37% 3. ต้องเสนอให้ผู้ถือหุ้นแต่งตั้งกรรมการที่มาแทนกรรมการที่ออกก่อนครบวาระ 23% 4. การเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีของประธานคณะกรรมการชุดย่อยเพื่อตอบคำถามต่อผู้ถือหุ้น 9% และข้อสุดท้าย การจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาคำตอบแทนที่ประกอบด้วยกรรมการอิสระเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ 7%

ผลสำรวจการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในออสเตรเลีย (สรุปพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการในต่างประเทศไตรมาสที่ 1 ปี 2551, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) บริษัทที่ปรึกษา BDO Kendalls และ University of Newcastle Australia จัดทำผลสำรวจการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี จากรายงานประจำปี 2549 พบว่าผลสำรวจมีประเด็นที่น่าสนใจคือ บริษัทที่ได้คะแนนอยู่ในระดับดีขึ้นไป (3.5-5ดาว) มีจำนวนร้อยละ 47 ของบริษัททั้งหมดระดับปานกลาง (3ดาว) มีร้อยละ 12 ส่วนบริษัทที่เหลือร้อยละ 41 ได้คะแนนอยู่ในระดับแย่หรือขาดมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดี (1-2 ดาว) ซึ่งโดยรวมแล้วผลประเมินออกมาไม่เป็นที่น่าพอใจ โดยประเด็นที่บริษัทปฏิบัติได้น้อยที่สุดคือ กรรมการส่วนใหญ่เป็นกรรมการอิสระได้คะแนนเฉลี่ยที่ร้อยละ 25 เท่านั้น

ผลสำรวจการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในนอร์เวย์ (สรุปพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการในต่างประเทศไตรมาสที่ 1 ปี 2551, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) พบว่า ส่วนที่บริษัทจดทะเบียนต้องปรับปรุงคือ ผู้สอบบัญชี คณะกรรมการสรรหา โดยได้ส่งหนังสือเตือนถึงบริษัทที่ไม่เปิดเผยข้อมูลและประกาศชื่อให้สาธารณชนทราบ ส่วนบริษัทที่รายงานไม่ครบถ้วนก็ใช้วิธีพูดคุยกับบริษัท ซึ่งมีจำนวน 34 บริษัท อีกทั้งตลาดหลักทรัพย์นอร์เวย์ยังพบว่า ข้อมูลส่วนการเปิดเผยการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรายงานประจำปี 2549 ต้องปรับปรุงอย่างมาก เพราะบริษัทจำนวนมากที่รายงานโดยคัดลอกมาแต่หลักการ ไม่ได้อธิบายว่าปฏิบัติอย่างไร และหลายบริษัทก็ไม่ได้อธิบายว่าคณะกรรมการเข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมกับการรายงานอย่างไร

ผลสำรวจการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในญี่ปุ่น (สรุปพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการในต่างประเทศไตรมาสที่ 1 ปี 2551, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) Asian Corporate Governance Association (ACGA) ศึกษาโดยสอบถามความคิดเห็นจากนักลงทุนสถาบัน นักวิเคราะห์ และผู้เชี่ยวชาญที่ได้ลงทุนอยู่ทั่วโลก รวมทั้งในญี่ปุ่น พบว่า ประเด็นที่ญี่ปุ่นควรมุ่งเน้นเพื่อยกระดับการกำกับดูแลกิจการมี 6 เรื่อง ได้แก่ 1. สิทธิของผู้ถือหุ้นในฐานะเป็นเจ้าของยังไม่ได้รับการยอมรับและปกป้อง 2. บริษัทจดทะเบียนจำนวนมากมีเงินสดในบัญชีมากเกินไป 3. ร้อยละ 97 ใช้ระบบการมีคณะกรรมการบริหารทำให้หน้าที่ของคณะกรรมการในการกำกับดูแลฝ่ายจัดการไม่เป็นอิสระ 4. การให้สิทธิผู้ถือหุ้นเดิมก่อน 5. การป้องกันการถูกครอบงำกิจการ และข้อสุดท้ายคือ การประชุมผู้ถือหุ้นและการใช้สิทธิออกเสียงซึ่งจะกระจุกตัวอยู่ในช่วงอาทิตย์สุดท้ายของเดือนมิถุนายน

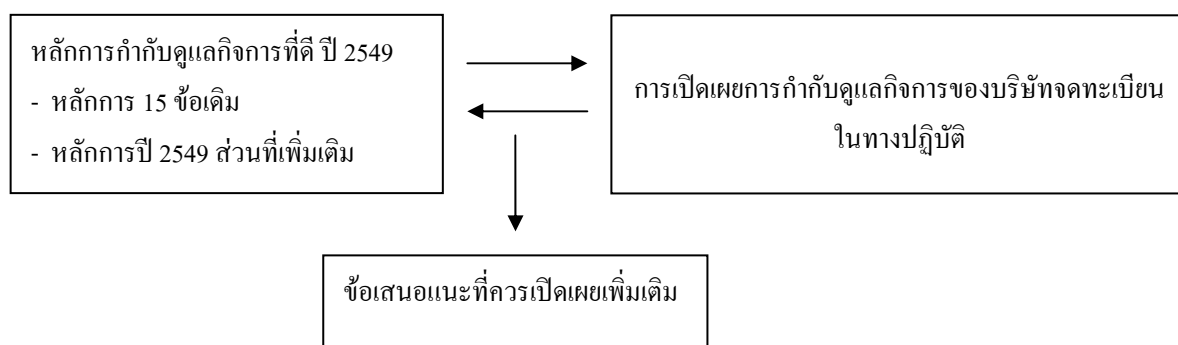
ผลสำรวจการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในมาเลเซีย (สรุปพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการในต่างประเทศไตรมาสที่ 2 ปี 2551, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) ตลาดหลักทรัพย์มาเลเซีย ได้สำรวจบริษัทจดทะเบียน 200 แห่งเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคมจากข้อมูลประจำปี 2550 ที่เปิดเผยต่อสาธารณะ พบว่า ร้อยละ 40 ของบริษัททั้งหมดมีการปฏิบัติและการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับที่แย่มาก โดยภาพรวมแล้วบริษัทขาดความรู้และไม่เห็นความสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคม

ยุทธ วรฉัตรธาร (2551) ศึกษาเรื่องการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส โดยศึกษาถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูล ว่า การส่งเสริมบรรษัทภิบาลของบริษัทจดทะเบียนระยะแรกเมื่อ 7-8 ปีก่อน คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้ให้รางวัลแก่บริษัทจดทะเบียนที่มีการเปิดเผยข้อมูลที่ดี มีมาตรฐานปีละประมาณ 40 บริษัท นอกจากนี้ การประเมินการปฏิบัติตามหลักการบรรษัทภิบาลที่ดีของไทย 6 หมวด โดยหน่วยงานของธนาคารโลก หรือสถาบันเอกชนต่างประเทศปรากฏว่าหมวดที่ว่าด้วย “การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส” มีคะแนนสูงกว่าหมวดอื่น ๆ ซึ่งเพราะหมวดนี้มีกฎหมายและกฎเกณฑ์บังคับให้ปฏิบัติมากกว่าหมวดอื่น ๆ ถึงกระนั้นก็มีบริษัทจดทะเบียนปฏิบัติผิดกฎเกณฑ์ในหมวดนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สืบเนื่องจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ออกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ปี 2549 และจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินปี 2550 ดังนั้นจึงต้องการศึกษาว่าการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนได้ปฏิบัติตามหลักการที่จะออกมาบังคับใช้ใหม่มากน้อยเพียงใด

การวิจัยครั้งนี้ จึงเป็นการศึกษาการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ได้ปฏิบัติตามหลักการ 15 ข้อเดิม กับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ปี 2549 เพื่อเสนอแนะส่วนที่บริษัทจดทะเบียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจในการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ใหม่ที่จะนำมาบังคับใช้ในอนาคต

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการในรูปแบบวิจัยเชิงสำรวจ โดยอาศัยข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการประเมินการนำหลักการกำกับดูแลกิจการไปใช้ปฏิบัติในบริษัทจดทะเบียน ปี 2548 เปรียบเทียบกับหลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549 ในส่วนของวิธีการวิจัยจะกล่าวถึง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในส่วนของวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจะกล่าวถึง แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ข้อมูลแบบทุติยภูมิ ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ข้อมูลและผลการวิจัยในอดีตเกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี รวบรวมจากเอกสารทางวิชาการ ตำรา วารสาร บทความ รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ที่มีการเก็บรวบรวมไว้ในแหล่งและฐานข้อมูลต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวมทั้งเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องเนื่องจากเป็นข้อมูลที่มีการเผยแพร่และเปิดเผย
2. ข้อมูลการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเก็บรวบรวมจากรายงานประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประจำปี 2548 และ หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้ข้อมูลจากทุกบริษัทที่มีสถานะเป็นบริษัทจดทะเบียนอยู่ตลอดในช่วงเวลาที่วิจัย ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวนั้นมีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ สิ้นปีพ.ศ. 2548 รวม 465 บริษัท แบ่งเป็นบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 427 บริษัท และบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ (Market for Alternative Investment : MAI) จำนวน 38 บริษัท

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ MAI เป็นบริษัทที่มีคุณลักษณะเฉพาะตามคุณสมบัติการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ MAI ซึ่งแตกต่างจากการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่นักลงทุนสถาบันและต่างประเทศใช้ในการพิจารณาลงทุน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงไม่นำบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ MAI มาวิจัยด้วย

นอกจากนี้บริษัทจดทะเบียนในหมวดบริษัทจดทะเบียนในหมวดบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน (Companies Under Rehabilitation : REHABCO) เนื่องจากการบริหารกิจการของบริษัทในกลุ่มนี้อยู่ภายใต้กฎระเบียบต่าง ๆ มากขึ้น รวมไปถึงการมีปัญหาด้านฐานะทางการเงินและผลการดำเนิน ดังนั้นจึงไม่นำบริษัทในหมวด REHABCO มาวิจัยด้วย

อีกทั้งไม่รวมกลุ่มกองทุนต่าง ๆ จำนวน 17 กองทุน ซึ่งไม่มีข้อมูลทางด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาใช้ในการวิจัย และไม่รวมกลุ่มธุรกิจการเงินจำนวน 18 บริษัท เนื่องจากกลุ่มบริษัทเหล่านี้ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ และมีหลักเกณฑ์อื่น ๆ ในการกำกับดูแลนอกเหนือจากกฎเกณฑ์โดยทั่วไปของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้ข้อมูลอยู่บนพื้นฐานของกฎระเบียบข้อบังคับที่เหมือนกันจึงไม่รวมกลุ่มบริษัทดังกล่าว และไม่รวมบริษัทที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วน หรือบริษัทที่ไม่มีการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี จึงเหลือบริษัทที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้นจำนวน 341 บริษัท ซึ่งสามารถจำแนกเป็นกลุ่มได้ 7 กลุ่มโดยแบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม ตามเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ดังนี้

1. กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (หมวดการเกษตร และหมวดอาหารและเครื่องดื่ม)
จำนวน 40 บริษัท

2. กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (หมวดแฟชั่น หมวดของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน และ หมวดของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์) จำนวน 38 บริษัท

3. กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (หมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร หมวดกระดาษและ วัสดุการพิมพ์ หมวดบรรจุภัณฑ์ หมวดปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ หมวดยานยนต์) จำนวน 60 บริษัท

4. กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (หมวดพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ หมวดวัสดุก่อสร้าง) จำนวน 74 บริษัท

5. กลุ่มทรัพยากร (หมวดเหมืองแร่ หมวดพลังงานและสาธารณูปโภค) จำนวน 18 บริษัท

6. กลุ่มบริการ (หมวดการแพทย์ หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ หมวดขนส่งและ โลจิสติกส์ หมวดบริการเฉพาะกิจ หมวดพาณิชย์ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์) จำนวน 80 บริษัท

7. กลุ่มเทคโนโลยี (หมวดชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ หมวดเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร) จำนวน 31 บริษัท

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลทุกภูมิภาคจากรายงานประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูล ประจำปี (แบบ56-1) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประจำปี พ.ศ. 2548 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผู้วิจัยได้ใช้ แบบประเมินผลการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับดูแลกิจการที่ดีที่จัดทำ ขึ้นเป็นเครื่องมือในการศึกษา (ปรากฏตามภาคผนวก ก) โดยผู้ศึกษาพัฒนาจากแบบประเมินที่จัดทำ โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เฉพาะประเด็นที่สะท้อนการปฏิบัติตามหลักการค้ากับดูแล กิจการที่ดี 15 ข้อ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546) สรุปได้ 47 ข้อ และประยุกต์รวมกับ เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติมจากหลักการค้ากับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ซึ่งได้ทดสอบกับ 30 บริษัทในขั้นแรก เพื่อหาความเป็นไปได้ของแบบประเมินที่ใช้ โดยตัดบางข้อที่เป็นนามธรรมซึ่งต้องอาศัยการตีความจึง ไม่ชัดเจนออกไป 1 ข้อ คือ กรรมการทุกคนเข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการและลักษณะ การดำเนินธุรกิจให้แก่กรรมการโดยเฉพาะกรรมการใหม่ ซึ่งไม่สามารถเก็บข้อมูลได้จากเอกสาร

เนื่องจากมีความเป็นนามธรรมมาก สรุปได้ 28 ข้อย่อย สรุปรวมทั้งหมดได้ 75 ข้อ ซึ่งอยู่ในหลักการเดิม 47 ข้อและหลักการที่เพิ่มเติม 28 ข้อ

เกณฑ์ในการให้คะแนนเป็นดังนี้

1. มีการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับคู่แข่งกิจการที่ดีในแต่ละข้อย่อย ให้คะแนน 1 คะแนน

2. ไม่มีการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับคู่แข่งกิจการที่ดีในแต่ละข้อย่อย ให้คะแนน 0 คะแนน

ข้อมูลจากแบบประเมินที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ได้ทดสอบโดยได้ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบประเมินผลการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับคู่แข่งกิจการที่ดี ที่จัดทำขึ้น ว่าสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาในแบบประเมิน และนำไปใช้ทดลองเก็บข้อมูลก่อน 30 บริษัท เพื่อรวบรวมข้อผิดพลาดและดำเนินการแก้ไขแบบประเมิน ก่อนการเก็บข้อมูลจริง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์และประมวลผล โดยวิธีการทางสถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา

ข้อมูลการค้ากับคู่แข่งกิจการที่ได้จากการให้คะแนนในแบบประเมินผลการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับคู่แข่งกิจการที่ดี วิเคราะห์โดยใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย โดยมีการคำนวณดังนี้

1. คำนวณร้อยละของคะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับคู่แข่งกิจการที่ดี เพื่อใช้ในการอธิบายผลการศึกษาระดับการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับคู่แข่งกิจการของแต่ละบริษัท โดยคำนวณจาก

$$\text{ร้อยละของคะแนนการเปิดเผย} = \frac{\text{คะแนนที่ได้} \times 100}{\text{คะแนนเต็ม (75 คะแนน)}}$$

2. คำนวณคะแนนเฉลี่ยการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในหลักการแต่ละข้อ เพื่อใช้ในการอธิบายผลการศึกษาในหลักการแต่ละข้อ โดยคำนวณจาก

$$\text{คะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อย่อย} = \frac{\text{คะแนนที่ได้}}{\text{จำนวนข้อย่อย}}$$

นำร้อยละของคะแนนการเปิดเผยที่ได้ จำแนกระดับการเปิดเผย เป็น 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ตามเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2546) ดังนี้

น้อยที่สุด = มีคะแนนการเปิดเผยน้อยกว่าร้อยละ 50.00

น้อย = มีคะแนนการเปิดเผยร้อยละ 50.00-59.99

ปานกลาง = มีคะแนนการเปิดเผยร้อยละ 60.00-69.99

มาก = มีคะแนนการเปิดเผยร้อยละ 70.00-79.99

มากที่สุด = มีคะแนนการเปิดเผยตั้งแต่ร้อยละ 80.00 ขึ้นไป

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการประเมินผลการเปิดเผยตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในครั้งนี้ จะนำเสนอผลการวิจัยที่ได้ ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การเปิดเผยการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งจะแสดงถึงผลการประเมินตามหลักการ 15 ข้อ หลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) และ ผลประเมินรวม

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะที่ควรเปิดเผยเพิ่มเติม

ส่วนที่ 3 ข้อวิจารณ์ของผลการวิจัยครั้งนี้

การเปิดเผยการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการวิจัยการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งใช้การให้คะแนนในแบบประเมินผลการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยเก็บรวบรวมจากรายงานประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี พ.ศ. 2548 (เป็นปีล่าสุดในขณะทำการวิจัย)

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 341 บริษัท ทั้งนี้ไม่รวมบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ กลุ่มบริษัทที่อยู่ในหมวดระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน กลุ่มธุรกิจการเงิน และบริษัทที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือบริษัทที่ไม่มีการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ตารางที่ 2 จำนวนบริษัทจดทะเบียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวน (บริษัท)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	40	11.73
2. กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค	38	11.14
3. กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม	60	17.60
4. กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	74	21.70
5. กลุ่มทรัพยากร	18	5.28
6. กลุ่มบริการ	80	23.46
7. กลุ่มเทคโนโลยี	31	9.09
รวม	341	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงถึงกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 341 บริษัท โดยแบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรมได้ 7 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร 40 บริษัทคิดเป็นร้อยละ 11.73 (ธุรกิจการเกษตร, อาหารและเครื่องดื่ม) กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค 38 บริษัทคิดเป็นร้อยละ 11.14 (แฟชั่น, ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน, ของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม 60 บริษัทคิดเป็นร้อยละ 17.60 (วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร, กระดาษและวัสดุการพิมพ์, บรรจุภัณฑ์, ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์, ยานยนต์) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง 74 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 21.70 (พัฒนาอสังหาริมทรัพย์, วัสดุก่อสร้าง) กลุ่มทรัพยากร 18 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 5.28 (เหมืองแร่, พลังงานและสาธารณูปโภค) กลุ่มบริการ 80 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 23.46 (การแพทย์, การท่องเที่ยวและสันทนาการ, ขนส่งและโลจิสติกส์, บริการเฉพาะกิจ, พาณิชยกรรม, สื่อและสิ่งพิมพ์) และกลุ่มเทคโนโลยี 31 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 9.09 (ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์, เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)

กลุ่มบริการเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดคือ คิดเป็นร้อยละ 23.46 และกลุ่มทรัพยากรเป็นกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ คิดเป็นร้อยละ 5.28

ผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนปี พ.ศ. 2548 ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 3 การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในภาพรวม

ผลประเมินตามหลักการ 15 ข้อ

	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ร้อยละ	จำนวน (บริษัท)
(คะแนนเต็ม 47 คะแนน)				
คะแนนการเปิดเผย	35.59	6.84	75.71	341

ผลประเมินตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม)

	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ร้อยละ	จำนวน (บริษัท)
(คะแนนเต็ม 28 คะแนน)				
คะแนนการเปิดเผย	10.73	3.61	38.31	341

ผลประเมินรวมตามเกณฑ์หลักการปี 2549

	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ร้อยละ	จำนวน (บริษัท)
(คะแนนเต็ม 75 คะแนน)				
คะแนนการเปิดเผย	46.31	9.49	61.75	341

จากตารางที่ 3 พบว่า จากการวิจัยการประเมินผลการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีจากหลักการ 15 ข้อ ของบริษัทจดทะเบียนที่ทำการวิจัยมีการเปิดเผย ร้อยละ 75.71 โดยได้คะแนนเฉลี่ย 35.59 คะแนน จากคะแนนเต็ม 47 คะแนน ในขณะที่ผลการประเมินการเปิดเผยการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) คือ ร้อยละ 38.31 โดยได้คะแนนเฉลี่ย 10.73 คะแนน จากคะแนนเต็ม 28 คะแนน ซึ่งคะแนนที่ได้้นั้นต่ำกว่าร้อยละ 50 และเมื่อพิจารณาผลประเมินโดยรวมคือ ร้อยละ 61.75 โดยได้คะแนนเฉลี่ย 46.31 คะแนน จากคะแนนเต็ม 75 คะแนน ถึงแม้ว่าผลประเมินรวมจะมีคะแนนร้อยละ 61.75 ซึ่งได้มากกว่าร้อยละ 50 แต่เมื่อมองในผลประเมินตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) นั้นต่ำกว่าร้อยละ 50 แสดงให้เห็นว่าบริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่ยังไม่ได้นำเรื่องที่กำหนดเพิ่มเติมจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 มาใช้เท่าไรนัก ซึ่งต้องให้ความสนใจในแนวโน้มที่ได้คะแนนน้อย และต้องปรับปรุงโดยเร่งด่วนเพื่อให้สามารถนำมาใช้ได้ทันในรายงานประจำปี 2550

จากคะแนนการเปิดเผยดังกล่าวข้างต้น สามารถจำแนกตามระดับการเปิดเผยได้ดังนี้

ตารางที่ 4 การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน จำแนกตามระดับ
การเปิดเผย

ผลประเมินตามหลักการ 15 ข้อ

คะแนนการเปิดเผย	ระดับการเปิดเผย	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
น้อยกว่าร้อยละ 50.00	น้อยที่สุด	22	6.45
ร้อยละ 50.00 – 59.99	น้อย	12	3.52
ร้อยละ 60.00 – 69.99	ปานกลาง	37	10.85
ร้อยละ 70.00 – 79.99	มาก	128	37.54
ร้อยละ 80.00 ขึ้นไป	มากที่สุด	142	41.64
รวม		341	100.00

ผลประเมินตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม)

คะแนนการเปิดเผย	ระดับการเปิดเผย	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
น้อยกว่าร้อยละ 50.00	น้อยที่สุด	279	81.82
ร้อยละ 50.00 – 59.99	น้อย	37	10.85
ร้อยละ 60.00 – 69.99	ปานกลาง	21	6.16
ร้อยละ 70.00 – 79.99	มาก	3	0.88
ร้อยละ 80.00 ขึ้นไป	มากที่สุด	1	0.29
รวม		341	100.00

ผลประเมินรวมตามเกณฑ์หลักการปี 2549 ในส่วนที่เพิ่มเติมจากหลักการ 15 ข้อเดิม

คะแนนการเปิดเผย	ระดับการเปิดเผย	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
น้อยกว่าร้อยละ 50.00	น้อยที่สุด	41	12.02
ร้อยละ 50.00 – 59.99	น้อย	75	22.00
ร้อยละ 60.00 – 69.99	ปานกลาง	151	44.28
ร้อยละ 70.00 – 79.99	มาก	56	16.42
ร้อยละ 80.00 ขึ้นไป	มากที่สุด	18	5.28
รวม		341	100.00

ตารางที่ 4 แสดงถึงผลการประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดย
จำแนกตามระดับการเปิดเผยที่ได้แบ่งไว้เป็นช่วง ๆ และจากผลการประเมินตามหลักการ 15 ข้อ มา

จำแนกตามระดับ พบว่า บริษัทส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.55) มีการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป แต่บริษัทจดทะเบียนมีระดับการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีต่างกันโดยส่วนใหญ่อยู่ในการเปิดเผยระดับมากที่สุด จำนวน 142 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 41.64 รองลงมาคือ การเปิดเผยระดับมาก จำนวน 128 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 37.54% และน้อยที่สุดคือ การเปิดเผยระดับน้อย จำนวน 12 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 3.52

ในขณะที่เมื่อนำการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) มาจำแนกตามระดับการเปิดเผย พบว่า ผลการวิจัยตรงกันข้ามกับผลการศึกษาที่ได้จากหลักการ 15 ข้อ กล่าวคือ การเปิดเผยที่มากที่สุดอยู่ที่การเปิดเผยระดับน้อยที่สุดจำนวน 279 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 81.82 รองลงมาคือ การเปิดเผยระดับน้อย จำนวน 37 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 10.85 และน้อยที่สุดคือ การเปิดเผยระดับมากที่สุด จำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 0.29 เท่านั้น

โดยการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีโดยภาพรวม มาจำแนกตามระดับการเปิดเผย พบว่า บริษัทส่วนใหญ่ ถึงร้อยละ 87.98 มีการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีร้อยละ 50 ขึ้นไป โดยการเปิดเผยที่มากที่สุดคือ การเปิดเผยระดับปานกลาง จำนวน 151 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 44.28 รองลงมาคือ การเปิดเผยระดับน้อย จำนวน 75 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 22.00 และน้อยที่สุดคือ การเปิดเผยระดับมากที่สุด จำนวน 18 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 5.28 ซึ่งสัมพันธ์กับผลประเมินตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม)

คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน เมื่อนำมาจำแนกตามหลักการแต่ละหมวดของทั้ง 5 หมวดแล้วได้ผลดังนี้

**ตารางที่ 5 การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน จำแนกตาม
หลักการแต่ละหมวด**

ผลประเมินตามหลักการ 15 ข้อ

	หลักการ	คะแนน	ร้อยละ	อันดับที่
หมวดที่ 1	สิทธิของผู้ถือหุ้น	265.00	77.78	2
หมวดที่ 2	ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น	279.67	82.02	1
หมวดที่ 3	บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย	263.00	77.13	3
หมวดที่ 4	การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	229.38	67.27	5
หมวดที่ 5	ความรับผิดชอบต่อของคณะกรรมการ	262.48	76.97	4

ผลประเมินตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม)

	หลักการ	คะแนน	ร้อยละ	อันดับที่
หมวดที่ 1	สิทธิของผู้ถือหุ้น	8.00	2.35	5
หมวดที่ 2	ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น	102.20	29.97	4
หมวดที่ 3	บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย	132.50	38.86	3
หมวดที่ 4	การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	148.00	43.40	1
หมวดที่ 5	ความรับผิดชอบต่อของคณะกรรมการ	142.63	41.83	2

ผลประเมินรวมตามเกณฑ์หลักการปี 2549 ในส่วนที่เพิ่มเติมจากหลักการ 15 ข้อเดิม

	หลักการ	คะแนน	ร้อยละ	อันดับที่
หมวดที่ 1	สิทธิของผู้ถือหุ้น	168.75	49.49	5
หมวดที่ 2	ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น	202.25	59.31	3
หมวดที่ 3	บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย	221.68	65.01	1
หมวดที่ 4	การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	176.00	51.61	4
หมวดที่ 5	ความรับผิดชอบต่อของคณะกรรมการ	213.80	62.70	2

จากตารางที่ 5 แสดงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีแยกตามแต่ละหมวด โดยแบ่งออกเป็น 5 หมวด ตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบผลประเมิน จึงแบ่งกลุ่มหลักการ 15 ข้อออกเป็น 5 หมวดเช่นเดียวกับหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ได้ผลดังนี้

ผลประเมินตามหลักการ 15 ข้อ พบว่า หมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น ได้คะแนนการเปิดเผยร้อยละ 82.02 เป็นหมวดที่มีผลการประเมินมากเป็นอันดับที่ 1 ในขณะที่ผลประเมินตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ได้คะแนนการเปิดเผยอยู่ในอันดับที่ 4 คือ ร้อยละ 29.97 เท่านั้น ที่น่าสังเกตคือ จากผลประเมินตามหลักการ 15 ข้อ หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส ได้คะแนนร้อยละ 67.27 ซึ่งเป็นหมวดที่ได้รับคะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุด ซึ่งตรงกันข้ามกับผลประเมินตามหลักปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ที่คะแนนการเปิดเผยของหมวดนี้ ได้มากเป็นอันดับหนึ่งคือ ได้คะแนนร้อยละ 43.40 ทั้งนี้เนื่องจากหลักการที่เพิ่มเติมในหมวดนี้ที่ได้คะแนนการเปิดเผยมากคือ เรื่องการเปิดเผยข้อมูลทั้งไทยอังกฤษผ่านเว็บไซต์ ซึ่งเป็นเรื่องที่บริษัทส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่แล้วจึงได้คะแนนการเปิดเผยที่มากที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม หมวดที่ได้รับคะแนนการเปิดเผยมากที่สุดยังได้คะแนนการเปิดเผยที่ต่ำกว่าร้อยละ 50 บริษัทจดทะเบียนควรให้ความสนใจในการปรับปรุงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ในทุกหมวด

และเมื่อพิจารณาจากผลประเมินรวม พบว่า หมวดที่ได้คะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุดคือ หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น ได้คะแนนการเปิดเผยร้อยละ 49.49 ซึ่งเป็นหมวดเดียวที่ได้คะแนนการเปิดเผยไม่ถึงร้อยละ 50 และผลประเมินนี้สอดคล้องกับผลประเมินตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ซึ่งหมวดนี้เป็นหมวดที่ได้คะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุดเช่นกัน ในขณะที่หมวดนี้ตามผลประเมินตามหลักการ 15 ข้อ ได้คะแนนการเปิดเผยที่อันดับ 2

เมื่อพิจารณาจากผลประเมินแบ่งตามหมวด พบว่า หมวดที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการปรับปรุงแก้ไขให้มีการเปิดเผยที่มากขึ้นคือ หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น ซึ่งหลักการใหม่ที่เพิ่มเข้ามาคือ เรื่องเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม ดังนั้นบริษัทควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ถือหุ้นได้ทราบว่าสามารถส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุมได้ โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่ทางบริษัทได้จัดเตรียมไว้ อาทิเช่น ผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัท หรือ ผ่านที่แผนกผู้ลงทุนสัมพันธ์ เป็นต้น

ในหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่ได้แบ่งออกเป็น 5 หมวด ได้แก่ หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น หมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส และ หมวดที่ 5 หมวดความรับผิดชอบต่อของคณะกรรมการ และในแต่ละหมวดมีหลักการย่อยๆ ซึ่งมีผลการประเมินการเปิดเผยที่แตกต่างกันดังนี้

ตารางที่ 6 การเปิดเผยโดยจำแนกตามหลักการย่อยในหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

หลักการ	คะแนน	ร้อยละ
1. หมวดสิทธิของผู้ถือหุ้น		
1.1 อำนาจความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นในการเข้าร่วมประชุม	234.00	68.91
1.2 ส่งข้อมูลในการประชุมแก่ผู้ถือหุ้นล่วงหน้า	307.00	90.03
1.3 เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นตั้งคำถามและแสดงความเห็นในที่ประชุม	299.00	87.68
1.4 การเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นของคณะกรรมการบริษัทเพื่อตอบคำถามผู้ถือหุ้น 220.00		64.50
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 1	265.00	77.78
เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม		
1.5 เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม	8.00	2.35
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 1 ที่เพิ่มเติม	8.00	2.35

จากตารางที่ 6 แสดงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามแต่ละข้อย่อยในหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้นตามหลักการ 15 ข้อนั้น แต่ละข้อย่อยมีการเปิดเผยที่เกินร้อยละ 50 โดยข้อย่อยที่เปิดเผยมากที่สุดคือ ส่งข้อมูลในการประชุมแก่ผู้ถือหุ้นล่วงหน้า ร้อยละ 90.03 รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นตั้งคำถามและแสดงความเห็นในที่ประชุม ร้อยละ 87.68 และน้อยที่สุดคือ การเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นของคณะกรรมการบริษัท คะแนนเฉลี่ยของหมวดที่ 1 คือ ร้อยละ 77.78

ข้อเสนอแนะคือ 1. ควรกระตุ้นให้คณะกรรมการเห็นความสำคัญในการเข้าร่วมประชุม และให้ชี้แจงสาเหตุหรือความจำเป็นในกรณีที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้

ผลประเมินการเปิดเผยตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) พบว่าหลักการข้อย่อยเรื่องเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม มีคะแนนการเปิดเผยที่ต่ำมากคือ ร้อยละ 2.35 เท่านั้น ซึ่งอาจเป็นผลเนื่องมาจากเป็นหลักการที่ยังไม่ได้มีผลบังคับใช้ และทำได้ยากในทางปฏิบัติเพราะในแต่ละบริษัทผู้ถือหุ้นมีจำนวนมากหากในปี พ.ศ. 2551 ที่จะมีผลบังคับใช้ในหลักการนี้

ข้อเสนอแนะคือ

- 1.บริษัทจดทะเบียนควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ถือหุ้นทราบโดยทั่วกันว่าสามารถส่งคำถามมาก่อนมีการประชุมโดยกำหนดวันเวลาที่ล่วงหน้าที่วัน
 2. บริษัทจดทะเบียนควรจัดเตรียมช่องทางสำหรับผู้ถือหุ้นสามารถส่งคำถาม อาทิเช่น ผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์ฯ เว็บไซต์ของบริษัท และช่องทางอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร หรือจัดหน่วยงานเฉพาะสำหรับรับเรื่องนี้
 - 3.บริษัทจดทะเบียนควรกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในเรื่องนี้ เช่น อาจให้สามารถส่งคำถามได้ไม่เกิน 15 วันก่อนการประชุม เป็นต้น
- สำหรับคะแนนการเปิดเผยในหลักการย่อยของหลักการหมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น ทั้งในหลักการ 15 ข้อเดิมและหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 7 การเปิดเผยโดยจำแนกตามหลักการย่อยในหมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

หลักการ	คะแนน	ร้อยละ
2. หมวดความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น		
2.1 ผู้ถือหุ้นทุกรายได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวันและวาระประชุมล่วงหน้า	304.00	89.15
2.2 ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าประชุมสามารถมอบฉันทะให้ผู้อื่นได้	229.00	67.16
2.3 กำหนดมาตรการดูแลการใช้ข้อมูลภายใน	306.00	89.74
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 2	279.67	82.02
เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม		
2.4 ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอเพิ่มวาระการประชุมก่อนวันประชุมได้	18.00	5.28
2.5 ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยมีโอกาสเสนอข้อบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ	11.00	3.23
2.6 ไม่เพิ่มวาระการประชุมโดยไม่แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้า	80.00	23.46
2.7 ให้กรรมการและผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสีย	155.00	45.45
2.8 เลือกกรรมการเป็นรายคน	247.00	72.43
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 2 ที่เพิ่มเติม	102.20	29.97

ตารางที่ 7 แสดงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี จำแนกตามแต่ละข้อย่อยในหมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น จากผลประเมินตามหลักการ 15 ข้อพบว่า ข้อย่อยที่มีการเปิดเผยมากที่สุดคือ กำหนดมาตรการดูแลการใช้ข้อมูลภายในร้อยละ 89.74 รองลงมาคือ ผู้ถือหุ้นทุกรายได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวัน และวาระประชุมล่วงหน้าร้อยละ 89.15 ซึ่งใกล้เคียงกันมาก และน้อยที่สุดคือ ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าประชุมสามารถมอบอำนาจให้ผู้อื่นได้ร้อยละ 67.16 ซึ่ง จะเห็นได้ว่าทุกข้อย่อยมีผลการประเมินมากกว่าร้อยละ 50 และคะแนนเฉลี่ยที่ได้คือ ร้อยละ 82.02

ข้อเสนอแนะ คือ อาจพัฒนาระบบการลงคะแนนผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยระบุรหัสประจำตัวของผู้ถือหุ้นในการเข้าใช้ของผู้ถือหุ้นแต่ละคนไว้

ผลประเมินการเปิดเผยตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 29.97 เท่านั้น ยังต่ำกว่าร้อยละ 50 และมีเพียงข้อเดียวที่มีคะแนนการเปิดเผยมากกว่าร้อยละ 50 คือ เรื่องการเลือกกรรมการเป็นรายคน ได้คะแนนการเปิดเผยร้อยละ 72.43 ซึ่งเป็นผลมาจากเรื่องนี้เป็นเรื่องที่บริษัทจดทะเบียนได้ถือปฏิบัติอยู่แล้ว จึงได้รับคะแนนการเปิดเผยในข้อนี้สูง แต่สำหรับหลักการย่อยในข้ออื่น ๆ นั้น ถือเป็นเรื่องใหม่ที่ยังไม่เคยถือปฏิบัติมาก่อนจึงทำให้มีคะแนนการเปิดเผยที่น้อย และหลักการย่อยที่ได้คะแนนการเปิดเผยต่ำที่สุดคือ ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยมีโอกาเสนอชื่อบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ได้คะแนนร้อยละ 3.23 เท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามคะแนนเฉลี่ยรวมของหลักการย่อยในข้อนี้ยังมีคะแนนที่มากกว่าในหลักการหมวดที่ 1

ข้อเสนอแนะ คือ

1. ควรประชาสัมพันธ์ในเรื่องสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมเหล่านี้ต่อผู้ถือหุ้นส่วนน้อยได้ทราบ
2. ควรระบุหลักเกณฑ์ให้ชัดเจน เช่น ระบุสัดส่วนผู้ถือหุ้นขั้นต่ำที่จะสามารถเสนอชื่อบุคคลเป็นกรรมการได้ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในทางปฏิบัติ เช่น ผู้ถือหุ้นทุกคนสามารถเสนอชื่อบุคคลเพื่อเป็นกรรมการได้ หรือ ต้องผู้ถือหุ้นต้องรวมกันได้กี่คนถึงสามารถเสนอชื่อกรรมการได้ เป็นต้น

สำหรับคะแนนการเปิดเผยในหลักการย่อยของหลักการหมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งในหลักการ 15 ข้อเดิมและหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 8 การเปิดเผยโดยจำแนกตามหลักการย่อยในหมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

หลักการ	คะแนน	ร้อยละ
3. หมวดบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย		
3.1 กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม	263.00	77.13
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 3	263.00	77.13
เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม		
3.2 มีมาตรการสื่อสารกับคณะกรรมการเกี่ยวกับความถูกต้องของ รายงานการเงิน ระบบควบคุมภายใน และมีกลไกคุ้มครอง	172.00	50.44
3.3 กำหนดนโยบายในการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างชัดเจน	93.00	27.27
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 3 ที่เพิ่มเติม	132.50	38.86

จากตารางที่ 8 แสดงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี จำแนกตามแต่ละข้อย่อยในหมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย จากผลประเมินตามหลักการ 15 ข้อพบว่า ข้อย่อยเรื่อง กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.13 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 50

ผลการประเมินการเปิดเผยของหลักปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) พบว่า คะแนนเฉลี่ยที่ได้คือ ร้อยละ 38.86 ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 50 แต่มีหลักการที่ได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 50 คือ เรื่องมีมาตรการสื่อสารกับคณะกรรมการเกี่ยวกับความถูกต้องของรายงานการเงิน ระบบควบคุมภายใน และมีกลไกคุ้มครองซึ่งได้คะแนนการเปิดเผยร้อยละ 50.44 ซึ่งหลักการนี้เป็นหลักการที่บริษัทจดทะเบียนบางบริษัทได้ปฏิบัติก่อนแล้ว แต่สำหรับหลักการอีกข้อคือ เรื่องกำหนดนโยบายในการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างชัดเจน ได้คะแนนการเปิดเผยอยู่ที่ร้อยละ 27.27 ซึ่งเป็นหลักการย่อยที่ได้คะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุดในหมวดนี้ อาจเนื่องมาจากเป็นเรื่องที่ไม่มีความชัดเจนในเรื่องการเปิดเผยคือ ไม่ได้เปิดเผยไว้ว่ามีการกำหนดหลักการข้อนี้ไว้แล้วอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร แต่เมื่อเทียบกับคะแนนเฉลี่ยจากตารางที่ 6 แล้วคะแนนเฉลี่ยในหมวดนี้มีมากกว่าหมวดที่ 2

ข้อเสนอแนะคือ

1. บริษัทจดทะเบียนควรปรับปรุงในเรื่องการเปิดเผยในหลักการที่ได้ปฏิบัติให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ระบุเป็นลายลักษณ์อักษรเลยว่าได้กำหนดนโยบายในการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมไว้แล้ว

เนื่องจากจากการวิจัยพบว่าบริษัทส่วนใหญ่ได้เปิดเผยไว้ว่ามีกิจกรรมใดที่ทำเพื่อสิ่งแวดล้อมและสังคม แต่ไม่ได้ระบุชัดเจนว่า ได้กำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อมและสังคมไว้แล้ว ซึ่งทำให้ได้รับคะแนนการเปิดเผยน้อยเนื่องจากอาจมีนโยบายแล้ว แต่ไม่ได้เปิดเผยไว้ให้ชัดเจน

2. บริษัทจดทะเบียนควรต้องปรับปรุงเรื่องการปฏิบัติควบคู่ไปกับการเปิดเผยข้อมูล เช่น เรื่องสิ่งแวดล้อม มีบริษัทจดทะเบียนน้อยมากที่ประเมินเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากอาจยังขาดความรู้และไม่เห็นความสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับคะแนนการเปิดเผยในหลักการย่อยของหลักการหมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส ทั้งในหลักการ 15 ข้อเดิมและหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 9 การเปิดเผยการ โดยจำแนกตามหลักการย่อยในหมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

หลักการ	คะแนน	ร้อยละ
4. หมวดการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส		
4.1 เปิดเผยข้อมูลการเงินและไม่ใช้การเงินผ่านช่องทางต่าง ๆ	301.00	88.27
4.2 มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับ “ผู้ลงทุนสัมพันธ์”	225.00	65.98
4.3 เปิดเผยช่องทางติดต่อผู้ลงทุนสัมพันธ์	272.00	79.77
4.4 จัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการต่อรายงานการเงินและแสดงไว้คู่กับรายงานผู้สอบบัญชีในรายงานประจำปี	235.00	68.91
4.5 เปิดเผยนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการและผู้บริหารในรายงานประจำปี	213.00	62.46
4.6 เปิดเผยรูปแบบหรือลักษณะของค่าตอบแทน	319.00	93.55
4.7 เปิดเผยค่าตอบแทนของกรรมการเป็นรายบุคคล	241.00	70.67
4.8 เปิดเผยค่าตอบแทนของผู้บริหารเป็นรายบุคคล	29.00	8.50
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 4	229.38	67.27
เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม		
4.9 เปิดเผยข้อมูลทั้งภาษาไทยและอังกฤษผ่านเว็บไซต์	303.00	88.86
4.10 เปิดเผยนโยบายเกี่ยวกับการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมและผลการปฏิบัติ	74.00	21.70
4.11 เปิดเผยการทำหน้าที่ของคณะกรรมการชุดย่อยในรอบปี	201.00	58.94

ตารางที่ 9 (ต่อ)

หลักการ	คะแนน	ร้อยละ
4.12 เปิดเผยค่าตอบแทนที่กรรมการได้รับจากการเป็นกรรมการบริษัทย่อย	14.00	4.11
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 4 ที่เพิ่มเติม	148.00	43.40

จากตารางที่ 9 แสดงถึงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน โดยจำแนกตามข้อย่อยในหมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส จากผลประเมินตามหลักการ 15 ข้อพบว่า ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 67.27 โดยข้อย่อยที่ได้คะแนนเปิดเผยมากที่สุดคือเปิดเผยรูปแบบหรือลักษณะของค่าตอบแทน ได้ถึงร้อยละ 93.55 รองลงมาคือเปิดเผยข้อมูลการเงินและไม่ใช้การเงินผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้ร้อยละ 88.27 และน้อยที่สุดคือเปิดเผยค่าตอบแทนของผู้บริหารเป็นรายบุคคล ได้ร้อยละ 8.50 ซึ่งน้อยมากเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของหมวดนี้ แสดงให้เห็นว่าบริษัทจดทะเบียนยังให้ความสนใจในการเปิดเผยในข้อย่อยนี้อยู่ในระดับน้อยมาก

ข้อเสนอแนะ คือ บริษัทจดทะเบียนควรปรับปรุงการเปิดเผยค่าตอบแทนของผู้บริหารให้เป็นรายบุคคลเหมือนกับที่เปิดเผยค่าตอบแทนของกรรมการเป็นรายบุคคลได้ ซึ่งจากการวิจัยพบว่า บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่จะเปิดเผยไว้เป็นจำนวนรวมของทุกคน

ผลประเมินตามหลักการปี 2549 พบว่า ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.40 น้อยกว่าร้อยละ 50 โดยข้อที่มีคะแนนการเปิดเผยมากกว่าร้อยละ 50 ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลทั้งภาษาไทยและอังกฤษผ่านเว็บไซต์ ซึ่งเป็นข้อที่มีคะแนนการเปิดเผยมากที่สุดคือ ร้อยละ 88.86 ซึ่งปัจจุบันวิวัฒนาการในการใช้อินเตอร์เน็ตเป็นเรื่องที่นิยมกันมาก อีกทั้งยังเป็นช่องทางที่สะดวกที่สุด ดังนั้นช่องทางการเผยแพร่ทางเว็บไซต์จึงเป็นเรื่องที่บริษัทส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและปฏิบัติกันโดยทั่วไป จึงได้รับคะแนนการเปิดเผยที่สูงมากและเป็นข้อที่ได้คะแนนสูงที่สุดในหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ถึงแม้จะยังไม่ได้รับในหลักการ 15 ข้อก็ตาม และการเปิดเผยการทำหน้าที่ของคณะกรรมการชุดย่อยในรอบปี เช่น จำนวนครั้งการประชุม จำนวนครั้งที่กรรมการเข้าร่วมประชุม มีคะแนนการเปิดเผยคือ ร้อยละ 58.94 การที่หลักการทั้งสองข้อมีคะแนนการเปิดเผยที่มากกว่าร้อยละ 50 เนื่องจากเป็นเรื่องที่ได้เปิดเผยการปฏิบัติไว้อยู่แล้ว สำหรับหลักการที่มีคะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุดคือ การเปิดเผยค่าตอบแทนที่กรรมการได้รับจากการเป็นกรรมการบริษัทย่อยคือ ร้อยละ 4.11 ซึ่งในหลักการข้อนี้

บริษัทส่วนใหญ่ได้เปิดเผยคำตอบแทนของกรรมการเฉพาะบริษัท ไม่ได้ครอบคลุมถึงบริษัทอื่นที่กรรมการแต่ละคนไปดำรงตำแหน่ง

ข้อเสนอแนะคือ

1. บริษัทจดทะเบียนควรเปิดเผยในเรื่องคำตอบแทนของกรรมการให้ละเอียดและชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ระบุถึงบริษัทย่อยแต่ละบริษัทที่กรรมการแต่ละคนบริหารอยู่ และ คำตอบแทนทุกประเภทที่กรรมการได้รับจากบริษัทและจากทุกบริษัทย่อยที่กรรมการเข้าไปบริหาร

ตารางที่ 10 การเปิดเผยโดยจำแนกตามหลักการย่อยในหมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

หลักการ	คะแนน	ร้อยละ	อันดับที่
5. หมวดความรับผิดชอบของคณะกรรมการ			
5.27 จัดให้มีระบบการควบคุมภายใน	335.00	98.24	1
5.3 ระบุจำนวนของคณะกรรมการทั้งหมด	332.00	97.36	2
5.21 จัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ	330.00	96.77	3
5.1 กำหนดบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	329.00	96.48	4
5.29 จัดให้มีหน่วยงานหรือบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบ	328.00	96.19	5
5.7 คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการอิสระอย่างน้อย 3 คน	324.00	95.01	6
5.23 กำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	317.00	92.96	7
5.19 คณะกรรมการได้รับเอกสารประกอบการประชุมล่วงหน้า	316.00	92.67	8
5.18 กำหนดการประชุมล่วงหน้าสำหรับการประชุมคณะกรรมการ	315.00	92.38	9
5.28 จัดให้มีการจัดการความเสี่ยง	313.00	91.79	10
5.11 เปิดเผยรายการที่เกี่ยวข้องกันและที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์	305.00	89.44	11
5.4 ระบุจำนวนกรรมการที่เป็นผู้บริหาร	305.00	89.44	12
5.10 กำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์	299.00	87.68	13
5.20 เปิดเผยจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละท่านเข้าร่วมประชุม	298.00	87.39	14
5.11 จัดทำนโยบายการกำกับดูแลกิจการเป็นลายลักษณ์อักษร	287.00	84.16	15
5.2 แบ่งแยก บทบาท หน้าที่ ของคณะกรรมการกับฝ่ายจัดการ	284.00	83.28	16
5.16 นโยบายการกำกับดูแลกิจการได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ	281.00	82.40	17
5.5 ระบุจำนวนกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร	280.00	82.11	18
5.8 การแยกอำนาจหน้าที่ประธานกรรมการกับกรรมการผู้จัดการ	277.00	81.23	19

ตารางที่ 10 (ต่อ)

หลักการ	คะแนน	ร้อยละ	อันดับที่
5.12 จัดให้มีจริยธรรมธุรกิจหรือจรรยาบรรณเป็นลายลักษณ์อักษร	274.00	80.35	20
5.30 จัดให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายในแยกเป็นหน่วยงานหนึ่งของบริษัท	262.00	76.83	21
5.13 มีการติดตามการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว	258.00	75.66	22
5.17 ผู้ถือหุ้นเป็นผู้อนุมัติค่าตอบแทนกรรมการ	243.00	71.26	23
5.31 บุคคลที่ตรวจสอบภายในรายงานผลโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ	232.00	68.04	24
5.6 คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 ใน 3	229.00	67.16	25
5.26 ระบุจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการ	204.00	59.82	26
5.14 การทำรายการที่เกี่ยวข้องกันเสมือนทำกับบุคคลภายนอก	168.00	49.27	27
5.22 จัดให้มีคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน	122.00	35.78	28
5.9 ประธานกรรมการเป็นกรรมการอิสระ	102.00	29.91	29
5.25 ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเป็นกรรมการอิสระ	96.00	28.15	30
5.24 สมาชิกคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนส่วนใหญ่ไม่เป็นผู้บริหาร	92.00	26.98	31
เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม			
5.42 ทบทวนระบบควบคุมภายในและประเมินผลการความเสี่ยงปีละครั้ง	295.00	87.00	1
5.32 กำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสมของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการ	287.00	84.00	2
5.40 มีเลขานุการบริษัท	224.00	66.00	3
5.33 พิจารณาความเหมาะสมของการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการอิสระ	215.00	63.00	4
5.35 กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการอย่างชัดเจน	189.00	55.00	5
5.41 คณะกรรมการทบทวนนโยบายและประเมินผลปีละครั้ง	189.00	55.00	6
5.44 คณะกรรมการขอข้อมูลเพิ่มเติมได้จากกรรมการผู้จัดการหรือเลขานุการบริษัท	162.00	48.00	7
5.38 ประธานกรรมการไม่เป็นประธานหรือสมาชิกคณะกรรมการชุดย่อย	144.00	42.00	8
5.37 มีคณะกรรมการสรรหา	114.00	33.00	9
5.45 ผู้บริหารระดับสูงเข้าประชุมคณะกรรมการเพื่อชี้แจงข้อมูลโดยตรง	104.00	30.00	10
5.46 ค่าตอบแทนกรรมการผู้จัดการพิจารณาจากเกณฑ์ประเมินที่เป็นรูปธรรม	90.00	26.00	11
5.47 จัดให้มีการประเมินผลปฏิบัติงานของคณะกรรมการเป็นประจำทุกปี	74.00	21.70	12
5.39 สมาชิกส่วนใหญ่ของคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนและ	70.00	21.00	13
คณะกรรมการสรรหาเป็นกรรมการอิสระ			
5.36 กำหนดนโยบายในการไปดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทอื่น	53.00	16.00	14
5.34 จำกัดจำนวนบริษัทที่กรรมการแต่ละคนจะไปดำรงตำแหน่ง	42.00	12.00	15
5.43 กรรมการแต่ละคนสามารถเสนอเรื่องเข้าสู่วาระการประชุมคณะกรรมการ	30.00	8.80	16
คะแนนเฉลี่ยหลักการที่ 5 ที่เพิ่มเติม	142.63	41.83	

จากตารางที่ 10 แสดงถึงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน โดยจำแนกตามข้อย่อยในหมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ พบว่าการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการ 15 ข้อเดิมได้คะแนนเฉลี่ย 76.97 โดยข้อย่อยที่ได้ผลประเมินสูงสุดคือ จัดให้มีระบบการควบคุมภายในได้ร้อยละ 98.24 และข้อย่อยที่ได้ผลประเมินน้อยที่สุดคือ สมาชิกคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนส่วนใหญ่เป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร ได้ร้อยละ 26.98 จะสังเกตได้ว่าข้อย่อยตั้งแต่อันดับที่ 27 – 31 นั้นมีผลประเมินไม่ถึงร้อยละ 50 ดังนั้นจึงควรให้ความสนใจในการปรับปรุงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นพิเศษ

ข้อเสนอแนะ คือ ควรกำหนดหลักเกณฑ์ กระบวนการ หรือวิธีการในการพิจารณาหนดค่าตอบแทนและสรรหากรรมการที่ชัดเจนและโปร่งใส ซึ่งการแต่งตั้งคณะกรรมการอาจขึ้นอยู่กับความจำเป็น ความเหมาะสม ขนาดและความซับซ้อนของธุรกิจ หากเป็นบริษัทขนาดเล็ก อาจไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งหรืออาจแต่งตั้งในลักษณะกรรมการเฉพาะกิจ หรือเป็นครั้งคราว

ผลประเมินตามหลักการปี 2549 พบว่าได้คะแนนเฉลี่ยในหมวดนี้ร้อยละ 41.83 ซึ่งมีหลักการย่อย 6 ข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 50 นอกนั้นได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 โดยข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ กรรมการแต่ละคนสามารถเสนอเรื่องเข้าสู่วาระการประชุมคณะกรรมการได้คะแนนเฉลี่ยคือ ร้อยละ 8.80 เท่านั้น อาจเนื่องจากเป็นเรื่องที่บริษัทปฏิบัติแต่ไม่ได้เปิดเผยไว้

ข้อเสนอแนะคือ

1. ควรส่งเสริมความรู้ให้แก่กรรมการทุกคนถึงประเด็นเหล่านี้ให้แก่กรรมการทุกคนเข้าใจตรงกัน โดยอาจจัดกิจกรรมส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ ให้แก่กรรมการรวมทั้งพนักงานทุกคนของบริษัทได้รับทราบและเกิดความเข้าใจ

2. ควรกระตุ้นให้ทุกฝ่ายเกิดจิตสำนึกในเรื่องนี้และปฏิบัติตาม เช่น จัดสัมมนา เล่นเกมส์ ร่วมสนุก ซึ่งรางวัลในเรื่องที่เกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549

จากผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักการ 15 ข้อ สามารถเรียงลำดับคะแนนการเปิดเผยของแต่ละอุตสาหกรรมจากคะแนนการเปิดเผยมากที่สุดไปอย่างน้อยที่สุด ดังนี้

ตารางที่ 11 การจัดอันดับผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการ 15 ข้อ โดยจำแนกตาม
กลุ่มอุตสาหกรรม

อันดับ	กลุ่มอุตสาหกรรม	เฉลี่ย (เต็ม47คะแนน)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ร้อยละ	ระดับการเปิดเผย					จำนวน (บริษัท)
					น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1	ทรัพยากร	38.67	7.25	82.27	1	0	0	5	12	18
					5.56%	0.00%	0.00%	27.78%	66.66%	100.00%
2	เทคโนโลยี	37.26	3.98	79.27	0	1	3	12	15	31
					0.00%	3.23%	9.68%	38.70%	48.39%	100.00%
3	อสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง	36.39	5.06	77.43	2	2	4	37	29	74
					2.70%	2.70%	5.41%	50.00%	39.19%	100.00%
4	เกษตรและ อุตสาหกรรมอาหาร	35.70	6.95	75.96	2	1	5	15	17	40
					5.00%	2.50%	12.50%	37.50%	42.50%	100.00%
5	บริการ	35.19	6.78	74.87	7	3	10	29	31	80
					8.75%	3.75%	12.50%	36.25%	38.75%	100.00%
6	วัตถุดิบและ สินค้าอุตสาหกรรม	34.37	7.68	73.12	5	3	12	18	22	60
					8.33%	5.00%	20.00%	30.00%	36.67%	100.00%
7	สินค้าอุปโภค บริโภค	33.84	9.28	72.00	5	2	3	12	16	38
					13.16%	5.26%	7.89%	31.58%	42.11%	100.00%
รวม		35.59	6.85	75.71	22	12	37	128	142	341
					6.45%	3.52%	10.85%	37.54%	41.64%	100.00%

ตารางที่ 11 แสดงถึงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามอันดับคะแนนและระดับการเปิดเผยจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดตามลำดับ โดยจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งผลประเมินการพิจารณาจากหลักการ 15 ข้อ พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีคะแนนการเปิดเผยมากที่สุดคือ กลุ่มทรัพยากร คะแนนเฉลี่ยคือ 38.67 คะแนน จากคะแนนเต็ม 47 คะแนน คิดเป็นร้อยละ

82.27 โดยมีระดับการเปิดเผยส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 66.66) รองลงมาคือ กลุ่มเทคโนโลยี คะแนนเฉลี่ยคือ 37.26 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.27 โดยมีระดับการเปิดเผยส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 48.39) และน้อยที่สุดคือ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค คะแนนเฉลี่ยคือ 33.84 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 72.00 โดยมีระดับการเปิดเผยส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 42.11) จากผลการศึกษาพบว่า ทุกกลุ่มอุตสาหกรรมมีผลการประเมินมากกว่าร้อยละ 50

จากผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) สามารถเรียงลำดับคะแนนการเปิดเผยของแต่ละอุตสาหกรรมจากคะแนนการเปิดเผยมากที่สุดไปยังน้อยที่สุด ดังนี้

ตารางที่ 12 การจัดอันดับผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการปี 2549 โดยจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

อันดับ	กลุ่มอุตสาหกรรม	เฉลี่ย (เต็ม47คะแนน)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ร้อยละ	ระดับการเปิดเผย					จำนวน (บริษัท)
					น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1	ทรัพยากร	14.11	4.17	50.40	9	9	0	0	0	18
				50.00%	50.00%	0.00 %	0.00%	0.00%	100.00%	
2	เทคโนโลยี	12.10	4.18	43.20	23	5	1	1	1	31
				74.19%	16.12%	3.23%	3.23%	3.23%	100.00%	
3	สินค้าอุปโภคบริโภค	10.92	3.86	39.00	27	9	2	0	0	38
				71.05%	23.68%	5.27%	0.00%	0.00%	100.00%	
4	อสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง	10.84	3.30	38.71	63	7	2	2	0	74
				85.14%	9.46%	2.70%	2.70%	0.00%	100.00%	
5	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	10.45	3.52	37.32	33	4	3	0	0	40
				82.50%	10.00%	7.50%	0.00%	0.00%	100.00%	
6	วัตถุดิบและสินค้า อุตสาหกรรม	10.05	3.59	35.89	51	7	2	0	0	60
				85.00%	11.67%	3.33%	0.00%	0.00%	100.00%	
7	บริการ	9.89	2.92	35.31	73	5	2	0	0	80
				91.25%	6.25%	2.50%	0.00%	0.00%	100.00%	
รวม		10.73	3.61	38.31	279	46	12	3	1	341
				81.82%	13.49%	3.52%	0.88%	0.29%	100.00%	

จากตารางที่ 12 แสดงถึงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม มาจัดระดับพบว่า ค่าเฉลี่ยของทุกกลุ่มอุตสาหกรรมอยู่ที่ร้อยละ 10.73 ซึ่งยังไม่ถึงร้อยละ 50 โดยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรมีการเปิดเผยมากที่สุด โดยมีการเปิดเผย ร้อยละ 50.40 (14.11 คะแนน) รองลงมาคือ กลุ่มเทคโนโลยีมีการเปิดเผย ร้อยละ 43.20 (12.10 คะแนน) และกลุ่มบริการ ร้อยละ 35.31 (9.89 คะแนน) สังเกตได้ว่ามีเพียงกลุ่มทรัพยากรเท่านั้นที่มีการเปิดเผยมากกว่าร้อยละ 50 และสำหรับผลของการจัดระดับการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการเปิดเผยอยู่ที่ ระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.82 ตรงกันข้ามกับตารางที่ 10 ที่ผลประเมินส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับการเปิดเผยมากที่สุด ยกเว้น กลุ่มทรัพยากร ที่มีระดับการเปิดเผยเท่ากันสองระดับคือ ระดับการเปิดเผยน้อยที่สุด และระดับการเปิดเผยมากที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 50 เท่ากัน เนื่องจากเป็นหลักการที่ยังไม่มีผลบังคับใช้บริษัทส่วนใหญ่จึงมีคะแนนการเปิดเผยอยู่ที่ระดับน้อยที่สุด แต่เนื่องจากกลุ่มทรัพยากรเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางกฎหมายอย่างเข้มงวดและมีคะแนนการเปิดเผยที่ดีที่สุดตั้งแต่หลักการ 15 ข้ออยู่แล้วซึ่งส่งผลให้มีคะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ได้ดีกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น

ข้อเสนอแนะคือ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาช่วยเหลือให้คำปรึกษาในเรื่องหลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549 ให้มากขึ้นเนื่องจากทุกกลุ่มอุตสาหกรรมมีคะแนนการเปิดเผยส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะในขณะวิจัยหลักการนี้ยังไม่มีผลบังคับใช้ดังนั้น บริษัทส่วนใหญ่จึงยังไม่ได้ให้ความสำคัญในการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549 เท่าที่ควร แต่หากพบว่าเมื่อมีผลบังคับใช้แล้ว ยังมีคะแนนการเปิดเผยที่อยู่ในระดับต่ำอยู่ อาจเป็นเพราะบริษัทขาดความรู้ความเข้าใจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเปิดอบรมในเรื่องดังกล่าวให้แก่ทุกกลุ่มอุตสาหกรรม

จากผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในภาพรวม สามารถเรียงลำดับคะแนนการเปิดเผยแต่ละอุตสาหกรรมจากมากที่สุดไปยังน้อยที่สุด ดังนี้

ตารางที่ 13 การจัดอันดับผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการในภาพรวม โดย
จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

อันดับ	กลุ่มอุตสาหกรรม	เฉลี่ย (เต็ม47คะแนน)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ร้อยละ	ระดับการเปิดเผย					จำนวน (บริษัท)
					น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1	ทรัพยากร	52.78	10.89	70.37	1	1	4	5	7	18
					5.56%	5.56 %	22.22%	27.78%	38.88%	100.00%
2	เทคโนโลยี	49.35	6.90	65.81	0	8	14	7	2	31
					0.00%	25.81%	45.16%	22.58%	6.45%	100.00%
3	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	47.23	7.51	62.97	5	20	36	10	3	74
					6.76 %	27.03%	48.65%	13.51%	4.05%	100.00%
4	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร	46.15	9.53	61.53	4	11	17	6	2	40
					10.00%	27.50%	42.50%	15.00%	5.00%	100.00%
5	บริการ	45.08	8.91	60.10	12	18	37	12	1	80
					15.00%	22.50%	46.25%	15.00%	1.25%	100.00%
6	สินค้าอุปโภคบริโภค	44.76	12.22	59.68	6	7	14	11	0	38
					15.79%	18.42%	36.84%	28.95%	0.00%	100.00%
7	วัตถุดิบและสินค้า อุตสาหกรรม	44.42	10.33	59.22	13	10	29	5	3	60
					21.67%	16.67%	48.33%	8.33%	5.00%	100.00%
รวม		46.31	9.51	61.75	41	75	151	56	18	341
					2.02%	22.00%	44.28%	16.42%	5.28%	100.00%

จากตารางที่ 13 พบว่า แสดงถึงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับดูแลกิจการที่ดีตามผลประเมินรวม คือ ร้อยละ 61.75 และ ค่าเฉลี่ยของทุกกลุ่มอุตสาหกรรมคือ 46.31 คะแนน จากคะแนนเต็ม 75 คะแนน โดยกลุ่มทรัพยากรเปิดเผยมากที่สุดคือ ร้อยละ 70.37 (52.78 คะแนน) รองลงมาคือ กลุ่มเทคโนโลยีร้อยละ 65.81 (49.35 คะแนน) และน้อยที่สุดคือ กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมร้อยละ 59.22 (44.42 คะแนน) โดยทุกกลุ่มอุตสาหกรรมได้ผลประเมินเกินร้อยละ 50 และจากการจัดระดับการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับดูแลกิจการที่ดีของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการเปิดเผยอยู่ที่ ระดับปานกลาง (ร้อยละ 44.28) ยกเว้นกลุ่มทรัพยากร ที่มีระดับการเปิดเผยส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 38.88) และจากตารางที่ 10-12

จะเห็นว่า จากการจัดอันดับพบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลประโยชน์เป็นอันดับหนึ่งคือกลุ่มทรัพยากร และ อันดับสองคือ กลุ่มเทคโนโลยี สอดคล้องกัน ดังนั้นกลุ่มทรัพยากรเป็นกลุ่มที่มีผลประโยชน์การ กำกับดูแลกิจการที่สูงทั้งในหลักการ 15 ข้อและหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม)

สำหรับผลประโยชน์การเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการ 15 ข้อ โดยจำแนกตามแต่ละ อุตสาหกรรมและแบ่งตามหมวดของหลักการ 5 ข้อ ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 14 ผลประโยชน์การเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการ 15 ข้อจำแนกแต่ละหมวดแบ่งตามกลุ่ม อุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	หลักการ				
	หมวดที่ 1	หมวดที่ 2	หมวดที่ 3	หมวดที่ 4	หมวดที่ 5
	สิทธิของผู้ถือหุ้น	ความเท่าเทียมกัน ของผู้ถือหุ้น	บทบาทของ ผู้มีส่วนได้เสีย	การเปิดเผยข้อมูล และความโปร่งใส	ความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการ
1.เกษตรและ					
อุตสาหกรรมเกษตร	30.50	30.33	34.00	26.13	31.00
คะแนน (N=40 คะแนน)					
(ร้อยละ)	(76.25)	(75.83)	(85.00)	(65.31)	(78.00)
อันดับ	3	4	1	5	2
2.สินค้าอุปโภคบริโภค					
สินค้าอุปโภคบริโภค	31.25	30.33	32.00	23.63	27.00
คะแนน (N=38 คะแนน)					
(ร้อยละ)	(82.24)	(79.84)	(84.12)	(62.17)	(72.00)
อันดับ	2	3	1	5	4
3.วัตถุดิบและ					
สินค้าอุตสาหกรรม	42.75	49.00	38.00	39.88	45.00
คะแนน (N=60 คะแนน)					
(ร้อยละ)	(71.25)	(81.67)	(63.33)	(66.46)	(75.00)
อันดับ	3	1	5	4	2
4.อสังหาริมทรัพย์					
และก่อสร้าง	60.00	62.00	56.00	50.75	58.23
คะแนน (N = 74 คะแนน)					
(ร้อยละ)	(81.08)	(83.78)	(75.68)	(68.58)	(78.68)

ตารางที่ 14 (ต่อ)

กลุ่มอุตสาหกรรม	หลักการ				
	หมวดที่ 1	หมวดที่ 2	หมวดที่ 3	หมวดที่ 4	หมวดที่ 5
	สิทธิของผู้ถือหุ้น	ความเท่าเทียมกัน ของผู้ถือหุ้น	บทบาทของ ผู้มีส่วนได้เสีย	การเปิดเผยข้อมูล และความโปร่งใส	ความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการ
อันดับ	2	1	4	5	3
5.ทรัพยากร	15.50	15.00	15.00	13.75	14.97
คะแนน (N = 18 คะแนน)					
(ร้อยละ)	(86.11)	(83.33)	(83.33)	(76.39)	(83.17)
อันดับ	1	2	3	5	4
6.บริการ	60.75	67.00	60.00	53.13	60.84
คะแนน (N = 80 คะแนน)					
(ร้อยละ)	(75.94)	(83.75)	(75.00)	(66.41)	(76.05)
อันดับ	3	1	4	5	2
7.เทคโนโลยี	24.50	26.00	28.00	22.13	24.97
คะแนน (N = 31 คะแนน)					
(ร้อยละ)	(79.03)	(83.87)	(90.32)	(71.39)	(80.55)
อันดับ	4	2	1	5	3

ตารางที่ 14 แสดงถึงผลประเมินการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน เกี่ยวกับการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการ 15 ข้อในหมวดต่าง ๆ แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม หมวดที่กลุ่มอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เปิดเผยมากเป็นอันดับหนึ่งคือ หมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น โดยกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มบริการ (3 อุตสาหกรรมจากทั้งหมด 7 อุตสาหกรรม) ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นได้ผลที่แตกต่างกันดังนี้ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร และกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคเปิดเผยหมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย เป็นอันดับหนึ่ง สำหรับกลุ่มทรัพยากรเปิดเผยหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้นไว้เป็นอันดับหนึ่ง และกลุ่มเทคโนโลยีเปิดเผยหมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสียไว้มากที่สุด รองลงมาคือ หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ โดยกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม และ กลุ่มบริการ (3กลุ่มอุตสาหกรรมจาก ทั้งหมด 7 กลุ่ม) ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นเปิดเผยแตกต่างกันดังนี้ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคและกลุ่มอสังหาริมทรัพย์ เปิดเผยหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น ไว้มากเป็นอันดับสอง สำหรับกลุ่มทรัพยากรและกลุ่มเทคโนโลยี

เปิดเผยหมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น ไว้เป็นอันดับสอง และหมวดที่อุตสาหกรรมส่วนใหญ่เปิดเผยไว้น้อยที่สุดคือ หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส ยกเว้น กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม ที่เปิดเผยหมวดที่ 4 ไว้เป็นอันดับ 4 แต่หมวดที่เปิดเผยไว้น้อยที่สุดคือ หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย ข้อเสนอแนะคือ ทุกกลุ่มอุตสาหกรรมเปิดเผยในแต่ละหมวดไว้มากกว่าร้อยละ 50

ตารางที่ 15 ผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการปี 2549 จำแนกแต่ละหมวดแบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	หลักการ				
	หมวดที่ 1	หมวดที่ 2	หมวดที่ 3	หมวดที่ 4	หมวดที่ 5
	สิทธิของผู้ถือหุ้น	ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น	บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย	การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	ความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ
1. เกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร					
คะแนน (N = 40 คะแนน)					
	1.00	11.60	16.00	17.00	16.19
(ร้อยละ)	(2.50)	(29.00)	(40.00)	(42.50)	(40.47)
อันดับ	5	4	3	1	2
2. สินค้าอุปโภคบริโภค					
คะแนน (N = 38 คะแนน)					
	1.00	12.40	18.00	18.00	15.25
(ร้อยละ)	(2.63)	(32.63)	(47.37)	(47.37)	(40.13)
อันดับ	5	4	1	2	3
3. วัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม					
คะแนน (N = 60 คะแนน)					
	1.00	18.20	20.50	24.75	23.19
(ร้อยละ)	(1.67)	(30.33)	(34.17)	(41.25)	(38.65)
อันดับ	5	4	3	1	2
4. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง					
คะแนน (N = 74 คะแนน)					
	2.00	19.80	27.50	33.25	32.06
(ร้อยละ)	(2.70)	(26.76)	(37.16)	(44.93)	(43.32)
อันดับ	5	4	3	1	2

ตารางที่ 15 (ต่อ)

กลุ่มอุตสาหกรรม	หลักการ				
	หมวดที่ 1	หมวดที่ 2	หมวดที่ 3	หมวดที่ 4	หมวดที่ 5
	สิทธิของผู้ถือหุ้น	ความเท่าเทียมกัน ของผู้ถือหุ้น	บทบาทของ ผู้มีส่วนได้เสีย	การเปิดเผยข้อมูล และความโปร่งใส	ความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการ
5. ทรัพยากร					
คะแนน (N = 18 คะแนน)					
	0.00	6.00	9.50	8.00	10.81
(ร้อยละ)	(0.00)	(33.33)	(52.78)	(44.44)	(60.06)
อันดับ	5	4	2	3	1
6. บริการ					
คะแนน (N = 80 คะแนน)					
	1.00	23.00	27.00	32.25	30.75
(ร้อยละ)	(1.25)	(28.75)	(33.75)	(40.31)	(38.44)
อันดับ	5	4	3	1	2
7. เทคโนโลยี					
คะแนน (N = 31 คะแนน)					
	2.00	11.20	14.00	14.75	14.38
(ร้อยละ)	(6.45)	(36.13)	(45.16)	(47.58)	(46.39)
อันดับ	5	4	3	1	2

จากตารางที่ 15 แสดงถึงผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการเกี่ยวกับการเปิดเผย การปฏิบัติตามหลักการ ปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) พบว่า หมวดที่กลุ่มอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ได้ คะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุดคือ หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น โดยเฉพาะกลุ่มทรัพยากร ซึ่งไม่ได้รับ คะแนนการเปิดเผยในหมวดนี้เลย และบริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่ได้คะแนนการเปิดเผยในทุกหมวด ต่ำกว่าร้อยละ 50 ยกเว้น กลุ่มทรัพยากรที่ได้คะแนนการเปิดเผยในหมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของ คณะกรรมการ ร้อยละ 60.06

ข้อเสนอแนะคือ

1. บริษัทควรให้ความสำคัญในการเปิดเผยในหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้นซึ่งมีหลักการย่อย คือ เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม โดยประชาสัมพันธ์ให้ผู้ถือหุ้นทุก

คนทราบถึงสิทธิในเรื่องนี้ โดยอาจจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะขึ้นมาสำหรับเรื่องนี้โดยเฉพาะเนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ไม่น่ายากในทางปฏิบัติ หากได้ประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงซึ่งน่าจะทำให้คะแนนการเปิดเผยในข้อนี้เพิ่มมากขึ้น

2. ควรกำหนดแนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้ถือหุ้นให้ชัดเจนในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเปิดเผยให้ผู้ถือหุ้นทราบ

3. ควรมีส่วนร่วมและสื่อสารกับผู้ถือหุ้นมากขึ้น เช่น ให้ผู้บริหารพบปะนักลงทุนสถาบัน

4. จัดให้มีฝ่ายงานนักลงทุนสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ คือ มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และอาวุโสเพียงพอ และสามารถตอบคำถามของผู้ถือหุ้นเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ได้ดี

เมื่อนำผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการโดยรวม มาจำแนกแต่ละหมวดตามกลุ่มอุตสาหกรรมได้ผลดังนี้

ตารางที่ 16 ผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการโดยรวม จำแนกแต่ละหมวดแบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	หลักการ				
	หมวดที่ 1	หมวดที่ 2	หมวดที่ 3	หมวดที่ 4	หมวดที่ 5
	สิทธิของผู้ถือหุ้น	ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น	บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย	การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	ความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ
1. เกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร					
คะแนน (ทั้งหมด 40 คะแนน)	24.60	18.50	22.00	23.08	26.20
(ร้อยละ)	(61.50)	(46.25)	(55.00)	(57.71)	(65.48)
อันดับ	2	5	4	3	1
2. สินค้าอุปโภคบริโภค					
คะแนน (ทั้งหมด 38 คะแนน)	25.20	19.13	22.67	21.75	23.30
(ร้อยละ)	(66.32)	(50.33)	(59.65)	(57.24)	(61.20)
อันดับ	1	5	3	4	2

ตารางที่ 16 (ต่อ)

กลุ่มอุตสาหกรรม	หลักการ				
	หมวดที่ 1	หมวดที่ 2	หมวดที่ 3	หมวดที่ 4	หมวดที่ 5
	สิทธิของผู้ถือหุ้น	ความเท่าเทียมกัน ของผู้ถือหุ้น	บทบาทของ ผู้มีส่วนได้เสีย	การเปิดเผยข้อมูล และความโปร่งใส	ความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการ
3. วัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม					
คะแนน (ทั้งหมด 60 คะแนน)					
	34.40	29.75	26.33	34.83	37.40
(ร้อยละ)	(57.33)	(49.58)	(43.89)	(58.06)	(62.34)
อันดับ	3	4	5	2	1
4. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง					
คะแนน (ทั้งหมด 74 คะแนน)					
	48.40	35.63	37.00	44.92	49.30
(ร้อยละ)	(65.41)	(48.14)	(50.00)	(60.70)	(66.60)
อันดับ	2	5	4	3	1
5. ทรัพยากร					
คะแนน (ทั้งหมด 18 คะแนน)					
	12.40	9.38	11.33	11.83	13.60
(ร้อยละ)	(68.89)	(52.08)	(62.96)	(65.74)	(75.30)
อันดับ	2	5	4	3	1
6. บริการ					
คะแนน (ทั้งหมด 80 คะแนน)					
	48.80	39.50	38.00	46.17	50.60
(ร้อยละ)	(61.00)	(49.38)	(47.50)	(57.71)	(63.20)
อันดับ	2	4	5	3	1
7. เทคโนโลยี					
คะแนน (ทั้งหมด 31 คะแนน)					
	20.00	16.75	18.67	19.67	21.40
(ร้อยละ)	(64.52)	(54.03)	(60.22)	(63.44)	(68.90)
อันดับ	2	5	4	3	1

จากตารางที่ 16 แสดงถึงผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนโดยภาพรวม ซึ่งหมวดที่กลุ่มอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เปิดเผยไว้มากเป็นอันดับหนึ่งคือ หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ ยกเว้นกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคเปิดเผยหมวดนี้ไว้เป็นอันดับสอง แต่เปิดเผยหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น ไว้เป็นอันดับหนึ่ง สำหรับหมวดที่กลุ่มอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ได้คะแนนการเปิดเผยเป็นอันดับสุดท้ายคือ หมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น และ หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย จากการเปิดเผยหลักการแต่ละหมวดในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมพบว่า มี 3 กลุ่มอุตสาหกรรมที่เปิดเผยแต่ละหมวดไว้มากกว่าร้อยละ 50 ดังนี้ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มทรัพยากร และกลุ่มเทคโนโลยี และสำหรับหลักการหมวดที่มีการเปิดเผยไม่ถึงร้อยละ 50 ได้แก่ หมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น และ หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

ข้อเสนอแนะ คือ

1. ควรปรับปรุงในเรื่องการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ในหลักการที่ได้คะแนนการเปิดเผยน้อย จึงทำให้คะแนนการเปิดเผยโดยรวมดีขึ้น

จากตารางที่ 17 – 21 แสดงถึงผลการประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน โดยจำแนกออกเป็นแต่ละข้อย่อยของหลักการ 5 หมวดในแต่ละหมวด และแบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 17 แสดงถึงผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามกลุ่มอุตสาหกรรม โดยจำแนกตามแต่ละข้อย่อยในหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้นตามหลักการ 15 ข้อ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.79 กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการเปิดเผยในหมวดนี้มากที่สุดคือ กลุ่มทรัพยากร ร้อยละ 86.11 รองลงมาคือ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ร้อยละ 82.24 และน้อยที่สุดคือ กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม ร้อยละ 71.25 ซึ่งทุกกลุ่มอุตสาหกรรมมีการเปิดเผยที่มากกว่าร้อยละ 50

ผลประเมินตามหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 2.35 เท่านั้น และพบว่า กลุ่มเทคโนโลยี เป็นกลุ่มที่มีการเปิดเผยในหมวดนี้มากที่สุด ร้อยละ 6.45 รองลงมาคือ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ร้อยละ 2.70 และน้อยที่สุดคือ กลุ่มทรัพยากรซึ่งไม่มีการเปิดเผยใน

เรื่องนี้เลย เป็นที่น่าสังเกตว่า ผลที่ได้ตรงกันข้ามกันผลประโยชน์จากหลักการ 15 ข้อ ซึ่งกลุ่มทรัพยากรเป็นกลุ่มที่ได้ผลประโยชน์มากที่สุดในหมวดนี้

ข้อเสนอแนะคือ

1. เนื่องจากหลักการปี 2549 ยังไม่ได้บังคับใช้จึงทำให้บริษัทส่วนใหญ่อาจไม่ได้ให้ความสำคัญในการเปิดเผยหลักการข้อนี้ จึงได้รับคะแนนการเปิดเผยน้อย และเป็นหลักการข้อย่อยที่ได้คะแนนน้อยที่สุดใน 5 หมวด จึงควรให้ความสำคัญอย่างมากโดยอาจจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะในแต่ละบริษัทเพื่อปรับปรุงในเรื่องนี้

ตารางที่ 18 แสดงถึงผลประโยชน์การเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม โดยจำแนกตามแต่ละข้อย่อยในหมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น พบว่าผลประโยชน์ของหลักการ 15 ข้อได้คะแนนเฉลี่ยคือ ร้อยละ 82.01 ซึ่งข้อย่อยที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ กำหนดมาตรการดูแลการใช้ข้อมูลภายในร้อยละ 89.74 รองลงมาคือ ผู้ถือหุ้นทุกคนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวันและวาระการประชุมล่วงหน้าร้อยละ 89.15 และน้อยที่สุดคือ ผู้ถือหุ้นที่ไม่มาร่วมประชุมสามารถมอบฉันทะได้ร้อยละ 67.16 โดยกลุ่มเทคโนโลยีได้คะแนนการเปิดเผยมากที่สุดร้อยละ 83.87 รองลงมาคือ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างร้อยละ 83.78 และน้อยที่สุดคือ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารร้อยละ 75.83 โดยผลประโยชน์ในแต่ละข้อย่อยของทุกกลุ่มอุตสาหกรรมได้มากกว่าร้อยละ 50

ผลประโยชน์ของหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) พบว่า คะแนนเฉลี่ยของหลักการหมวดนี้ คือ ร้อยละ 29.97 ซึ่งไม่ถึงร้อยละ 50 โดยคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อย่อยได้น้อยกว่าร้อยละ 50 เช่นเดียวกัน ยกเว้น หลักการข้อย่อยที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากที่สุดถึงร้อยละ 72.43 ซึ่งก็คือ เลือกรวมการเป็นรายคน และหลักการข้อย่อยที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือ ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอชื่อกรรมการได้คะแนนเพียงร้อยละ 3.23 เท่านั้น โดยกลุ่มเทคโนโลยีมีผลประโยชน์มากที่สุดคือ ร้อยละ 36.13 และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างร้อยละ 26.76 ซึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีผลประโยชน์มากที่สุดสอดคล้องกับผลประโยชน์ของหลักการ 15 ข้อ ถึงแม้คะแนนเฉลี่ยของหลักการในหมวดนี้จะไม่กลุ่มอุตสาหกรรม เนื่องจากเป็นเรื่องที่บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติตามอยู่แล้ว ที่น่าสังเกตคือ กลุ่มทรัพยากรเป็นกลุ่มที่มีคะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุดในหลายเรื่องของหลักการหมวดนี้ แต่คะแนนที่ได้ไม่แตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นมากนัก

ข้อเสนอแนะคือ

1. ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่กรรมการ ผู้บริหารและผู้ถือหุ้น เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ในเรื่องสิทธิและหน้าที่ที่เพิ่มเติมจากหลักการเดิม เพื่อให้การเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ดีขึ้นเนื่องจากหลักการส่วนใหญ่เป็นหลักการใหม่ ซึ่งทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น ตลาดหลักทรัพย์ควรจัดกิจกรรมเช่น การสัมมนา การเสวนาโต๊ะกลมเพื่อระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อประชาสัมพันธ์เรื่องหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 แก่บุคคลทั่วไปให้ได้รับข้อมูลกันอย่างกว้างขวาง

ตารางที่ 17 คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนแบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรมและจำแนกแต่ละข้อย่อยของหมวดที่ 1

หลักการ	เกษตรและ อุตสาหกรรมอาหาร (40 บริษัท)		สินค้าอุปโภค บริโภค (38บริษัท)		สินค้าอุตสาหกรรม (60บริษัท)		อสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง (74บริษัท)		ทรัพยากร (18บริษัท)		บริการ (80บริษัท)		เทคโนโลยี (31บริษัท)		รวม (341บริษัท)	
	คะแนน ร้อยละ		คะแนน ร้อยละ		คะแนน ร้อยละ		คะแนน ร้อยละ		คะแนน ร้อยละ		คะแนน ร้อยละ		คะแนน ร้อยละ		คะแนน ร้อยละ	
1. หมวดสิทธิของผู้ถือหุ้น หลัก 15 ข้อ																
1.1 อำนาจความสะดวกผู้ถือหุ้น	26.00	65.00	30.00	78.95	39.00	65.00	58.00	78.38	13.00	72.22	51.00	63.75	18.00	58.06	235.00	68.91
1.2 ส่งข้อมูลในการตัดสินใจ ในการประชุมให้ผู้ถือหุ้นล่วงหน้า	35.00	87.50	34.00	89.47	53.00	88.33	68.00	91.89	17.00	94.44	71.00	88.75	29.00	93.55	307.00	90.03
1.3 เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นตั้ง คำถามและแสดงความเห็นในที่ประชุม	35.00	87.50	33.00	86.84	48.00	80.00	68.00	91.89	17.00	94.44	70.00	87.50	28.00	90.32	299.00	87.68
1.4 การเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น ของคณะกรรมการบริษัท	26.00	65.00	28.00	73.68	31.00	51.67	46.00	62.16	15.00	83.33	51.00	63.75	23.00	74.19	220.00	64.52
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 1	30.50	76.25	31.25	82.24	42.75	71.25	60.00	81.08	15.50	86.11	60.75	75.94	24.50	79.03	265.25	77.79
หลักปี 2549																
1.5 ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้า	1.00	2.50	1.00	2.63	1.00	1.67	2.00	2.70	0.00	0.00	1.00	1.25	2.00	6.45	8.00	2.35
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 1	1.00	2.50	1.00	2.63	1.00	1.67	2.00	2.70	0.00	0.00	1.00	1.25	2.00	6.45	8.00	2.35

ตารางที่ 18 คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ของบริษัทจดทะเบียนแบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรมและจำแนกแต่ละข้อย่อยของหมวดที่ 2

หลักการ	เกษตรและ อุตสาหกรรมอาหาร		สินค้าอุปโภค บริโภค		วัตถุดิบและสินค้า อุตสาหกรรม		อสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง		ทรัพยากร		บริการ		เทคโนโลยี		รวม	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
2. หมวดความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น																
หลัก 15 ข้อ																
2.1 ผู้ถือหุ้นทุกคนได้รับข้อมูล เกี่ยวกับวันและวาระประชุม ล่วงหน้า	33.00	82.50	35.00	92.11	53.00	88.33	66.00	89.19	17.00	94.44	71.00	88.75	29.00	93.55	304.00	89.15
2.2 ผู้ถือหุ้นที่ไม่มาร่วมประชุม สามารถมอบฉันทะได้	23.00	57.50	22.00	57.89	40.00	66.67	51.00	68.92	14.00	77.78	60.00	75.00	19.00	61.29	229.00	67.16
2.3 กำหนดมาตรการดูแลการใช้ ข้อมูลภายใน	35.00	87.50	34.00	89.47	54.00	90.00	69.00	93.24	14.00	77.78	70.00	87.50	30.00	96.77	306.00	89.74
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 2	30.33	75.83	30.33	79.82	49.00	81.67	62.00	83.78	15.00	83.33	67.00	83.75	26.00	83.87	279.67	82.01
หลักปี 2549																
2.4 ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอเพิ่ม วาระการประชุมได้	3.00	7.50	2.00	5.26	4.00	6.67	3.00	4.05	0.00	0.00	3.00	3.75	3.00	9.68	18.00	5.28
2.5 ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอชื่อ กรรมการ	1.00	2.50	4.00	10.53	2.00	3.33	2.00	2.70	0.00	0.00	0.00	0.00	2.00	6.45	11.00	3.23

ตารางที่ 18 (ต่อ)

หลักการ	เกษตรและ		สินค้าอุปโภค		วัตถุดิบและสินค้า		อสังหาริมทรัพย์		ทรัพยากร	บริการ		เทคโนโลยี		รวม	
	อุตสาหกรรมอาหาร		บริโภค		อุตสาหกรรม		และก่อสร้าง								
	คะแนน ร้อยละ		คะแนน ร้อยละ		คะแนน ร้อยละ		คะแนน ร้อยละ		คะแนน ร้อยละ	คะแนน ร้อยละ		คะแนน ร้อยละ		คะแนน ร้อยละ	คะแนน ร้อยละ
2.6 ไม่เพิ่มวาระประชุมโดย															
ไม่แจ้งล่วงหน้า	8.00	20.00	8.00	21.05	16.00	26.67	17.00	22.95	10.00	55.56	15.00	18.75	6.00	19.35	80.00 23.46
2.7 กำหนดให้กรรมการและผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียของตนและผู้เกี่ยวข้อง															
	20.00	50.00	23.00	60.53	22.00	36.67	26.00	35.14	6.00	33.33	36.00	45.00	22.00	70.97	155.00 45.45
2.8 เลือกกรรมการเป็นรายคน															
	26.00	65.00	25.00	65.79	47.00	78.33	51.00	68.92	14.00	77.78	61.00	76.25	23.00	74.19	247.00 72.43
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 2	11.60	29.00	12.40	32.63	18.20	30.33	19.80	26.76	6.00	33.33	23.00	28.75	11.20	36.13	102.20 29.97

ตารางที่ 19 แสดงถึงผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม โดยจำแนกตามแต่ละข้อย่อยในหมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย พบว่าผลประเมินของหลักการ 15 ข้อ ได้คะแนนเฉลี่ยคือร้อยละ 77.13 ซึ่งกลุ่มเทคโนโลยีเปิดเผยมากที่สุดร้อยละ 90.32 รองลงมาคือ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารร้อยละ 85.00 และกลุ่มวัสดุก่อสร้างและสินค้าอุตสาหกรรมร้อยละ 63.33

ผลประเมินจากหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 38.86 ข้อย่อยที่เปิดเผยมากที่สุดคือ มีมาตรการสื่อสารกับกรรมการในประเด็นต่าง ๆ ร้อยละ 50.44 และข้อย่อยน้อยที่สุดคือ มีนโยบายในการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างชัดเจนร้อยละ 27.27 โดยกลุ่มทรัพยากรเปิดเผยมากที่สุดร้อยละ 52.78 และกลุ่มที่เปิดเผยน้อยที่สุดคือ กลุ่มบริการร้อยละ 33.75 ซึ่งในแต่ละข้อย่อยกลุ่มอุตสาหกรรมที่เปิดเผยน้อยที่สุดได้แก่ กลุ่มบริการ ได้คะแนนเปิดเผยในข้อย่อยเรื่อง มีมาตรการสื่อสารกับกรรมการในประเด็นต่างๆ คือร้อยละ 41.25 และ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างได้คะแนนเปิดเผยคือ ร้อยละ 14.86 เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้คะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุดในข้อย่อยเรื่อง มีนโยบายในการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะคือ

1. ควรปรับปรุงเรื่องการเปิดเผยให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ว่าได้กำหนดในหลักการเหล่านี้ไว้แล้ว เนื่องจากข้อย่อยในหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม)ของหมวดนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายในการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างชัดเจน

2. ตลาดหลักทรัพย์ฯ ควรกระตุ้นให้บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยและปฏิบัติตามแนวทางที่ดีในการดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้นต่อไป

3. บริษัทควรวางแผนเพื่อดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคมโดยคำนึงถึงลักษณะของธุรกิจและผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจเป็นเบื้องต้น และควรเปิดเผยวิธีการจัดการผลกระทบ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งให้เปิดเผยรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมไว้บนเว็บไซต์ด้วย

ตารางที่ 19 คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนแบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรมและจำแนกแต่ละข้อย่อยของหมวดที่ 3

หลักการ	เกษตรและ		สินค้าอุปโภค		วัตถุดิบและสินค้า		อสังหาริมทรัพย์		ทรัพยากร		บริการ		เทคโนโลยี		รวม	
	อุตสาหกรรมอาหาร		บริโภค		อุตสาหกรรม		และก่อสร้าง									
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
3. หมวดบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย																
หลัก 15 ข้อ																
3.1 มีนโยบายการปฏิบัติต่อ																
ผู้มีส่วนได้เสีย	34.00	85.00	32.00	84.21	38.00	63.33	56.00	75.68	15.00	83.33	60.00	75.00	28.00	90.32	263.00	77.13
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 3	34.00	85.00	32.00	84.21	38.00	63.33	56.00	75.68	15.00	83.33	60.00	75.00	28.00	90.32	263.00	77.13
หลักปี 2549																
3.2 มีมาตรการสื่อสารกับกรรมการในประเด็นต่าง ๆ																
	19.00	47.50	19.00	50.00	27.00	45.00	44.00	59.46	14.00	77.78	33.00	41.25	16.00	51.61	172.00	50.44
3.3 มีนโยบายในการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างชัดเจน																
	13.00	32.50	17.00	44.74	14.00	23.33	11.00	14.86	5.00	27.78	21.00	26.25	12.00	38.71	93.00	27.27
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 3	16.00	40.00	18.00	47.37	20.50	34.17	27.50	37.16	9.50	52.78	27.00	33.75	14.00	45.16	132.50	38.86

ตารางที่ 20 แสดงถึงผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม โดยจำแนกตามแต่ละข้อย่อยในหมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส จากผลประเมินของหลักการ 15 ข้อได้ดังนี้ หมวดนี้ได้คะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ที่ ร้อยละ 67.27 โดยข้อย่อยที่มีผลประเมินการเปิดเผยมากที่สุดคือ เปิดเผยรูปแบบค่าตอบแทน ร้อยละ 93.55 เปิดเผยข้อมูลการเงินและไม่ใช้การเงินให้ผู้ใช้อย่างเท่าเทียมกัน ร้อยละ 88.27 และน้อยที่สุดคือ เปิดเผยค่าตอบแทนของผู้บริหารเป็นรายบุคคล ร้อยละ 8.50 ซึ่งโดยส่วนใหญ่ข้อย่อยในหมวดนี้มีการเปิดเผยมากกว่าร้อยละ 50.00 ยกเว้นข้อนี้

ผลประเมินของหลักการ 15 ข้อในหมวดนี้ กลุ่มทรัพยากรเป็นกลุ่มที่มีผลประเมินมากที่สุด ร้อยละ 76.39 รองลงมาคือ กลุ่มเทคโนโลยีร้อยละ 71.39 และน้อยที่สุดคือ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ร้อยละ 62.18

ผลประเมินของหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ได้ผลดังนี้ คะแนนเฉลี่ยรวมของผลประเมินการเปิดเผยหมวดนี้อยู่ที่ร้อยละ 43.40 โดยข้อย่อยที่มีผลประเมินมากที่สุดคือ เปิดเผยข้อมูลไทยและอังกฤษผ่านเว็บไซต์ ร้อยละ 88.86 รองลงมาคือ เปิดเผยการทำหน้าที่ของกรรมการย่อย ร้อยละ 58.94 และรองลงมาคือ เปิดเผยค่าตอบแทนที่กรรมการได้จากบริษัทย่อย ร้อยละ 4.11 ผลประเมินของหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ในหมวดนี้ กลุ่มเทคโนโลยีเปิดเผยมากที่สุด ร้อยละ 47.58 รองลงมาคือ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคร้อยละ 47.31 และน้อยที่สุดคือ กลุ่มบริการ ร้อยละ 40.31 ซึ่งจะเห็นได้ว่าทั้งหมดมีการเปิดเผยอยู่ในอัตราที่ไม่แตกต่างกันมากและผลประเมินไม่เกินร้อยละ 50

ข้อเสนอแนะคือ

1. บริษัทควรเปิดเผยรายละเอียดค่าตอบแทนของกรรมการแต่ละคนที่ได้จากบริษัทย่อยทุกบริษัทที่กรรมการเข้าไปเป็นกรรมการ โดยอาจจะระบุประเภทรายได้ จำนวนบริษัททั้งหมดที่กรรมการแต่ละคนเป็นกรรมการ และค่าตอบแทนทั้งหมดที่กรรมการได้รับทั้งจากบริษัทและจากบริษัทย่อย เนื่องจากการวิจัยพบว่า บริษัทส่วนใหญ่จะไม่ได้เปิดเผยถึงรายละเอียดของกรรมการแต่ละคนในเรื่องของบริษัทย่อยจะเปิดเผยเพียงค่าตอบแทนที่กรรมการได้รับจากบริษัทเท่านั้น

ตารางที่ 20 คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนแบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรมและจำแนกแต่ละข้อย่อยของหมวดที่ 4

หลักการ	เกษตรและ		สินค้าอุปโภค		วัตถุดิบและสินค้า		อสังหาริมทรัพย์		ทรัพยากร		บริการ		เทคโนโลยี		รวม	
	อุตสาหกรรมอาหาร		บริโภค		อุตสาหกรรม		และก่อสร้าง									
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
4. หมวดการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส																
หลัก 15 ข้อ																
4.1	เปิดเผยข้อมูลการเงินและไม่ใช้การเงินให้ผู้ใช้อย่างเท่าเทียมกัน															
	35.00	87.50	35.00	92.11	50.00	83.33	71.00	95.95	16.00	88.89	66.00	82.50	28.00	90.32	301.00	88.27
4.2	มีหน่วยงานผู้ลงทุนสัมพันธ์															
	22.00	55.00	19.00	50.00	42.00	70.00	46.00	62.16	15.00	83.33	57.00	83.33	24.00	77.42	225.00	65.98
4.3	เปิดเผยช่องทางติดต่อผู้ลงทุน															
	34.00	85.00	29.00	76.32	48.00	80.00	61.00	82.43	17.00	94.44	59.00	73.75	24.00	77.42	272.00	79.77
4.4	จัดทำรายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงินไว้คู่กับรายงานผู้สอบบัญชี															
	31.00	77.50	28.00	73.68	37.00	61.67	48.00	64.86	15.00	83.33	53.00	66.25	23.00	74.19	235.00	68.91
4.5	เปิดเผยนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนและผู้บริหารระดับสูงในรายงานประจำปี															
	24.00	60.00	18.00	47.37	39.00	65.00	53.00	71.62	15.00	83.33	46.00	57.15	18.00	58.06	213.00	62.46

ตารางที่ 20 (ต่อ)

หลักการ	เกษตรและ		สินค้าอุปโภค		วัตถุดิบและสินค้า		อสังหาริมทรัพย์		ทรัพยากร		บริการ		เทคโนโลยี		รวม	
	อุตสาหกรรมอาหาร		บริโภค		อุตสาหกรรม		และก่อสร้าง									
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
4.6 เปิดเผยรูปแบบคำตอบแทน	33.00	82.50	36.00	94.74	56.00	93.33	68.00	91.89	18.00	100.00	77.00	96.25	31.00	100.00	319.00	93.55
4.7 เปิดเผยคำตอบแทนของกรรมการเป็นรายบุคคล	25.00	82.50	21.00	55.26	38.00	63.33	53.00	71.62	13.00	72.22	64.00	80.00	27.00	87.10	241.00	70.67
4.8 เปิดเผยคำตอบแทนของผู้บริหารเป็นรายบุคคล	5.00	12.50	3.00	7.90	9.00	15.00	6.00	8.11	1.00	5.56	3.00	3.75	2.00	6.45	29.00	8.50
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 4	26.13	65.33	23.63	62.18	39.88	66.47	50.75	68.58	13.75	76.39	53.13	66.41	22.13	71.39	229.38	67.27
หลักปี 2549																
4.9 เปิดเผยข้อมูลไทยและอังกฤษผ่านเว็บไซต์	34.00	85.00	34.00	89.47	49.00	81.67	72.00	97.30	17.00	94.44	68.00	85.00	29.00	93.55	303.00	88.86
4.10 เปิดเผยนโยบายสิ่งแวดล้อมและผลการปฏิบัติ	8.00	20.00	15.00	39.47	13.00	21.67	10.00	13.51	5.00	27.78	13.00	16.25	10.00	32.26	74.00	21.70
4.11 เปิดเผยการทำหน้าที่ของกรรมการย่อย	23.00	57.50	22.00	57.89	34.00	56.67	47.00	63.51	10.00	55.56	46.00	57.50	19.00	61.29	201.00	58.94

ตารางที่ 20 (ต่อ)

หลักการ	เกษตรและ		สินค้าอุปโภค		วัตถุดิบและสินค้า		อสังหาริมทรัพย์		ทรัพยากร		บริการ		เทคโนโลยี		รวม	
	อุตสาหกรรมอาหาร		บริโภค		อุตสาหกรรม		และก่อสร้าง									
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
4.12 เปิดเผยค่าตอบแทนที่กรรมการได้จากบริษัทย่อย	3.00	7.50	1.00	2.63	3.00	5.00	4.00	5.41	0.00	0.00	2.00	2.50	1.00	3.23	14.00	4.11
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 4	17.00	42.50	18.00	47.37	24.75	41.25	33.25	44.93	8.00	44.44	32.25	40.31	14.75	47.58	148.00	43.40

ตารางที่ 21 แสดงถึงผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม โดยจำแนกตามแต่ละข้อย่อยในหมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส จากผลประเมินของหลักการ 15 ข้อได้ดังนี้ หมวดนี้ได้คะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ที่ ร้อยละ 67.27 โดยข้อย่อยที่มีผลประเมินการเปิดเผยมากที่สุดคือ เปิดเผยรูปแบบคำตอบแทน ร้อยละ 93.55 เปิดเผยข้อมูลการเงินและไม่ใช่การเงินให้ผู้ใช้อย่างเท่าเทียมกัน ร้อยละ 88.27 และน้อยที่สุดคือ เปิดเผยคำตอบแทนของผู้บริหารเป็นรายบุคคล ร้อยละ 8.50 ซึ่งโดยส่วนใหญ่ข้อย่อยในหมวดนี้มีการเปิดเผยมากกว่าร้อยละ 50.00 ยกเว้นข้อนี้

ผลประเมินของหลักการ 15 ข้อในหมวดนี้ กลุ่มทรัพยากรเป็นกลุ่มที่มีผลประเมินมากที่สุด ร้อยละ 76.39 รองลงมาคือ กลุ่มเทคโนโลยีร้อยละ 71.39 และน้อยที่สุดคือ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ร้อยละ 62.18

ผลประเมินของหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ได้ผลดังนี้ คะแนนเฉลี่ยรวมของผลประเมินการเปิดเผยหมวดนี้อยู่ที่ร้อยละ 43.40 โดยข้อย่อยที่มีผลประเมินมากที่สุดคือ เปิดเผยข้อมูลไทยและอังกฤษผ่านเว็บไซต์ ร้อยละ 88.86 รองลงมาคือ เปิดเผยการทำหน้าที่ของกรรมการย่อย ร้อยละ 58.94 และรองลงมาคือ เปิดเผยคำตอบแทนที่กรรมการได้จากบริษัทย่อย ร้อยละ 4.11 ผลประเมินของหลักการปี 2549 (เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) ในหมวดนี้ กลุ่มเทคโนโลยีเปิดเผยมากที่สุด ร้อยละ 47.58 รองลงมาคือ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคร้อยละ 47.31 และน้อยที่สุดคือ กลุ่มบริการ ร้อยละ 40.31 ซึ่งจะเห็นได้ว่าทั้งหมดมีการเปิดเผยอยู่ในอัตราที่ไม่แตกต่างกันมากและผลประเมินไม่เกินร้อยละ 50

ข้อเสนอแนะคือ

1. บริษัทควรเปิดเผยรายละเอียดคำตอบแทนของกรรมการแต่ละคนที่ได้จากบริษัทย่อยทุกบริษัทที่กรรมการเข้าไปเป็นกรรมการ โดยอาจจะบูรณาการรายได้ จำนวนบริษัททั้งหมดที่กรรมการแต่ละคนเป็นกรรมการ และคำตอบแทนทั้งหมดที่กรรมการได้รับทั้งจากบริษัทและจากบริษัทย่อย เนื่องจากการวิจัยพบว่า บริษัทส่วนใหญ่จะไม่ได้เปิดเผยถึงรายละเอียดของกรรมการแต่ละคนในเรื่องของบริษัทย่อยจะเปิดเผยเพียงคำตอบแทนที่กรรมการได้รับจากบริษัทเท่านั้น

ตารางที่ 21 คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนแบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม และจำแนกแต่ละข้อย่อยของหมวดที่ 5

หลักการ	เกษตรและ อุตสาหกรรมอาหาร		สินค้าอุปโภค บริโภค		วัตถุดิบและสินค้า อุตสาหกรรม		อสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง		ทรัพยากร		บริการ		เทคโนโลยี		รวม	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
5. หมวดความรับผิดชอบต่อของคณะกรรมการ																
หลัก 15 ข้อ																
5.1 กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการ	40.00	100.00	34.00	89.47	54.00	90.00	74.00	100.00	18.00	100.00	79.00	98.75	30.00	96.77	329.00	96.48
5.2 แยกหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการกับฝ่ายจัดการ	32.00	80.00	32.00	84.21	48.00	80.00	63.00	85.14	18.00	100.00	66.00	82.50	25.00	80.65	284.00	83.28
5.3 ระบุจำนวนกรรมการ	40.00	100.00	37.00	97.37	57.00	95.00	72.00	97.30	17.00	94.44	80.00	100.00	29.00	93.55	332.00	97.36
5.4 ระบุจำนวนกรรมการที่เป็นผู้บริหาร	38.00	95.00	31.00	81.58	50.00	83.33	67.00	90.54	16.00	88.89	74.00	92.50	29.00	93.55	305.00	89.44
5.5 ระบุจำนวนกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร	36.00	90.00	29.00	76.32	44.00	73.33	63.00	85.14	16.00	88.89	69.00	86.25	23.00	74.19	280.00	82.11
5.6 กรรมการอิสระ 1 ใน 3	28.00	70.00	18.00	47.37	39.00	65.00	58.00	78.38	13.00	72.22	47.00	58.75	26.00	83.87	229.00	67.16
5.7 กรรมการอิสระอย่างน้อย 3 คน	39.00	97.50	33.00	86.84	57.00	95.00	73.00	98.65	17.00	94.44	74.00	92.50	31.00	100.00	324.00	95.01

ตารางที่ 21 (ต่อ)

หลักการ	เกษตรและ		สินค้าอุปโภค		วัตถุดิบและสินค้า		อสังหาริมทรัพย์		ทรัพยากร		บริการ		เทคโนโลยี		รวม	
	อุตสาหกรรมอาหาร		บริโภค		อุตสาหกรรม		และก่อสร้าง									
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
5.8 แยกหน้าที่ระหว่าง ประธานกรรมการและ กรรมการผู้จัดการ	32.00	80.00	30.00	78.95	50.00	83.33	61.00	82.43	16.00	88.89	63.00	78.75	25.00	80.65	277.00	81.23
5.9 ประธานกรรมการเป็นกรรมการอิสระ	18.00	45.00	12.00	32.00	11.00	18.00	23.00	34.00	7.00	39.00	17.00	21.00	12.00	39.00	102.00	29.91
5.10 มีมาตรการขจัดความขัดแย้งผลประโยชน์	37.00	93.00	33.00	87.00	50.00	83.00	66.00	89.00	17.00	94.00	68.00	85.00	28.00	96.00	299.00	87.68
5.11 ทำรายการเกี่ยวโยงกันเสมือนทำกับบุคคลภายนอก	19.00	48.00	22.00	58.00	24.00	40.00	41.00	55.00	10.00	56.00	37.00	46.00	15.00	48.00	168.00	49.27
5.12 เปิดเผยรายการที่เกี่ยวข้องกันและรายการที่มีความขัดแย้งผลประโยชน์	34.00	85.00	35.00	92.00	50.00	83.00	67.00	91.00	17.00	94.00	73.00	91.00	29.00	94.00	305.00	89.44
5.13 มีจริยธรรมธุรกิจเป็นลายลักษณ์อักษร	33.00	83.00	28.00	74.00	47.00	78.00	58.00	78.00	16.00	89.00	66.00	83.00	26.00	84.00	274.00	80.35

ตารางที่ 21 (ต่อ)

หลักการ	เกษตรและ		สินค้าอุปโภค		วัตถุดิบและสินค้า		อสังหาริมทรัพย์		ทรัพยากร		บริการ		เทคโนโลยี		รวม	
	อุตสาหกรรมอาหาร		บริโภค		อุตสาหกรรม		และก่อสร้าง									
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
5.14 ติดตามการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว	30.00	75.00	28.00	74.00	48.00	80.00	54.00	73.00	13.00	72.00	59.00	74.00	26.00	84.00	258.00	75.66
5.15 ทำนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร	33.00	83.00	32.00	84.00	50.00	83.00	64.00	86.00	15.00	83.00	68.00	85.00	25.00	81.00	287.00	84.16
5.16 นโยบายการกำกับดูแลกิจการได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ	32.00	80.00	30.00	79.00	51.00	85.00	63.00	85.00	14.00	78.00	67.00	84.00	24.00	77.00	281.00	82.40
5.17 ผู้ถือหุ้นอนุมัติค่าตอบแทนกรรมการ	31.00	78.00	23.00	61.00	42.00	70.00	55.00	74.00	15.00	83.00	54.00	68.00	23.00	74.00	243.00	71.26
5.18 กำหนดประชุมล่วงหน้าสำหรับการประชุมคณะกรรมการ	36.00	90.00	32.00	84.00	56.00	73.00	70.00	95.00	17.00	94.00	73.00	91.00	31.00	100.00	315.00	92.38
5.19 กรรมการได้รับข้อมูลประชุมล่วงหน้า	36.00	90.00	33.00	87.00	55.00	92.00	71.00	96.00	17.00	94.00	73.00	91.00	31.00	100.00	316.00	92.67

ตารางที่ 21 (ต่อ)

หลักการ	เกษตรและ		สินค้าอุปโภค		วัตถุดิบและสินค้า		อสังหาริมทรัพย์		ทรัพยากร		บริการ		เทคโนโลยี		รวม	
	อุตสาหกรรมอาหาร		บริโภค		อุตสาหกรรม		และก่อสร้าง									
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
5.20 เปิดเผยจำนวนครั้งที่กรรมการเข้าประชุม	33.00	83.00	28.00	74.00	50.00	83.00	66.00	89.00	17.00	94.00	73.00	91.00	31.00	100.00	298.00	87.39
5.21 มีคณะกรรมการตรวจสอบ	39.00	97.50	35.00	92.10	57.00	95.00	72.00	97.30	17.00	94.00	79.00	98.80	31.00	100.00	330.00	96.77
5.22 มีคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน	13.00	33.00	11.00	29.00	17.00	28.00	25.00	34.00	12.00	67.00	29.00	36.00	15.00	48.00	122.00	35.78
5.23 กำหนดความรับผิดชอบของคณะกรรมการแต่ละชุด	39.00	98.00	32.00	84.00	54.00	90.00	70.00	95.00	17.00	94.00	74.00	93.00	31.00	100.00	317.00	92.96
5.24 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนส่วนใหญ่ไม่เป็นผู้บริหาร	13.00	32.50	10.00	26.30	11.00	18.30	18.00	24.30	9.00	50.00	19.00	23.80	12.00	38.70	92.00	26.98
5.25 ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเป็นกรรมการอิสระ	11.00	28.00	8.00	21.00	16.00	27.00	20.00	27.00	11.00	61.00	19.00	24.00	11.00	35.00	96.00	28.15

ตารางที่ 21 (ต่อ)

หลักการ	เกษตรและ		สินค้าอุปโภค		วัตถุดิบและสินค้า		อสังหาริมทรัพย์		ทรัพยากร		บริการ		เทคโนโลยี		รวม	
	อุตสาหกรรมอาหาร		บริโภค		อุตสาหกรรม		และก่อสร้าง									
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
5.26 จำนวนครั้งการประชุมคณะกรรมการ	25.00	63.00	21.00	55.00	35.00	58.00	49.00	66.00	10.00	56.00	45.00	56.00	19.00	61.00	204.00	59.82
5.27 มีระบบควบคุมภายใน	40.00	100.00	36.00	95.00	59.00	98.00	73.00	99.00	18.00	100.00	79.00	99.00	30.00	97.00	335.00	98.24
5.28 มีการจัดการความเสี่ยง	36.00	90.00	34.00	89.00	57.00	95.00	65.00	88.00	17.00	94.00	75.00	94.00	29.00	94.00	313.00	91.79
5.29 มีหน่วยงานตรวจสอบภายใน	39.00	98.00	34.00	89.00	58.00	97.00	73.00	99.00	18.00	100.00	75.00	94.00	31.00	100.00	328.00	96.19
5.30 หน่วยงานตรวจสอบภายในแยกเป็นหน่วยงานหนึ่ง	30.00	75.00	24.00	63.00	50.00	83.00	57.00	77.00	10.00	89.00	61.00	76.00	24.00	77.00	256.00	75.07
5.31 รายงานผลตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ	30.00	75.00	24.00	63.00	40.00	67.00	52.00	70.00	13.00	72.00	51.00	64.00	22.00	71.00	232.00	68.04
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 5	31.35	78.38	27.39	72.08	44.74	74.57	58.23	78.69	14.97	83.17	60.84	76.05	24.97	80.55	262.29	76.92

ตารางที่ 21 (ต่อ)

หลักการ	เกษตรและ		สินค้าอุปโภค		วัตถุดิบและสินค้า		อสังหาริมทรัพย์		ทรัพยากร		บริการ		เทคโนโลยี		รวม	
	อุตสาหกรรมอาหาร		บริโภค		อุตสาหกรรม		และก่อสร้าง									
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
หลักปี 2549																
5.32 กำหนดคุณสมบัติเหมาะสมของกรรมการ	35.00	88.00	30.00	79.00	49.00	82.00	67.00	91.00	17.00	94.00	63.00	79.00	26.00	84.00	287.00	84.16
5.33 กำหนดคุณสมบัติเหมาะสมของกรรมการอิสระ	24.00	60.00	22.00	58.00	42.00	70.00	43.00	58.00	14.00	78.00	46.00	58.00	24.00	77.00	215.00	63.05
5.34 จำกัดจำนวนบริษัทที่กรรมการจะไปดำรงตำแหน่ง	6.00	15.00	4.00	11.00	13.00	22.00	7.00	9.50	1.00	5.60	7.00	8.80	4.00	13.00	42.00	12.32
5.35 กำหนดวาระกรรมการชัดเจน	24.00	60.00	20.00	53.00	36.00	60.00	41.00	55.00	11.00	61.00	40.00	50.00	17.00	55.00	189.00	55.43
5.36 มีนโยบายดำรงตำแหน่งบริษัทอื่นชัดเจน	9.00	23.00	4.00	11.00	12.00	20.00	12.00	16.00	4.00	22.00	6.00	7.5	6.00	19.00	53.00	15.54
5.37 มีคณะกรรมการสรรหา	13.00	33.00	11.00	29.00	16.00	27.00	24.00	32.00	11.00	61.00	25.00	31.00	14.00	45.00	114.00	33.43
5.38 ประธานกรรมการไม่อยู่ในกรรมการชุดย่อย	18.00	45.00	18.00	47.00	22.00	37.00	38.00	51.00	12.00	67.00	25.00	31.00	11.00	35.00	144.00	42.23

ตารางที่ 21 (ต่อ)

หลักการ	เกษตรและ		สินค้าอุปโภค		วัตถุดิบและสินค้า		อสังหาริมทรัพย์		ทรัพยากร		บริการ		เทคโนโลยี		รวม	
	อุตสาหกรรมอาหาร		บริโภค		อุตสาหกรรม		และก่อสร้าง									
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
5.39 คณะกรรมการพิจารณาคำตอบแทนและกรรมการสรรหาส่วนใหญ่เป็นกรรมการอิสระ	7.00	18.00	5.00	13.00	11.00	18.00	15.00	20.00	10.00	56.00	13.00	16.00	9.00	29.00	70.00	20.53
5.40 มีเลขานุการบริษัท	26.00	75.00	25.00	66.00	34.00	57.00	50.00	68.00	15.00	83.00	52.00	65.00	22.00	71.00	224.00	65.69
5.41 ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการและประเมินผลปีละครั้ง	23.00	58.00	21.00	55.00	29.00	48.00	38.00	51.00	12.00	67.00	46.00	58.00	20.00	65.00	189.00	55.43
5.42 ทบทวนระบบควบคุมภายในและการจัดการความเสี่ยงปีละครั้ง	34.00	85.00	34.00	89.00	49.00	82.00	62.00	84.00	18.00	100.00	70.00	88.00	28.00	90.00	295.00	86.51
5.43 กรรมการเสนอเรื่องเข้าสู่วาระการประชุมกรรมการ	1.00	2.50	4.00	11.00	1.00	1.70	9.00	12.00	7.00	39.00	6.00	7.50	2.00	6.50	30.00	8.80
5.44 กรรมการขอข้อมูลได้	18.00	45.00	15.00	39.00	26.00	43.00	43.00	58.00	14.00	78.00	32.00	40.00	14.00	45.00	162.00	47.51
5.45 ผู้บริหารชี้แจงโดยตรง	7.00	18.00	13.00	34.00	10.00	17.00	26.00	35.00	7.00	39.00	25.00	31.00	16.00	52.00	104.00	30.50
5.46 มีเกณฑ์ประเมินเป็นรูปธรรมในการกำหนดคำตอบแทนกรรมการ	7.00	18.00	9.00	24.00	13.00	22.00	22.00	30.00	10.00	56.00	20.00	25.00	9.00	29.00	90.00	26.39

ตารางที่ 21 (ต่อ)

หลักการ	เกษตรและ		สินค้าอุปโภค		วัตถุดิบและสินค้า		อสังหาริมทรัพย์		ทรัพยากร		บริการ		เทคโนโลยี		รวม	
	อุตสาหกรรมอาหาร		บริโภค		อุตสาหกรรม		และก่อสร้าง									
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
5.47 มีการประเมินผลปฏิบัติงานของคณะกรรมการ																
	7.00	17.50	9.00	23.70	8.00	13.30	16.00	21.60	10.00	56.00	16.00	20.00	8.00	25.80	74.00	21.76
คะแนนเฉลี่ยหมวดที่ 5	16.19	40.48	15.25	40.13	23.19	38.65	32.06	43.32	10.81	60.06	30.75	38.44	14.38	46.39	142.63	41.83

จากผลการวิจัยข้างต้น สามารถสรุปผลการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี พ.ศ.2548 ในส่วนเรื่องเพิ่มเติมจากหลักการ 15 ข้อเดิม โดยสรุปผลการวิจัยโดยเรียงลำดับตามคะแนนการเปิดเผยที่มากที่สุดไปน้อยที่สุด ตามกลุ่มอุตสาหกรรมและตามหลักการแต่ละหมวด ได้ดังนี้

ตารางที่ 22 สรุปผลการวิจัยเรียงลำดับตามคะแนนการเปิดเผยของแต่ละหลักการ

อันดับที่	หลักการ	คะแนน (ร้อยละ)
1	หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	43.40
2	หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบต่อของคณะกรรมการ	41.83
3	หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย	38.86
4	หมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น	29.97
5	หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น	2.35

จากตารางข้างต้น แสดงถึงคะแนนเฉลี่ยของการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 (เรื่องที่เพิ่มเติม) ในแต่ละหมวดของบริษัทจดทะเบียน ที่น่าสังเกตคือ ทุกหมวดมีคะแนนการเปิดเผยต่ำกว่าร้อยละ 50 ถือว่าบริษัทจดทะเบียนมีคะแนนการเปิดเผยที่ระดับต่ำ หมวดที่ได้คะแนนการเปิดเผยมากที่สุดคือ หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส ได้คะแนนร้อยละ 43.40 สำหรับหมวดที่ได้คะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุดคือ หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น ได้คะแนนเพียงร้อยละ 2.35 ซึ่งอาจเป็นเพราะเป็นเรื่องที่ใหม่และในขณะนี้ศึกษา ยังไม่ได้บังคับใช้หลักการดังกล่าว ดังนั้นบริษัทจดทะเบียนควรเร่งพัฒนาการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549 (ส่วนที่เพิ่มเติม) เพื่อให้มีคะแนนการเปิดเผยที่ดีขึ้น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตลาดหลักทรัพย์ ควรตรวจสอบว่าบริษัทจดทะเบียนได้ปฏิบัติตามที่ได้เปิดเผยไว้หรือไม่ เนื่องจากบางกรณีบริษัทอาจปฏิบัติแล้ว เพียงแต่ไม่ได้เปิดเผยเป็นลายลักษณ์อักษรจึงทำให้ได้คะแนนการประเมินน้อย เพื่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนยิ่งขึ้น

สรุปผลการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี พ.ศ.2548 ในส่วนเรื่องเพิ่มเติมจากหลักการ 15 ข้อเดิม

โดยสรุปผลการวิจัยโดยเรียงลำดับตามคะแนนการเปิดเผยที่มากที่สุดไปน้อยที่สุด ตามกลุ่มอุตสาหกรรม ได้ดังนี้

ตารางที่ 23 สรุปผลการวิจัยเรียงลำดับตามคะแนนการเปิดเผยของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม

อันดับที่	กลุ่มอุตสาหกรรม	คะแนน (ร้อยละ)
1	ทรัพยากร	50.40
2	เทคโนโลยี	43.20
3	สินค้าอุปโภคบริโภค	39.00
4	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	38.71
5	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	37.82
6	วัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม	35.89
7	บริการ	35.31

จากตารางข้างต้นเห็นได้ว่ากลุ่มอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ยังมีคะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 (เรื่องที่เพิ่มเติม) ไม่เกินร้อยละ 50 เว้นแต่ กลุ่มทรัพยากรซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีคะแนนการเปิดเผยมากเป็นอันดับหนึ่ง โดยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.40 ทั้งนี้เนื่องจากตามลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มอุตสาหกรรมนี้ เป็นบริษัทที่มีขนาดใหญ่ และมีการลงทุนสูง จึงต้องอาศัยเงินลงทุนจำนวนมากทั้งจากรัฐบาลและเอกชน ดังนั้นจึงมีแนวโน้มที่บริษัทส่วนใหญ่ในกลุ่มทรัพยากรจะตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการ เพื่อให้สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ลงทุน ในด้านการดำเนินงานที่มีความโปร่งใส และมีระบบการจัดการที่เชื่อถือได้ นอกจากนี้ผลกระทบใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นกับกลุ่มอุตสาหกรรมนี้ มักมีผลกระทบในวงกว้าง ดังนั้นจึงได้รับการควบคุมดูแลและอยู่ภายใต้กฎหมายอย่างเคร่งครัด จึงส่งผลให้ได้รับคะแนนจากการประเมินการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการอยู่ในเกณฑ์สูงกว่ากลุ่มอื่น ดังนั้นจึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรควบคุมดูแลกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ อย่างเคร่งครัดเพื่อให้ได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการปี 2549

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการเปิดเผยการปฏิบัติตามการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549 โดยผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในส่วนที่ 1 การเปิดเผยการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำให้ได้ข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่บริษัทจดทะเบียนควรเปิดเผยเพิ่มเติมในหลาย ๆ ประเด็นดังต่อไปนี้

ตารางที่ 24 สรุปผลการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549

หลักการ	การเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการ (50% ขึ้นไป)	ไม่เปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการ (ต่ำกว่า 50 %)
หมวด 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น (2.35%)	ไม่มี	1.เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม
หมวด 2 ความเท่าเทียมกัน ของผู้ถือหุ้น (29.97%)	1.เลือกกรรมการเป็นรายคน	1.ให้กรรมการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวได้เสีย 2.ไม่เพิ่มวาระการประชุมโดยไม่แจ้งล่วงหน้า 3.ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอเพิ่มวาระการประชุมได้ 4.ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอซื้อกรรมการได้
หมวด 3 บทบาทของ ผู้มีส่วนได้เสีย (38.86%)	1.มีมาตรการสื่อสารกับคณะกรรมการ	1.กำหนดนโยบายดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างชัดเจน

ตารางที่ 24 (ต่อ)

หลักการ	การเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการ (50% ขึ้นไป)	ไม่เปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการ (ต่ำกว่า 50 %)
หมวด 4 การเปิดเผยข้อมูล และความ โปร่งใส (43.40%)	1.เปิดเผยข้อมูลทั้งไทยอังกฤษผ่านเว็บไซต์ 2.เปิดเผยการทำหน้าที่ของคณะกรรมการชุด ย่อย	1.เปิดเผยนโยบายสิ่งแวดล้อมและผล 2.เปิดเผยคำตอบแทนที่กรรมการได้รับจาก เป็นกรรมการบริษัทย่อย
หมวด 5 ความรับผิดชอบ ของ คณะกรรมการ (41.83%)	1.ทบทวนระบบควบคุมภายในและ ประเมินผลความเสี่ยงปีละครั้ง 2.กำหนดคุณสมบัติของกรรมการ 3.มีเลขานุการบริษัท 4.กำหนดคุณสมบัติกรรมการอิสระ 5.กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของ กรรมการอย่างชัดเจน 6.คณะกรรมการทบทวนนโยบายและ ประเมินผลปีละครั้ง	1.คณะกรรมการขอข้อมูลเพิ่มจากกรรมการ ผู้จัดการ/เลขานุการ 2.ประธานกรรมการไม่เป็นประธาน/สมาชิก กรรมการชุดย่อย 3.มีคณะกรรมการสรรหา 4.ผู้บริหารระดับสูงชี้แจงข้อมูลโดยตรง 5.พิจารณาคำตอบแทนกรรมการจากเกณฑ์ที่ เป็นรูปธรรม 6.จัดให้มีการประเมินผลคณะกรรมการทุกปี 7.สมาชิกส่วนใหญ่ของกรรมการพิจารณา คำตอบแทน/สรรหาเป็นกรรมการอิสระ 8.กำหนดนโยบายในการดำรงตำแหน่ง กรรมการบริษัทอื่น 9.จำกัดจำนวนบริษัทที่กรรมการแต่ละคนที่จะ ไปดำรงตำแหน่ง 10.กรรมการสามารถเสนอเรื่องเข้าสู่วาระการ ประชุม

จากรายข้างต้นสรุปได้ว่า

1. บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีคะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ในแต่ละหมวดไม่ถึงร้อยละ 50 โดยเฉพาะหลักการหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้นซึ่งบริษัทจดทะเบียนยังไม่สามารถปฏิบัติตามได้จึงควรให้ความสนใจและเร่งปรับปรุงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการในส่วนนี้ เนื่องจากจะต้องนำมาใช้สำหรับงบการเงินปี 2550 นี้

2. หมวดที่ได้คะแนนการเปิดเผยมากที่สุดคือ หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส ร้อยละ 43.40 และหมวดที่ได้คะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุดคือ หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น ร้อยละ 2.35 แต่อย่างไรก็ตาม หมวดที่ได้คะแนนการเปิดเผยมากที่สุดยังได้คะแนนการเปิดเผยไม่ถึงร้อยละ 50 และหมวดที่ได้คะแนนน้อยที่สุดนั้น ได้รับคะแนนการเปิดเผยเพียงร้อยละ 2.35 เท่านั้น

3. ประเด็นที่ควรต้องให้ความสนใจอย่างมากของแต่ละหมวดคือ ประเด็นที่ได้คะแนนการเปิดเผยไม่ถึงร้อยละ 50 แต่อย่างไรก็ตาม จากผลการวิจัยที่ได้จะเห็นว่าส่วนใหญ่ในแต่ละหมวดยังมีคะแนนการเปิดเผยที่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ดังนั้นบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการปรับปรุงหลักการในทุกหมวดหรือพัฒนาวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามและเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ได้ในระดับที่ดีขึ้น และควรให้ความสนใจแก่กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีคะแนนการเปิดเผยน้อยเป็นพิเศษ ซึ่งได้แก่กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ เพื่อทราบถึงปัญหาหรือสาเหตุของการไม่สามารถเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการได้

จากสรุปผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 50 ทั้ง 5 หมวด จากผลประเมินดังกล่าว มีข้อเสนอแนะดังนี้

ตารางที่ 25 ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549

หมวด	หลักการที่ได้คะแนนเปิดเผยต่ำที่สุด	ข้อเสนอแนะ
1. สิทธิของผู้ถือหุ้น	1. เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม	1. ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ถือหุ้นทราบถึงสิทธิประโยชน์ที่เพิ่มขึ้น 2. ควรจัดเตรียมช่องทางให้ผู้ถือหุ้นติดต่อหรือส่งคำถามได้เช่น ผ่านตลาดหลักทรัพย์ เว็บไซต์บริษัท หรือ จัดหน่วยงานรับเรื่องนี้โดยเฉพาะ 3. ควรกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เช่น กำหนดเวลาที่สามารถส่งคำถามล่วงหน้าได้ไม่เกินกี่วันก่อนวันประชุม เป็นต้น
2. ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น	1. ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยมีโอกาสเสนอชื่อกรรมการ	1. ควรประชาสัมพันธ์สิทธิในเรื่องนี้แก่ผู้ถือหุ้นได้ทราบ 2. ควรระบุหลักเกณฑ์ชัดเจน เช่น สัดส่วนผู้ถือหุ้นขั้นต่ำที่สามารถเสนอชื่อกรรมการได้ 3. ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ แก่ทุกฝ่ายให้ทราบข้อมูลอย่างทั่วถึง
3. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย	1. กำหนดนโยบายการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร	1. ควรปรับปรุงเรื่องการเปิดเผยให้ชัดเจน 2. ควรต้องปรับปรุงเรื่องการปฏิบัติตามควบคู่ไปกับการเปิดเผยเนื่องจากบริษัทส่วนใหญ่อาจขาดความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของการรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม 3. ตลาดหลักทรัพย์ฯ ควรกระตุ้นให้บริษัทเปิดเผยและปฏิบัติตาม

ตารางที่ 5 (ต่อ)

หมวด	หลักการที่ได้คะแนนเปิดเผย ต่ำที่สุด	ข้อเสนอแนะ
4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	1. การเปิดเผยคำตอบแทนที่ กรรมการได้รับการเป็น กรรมการบริษัทย่อย	1. ควรปรับปรุงการเปิดเผย คำตอบแทนที่กรรมการและ ผู้บริหารทุกคนให้ชัดเจนเพื่อให้ นักลงทุนสามารถเลือกดูข้อมูลได้ง่าย อาจทำในรูปกราฟ
5. ความรับผิดชอบของ คณะกรรมการ	1. กรรมการแต่ละคนสามารถเสนอ เรื่องเข้าสู่การประชุมได้	1. ควรส่งเสริมให้กรรมการและทุก ฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจ เกิด จิตสำนึก ปฏิบัติตาม

จากตารางข้างต้น สามารถสรุปได้เป็นข้อเสนอแนะโดยรวมดังนี้

1. บริษัทจดทะเบียนควรต้องปรับปรุงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ในทุกหมวด โดยบริษัทจดทะเบียนอาจจัดตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเฉพาะ เพราะเป็นเรื่องใหม่จึงอาจต้องใช้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ และควรให้ความสำคัญกับการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการให้ตรงกับการปฏิบัติจริงให้มากขึ้น เนื่องจากในบางเรื่องอาจเป็นเรื่องที่อาจจะมีการปฏิบัติแล้ว แต่ไม่ได้เปิดเผยไว้ หรือเปิดเผยไว้ไม่ชัดเจนเป็นต้น และเนื่องจากการประเมินผลการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่บริษัทจดทะเบียนได้เปิดเผยไว้เป็นเพียงการตรวจทางรูปแบบ และวิธีการเปิดเผยข้อมูลเท่านั้น มิใช่การตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อเท็จจริงที่เปิดเผยว่าได้ปฏิบัติจริงหรือไม่ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้าตรวจสอบการปฏิบัติตามหลักการที่เปิดเผยไว้ด้วยเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้เปิดเผยไว้

2. บริษัทจดทะเบียนควรประชาสัมพันธ์เรื่องหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ให้พนักงาน กรรมการบริษัท ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบถึงสิทธิ หน้าที่ ต่าง ๆ และข้อปฏิบัติต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้นจากหลักการเดิม โดยอาจจัดกิจกรรมภายในบริษัทให้รางวัล จัดแข่งขัน เพื่อจูงใจให้ทุกคนหันมาให้ความสำคัญและสนใจที่จะปฏิบัติตามการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่บริษัทได้เปิดเผยไว้อย่างแท้จริง และเพื่อให้ทุกคนมีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง

3. หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนี้เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควรมีการรณรงค์ในเรื่องนี้อย่างจริงจัง เพื่อกระตุ้นให้บริษัทจดทะเบียนใส่ใจและเห็นความสำคัญของการมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีมากยิ่งขึ้น อีกทั้งควรเข้าไปทดสอบถึงความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่บริษัทต่าง ๆ ได้เปิดเผยไว้ว่าได้ปฏิบัติตามที่เปิดเผยไว้หรือไม่ รวมถึงอาจเข้าพบกรรมการบริษัทเพื่อให้คำแนะนำ หรือแจ้งประเด็นที่เป็นข้อสังเกตที่บริษัทควรแก้ไขปรับปรุง หรืออาจต้องออกมาตรการบังคับให้ปฏิบัติหากมาตรการจูงใจไม่ค่อยได้ผลเท่าที่ควร

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น ตลาดหลักทรัพย์ควรสนับสนุนให้บริษัทจดทะเบียนต่างๆ ให้ความสนใจกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพิ่มมากขึ้น ผลักดันให้ตลาดทุนไทยมีภาพลักษณ์ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีในระดับที่แข่งขันได้ เพื่อส่งเสริมในเรื่องนี้โดยอาจให้รางวัลตอบแทนสำหรับบริษัทจดทะเบียนที่มีคะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการในอันดับต้นๆ โดย อาจช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของบริษัทให้สาธารณชนทั้งในและต่างประเทศ โดยดำเนินการผ่านสื่อต่าง ๆ , ลดหย่อนค่าธรรมเนียมรายปีให้แก่บริษัทจดทะเบียนหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมรายปี เพิ่มสิทธิประโยชน์ในการรับคืนภาษีอย่างรวดเร็วเป็นกรณีพิเศษ , สนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่กรรมการบริษัทจดทะเบียนที่เข้าอบรมหลักสูตรสำหรับกรรมการ, สนับสนุนบริษัทจดทะเบียนให้เข้ารับการจัดอันดับด้านการกำกับดูแลกิจการ เป็นต้น

5. ตลาดหลักทรัพย์ฯ อาจจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่กรรมการและผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ได้แก่ การสัมมนา การเสวนาโต๊ะกลม เพื่อระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง จัดประชุมหารือกับประธานกรรมการของบริษัทและนักลงทุนสถาบัน หรืออาจเข้าไปบรรยายให้ความรู้เรื่องนี้แก่องค์กรต่าง ๆ และอาจเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แพร่หลายไปยังบุคคลทั่วไปหรือบุคคลที่สนใจให้กว้างขวางขึ้น โดยการสนับสนุนโครงการวิจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดำเนินการโดยหน่วยงานอื่น ๆ หรือเปิดรับความคิดเห็นจากสาธารณชน เป็นต้น

6. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกระตุ้นให้บริษัทจดทะเบียนปรับปรุงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เนื่องจากส่วนใหญ่จะรายงานโดยคัดลอกมาแต่หลักการ โดยไม่ได้อธิบายว่าปฏิบัติอย่างไร

7. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักลงทุนหรือบุคคลทั่วไป ให้ความรู้ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ โดยเฉพาะในด้านสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย รวมทั้งบริการใหม่ๆ ในตลาดทุน

8. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรออกกฎเกณฑ์บังคับให้บริษัทจดทะเบียนได้ปฏิบัติตามสำหรับ หลักการกำกับกิจการที่ดีในทุกหมวด ไม่ใช่เน้นหนักแค่หมวดใดหมวดหนึ่ง เพื่อความเป็นมาตรฐาน และสามารถยกระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีโดยรวมได้

9. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้สิทธิประโยชน์สำหรับบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้เกิดแรงจูงใจที่จะดำเนินการหรือรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานการดำเนินการที่ดีต่อไป

10. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน เช่น การส่งเสริมให้กรรมการ และผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียน ให้ความสำคัญกับการบริหารงานภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการ และตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง โดยอาจจัดอบรมหลักสูตรสำหรับผู้บริหาร

ข้อวิจารณ์

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการวิจัยถึงผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อและตามหลักการปี 2549(เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม) จึงทำให้ทราบในรายละเอียด และภาพรวมของการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนที่ ทำการศึกษา และในส่วนที่สามารถนำผลมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของผู้อื่นได้ จึงสามารถสรุป ข้อวิจารณ์โดยแยกเป็นผลประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีของประเทศไทย ผลประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีของต่างประเทศ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลประเมินการกำกับดูแลกิจการของประเทศไทย

จากการวิจัย ผลประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อของ บริษัทจดทะเบียนที่วิจัย พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่ทำการวิจัยมีผลประเมินรวมของการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อคิดเป็นร้อยละ 75.71 ซึ่งใกล้เคียงกับผลการวิจัยของ ธาริณี จวงมุกิตา(2550) ที่พบว่าผลประเมินรวมคิดเป็นร้อยละ 76.82 รวมทั้งสอดคล้องกับการ ประเมินผลการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัท

ไทย ที่พบว่าผลประโยชน์รวมคิดเป็นร้อยละ 71 ทั้งนี้พบว่าผลประโยชน์รวมอาจแตกต่างกันบ้าง อาจเนื่องมาจากจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่ใช้ในการวิจัยแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ได้คัดกลุ่มกองทุนต่าง ๆ กลุ่มบริษัทที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูกิจการ กลุ่มธุรกิจการเงิน และกลุ่มบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ออกไป ในขณะที่ประชากรที่สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยไม่ได้คัด และความคิดเห็นในการพิจารณาการเปิดเผยหลักการกำกับดูแลกิจการแตกต่างกันบ้างเล็กน้อยจึงอาจทำให้ผลที่ได้แตกต่างกันอยู่บ้าง นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า หมวดที่มีคะแนนการเปิดเผยดีที่สุดคือ หมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้นซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ของบรรษัทภิบาลแห่งชาติ (2548) ที่ศึกษาถึงการกำกับดูแลกิจการที่ดีในภูมิภาคเอเชียพบว่า หลักการข้อที่ได้คะแนนการเปิดเผยมากกว่าหลักการข้ออื่นๆ คือ หมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น อีกทั้งจากการวิจัยพบว่า หลักการหมวดที่มีคะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุดคือ หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธาริณี จวงมูทิตา (2550) ที่พบว่าจากผลการศึกษาการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2548 ข้อที่ได้คะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุดคือ หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ของบรรษัทภิบาลแห่งชาติ (2548) ที่พบว่าหลักการกำกับดูแลกิจการข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่ยังไม่ได้เปิดเผยคำตอบแทนผู้บริหารเป็นรายคน ส่วนมากจะเปิดเผยเป็นจำนวนรวม จึงทำให้ได้คะแนนการเปิดเผยในข้อนี้น้อย และจากการวิจัย พบว่า กลุ่มทรัพยากรเป็นกลุ่มที่ได้คะแนนการเปิดเผยดีที่สุด สอดคล้องกับผลวิเคราะห์ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ที่พบว่ากลุ่มทรัพยากรมีคะแนนการเปิดเผยดีที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากกลุ่มทรัพยากรเป็นกลุ่มที่เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ มีผู้สนใจลงทุนเป็นจำนวนมาก และมีกฎหมายข้อบังคับกำหนดไว้มากมายอย่างเคร่งครัด จึงทำให้ได้คะแนนการเปิดเผยการกำกับดูแลที่ดีสูงกว่ากลุ่มธุรกิจอื่น

จากการวิจัย ผลประโยชน์การเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ของบริษัทจดทะเบียนที่วิจัยพบว่า หมวดที่ได้คะแนนการเปิดเผยตามหลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549 มากที่สุดคือ หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส คิดเป็นร้อยละ 43.40 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ยุทธ วรฉัตรธาร (2551) ที่พบว่าหมวดที่มีคะแนนสูงที่สุดคือ หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส ทั้งนี้ เนื่องจากในปัจจุบันหมวดนี้มีกฎหมายและกฎเกณฑ์บังคับให้ปฏิบัติมากกว่าหมวดอื่น ๆ

2. ผลประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีของต่างประเทศ

จากการวิจัยพบว่า ผลประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนที่วิจัยในหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น มีหลักการย่อยที่ได้คะแนนน้อยที่สุด คือ การเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นของคณะกรรมการเพื่อตอบคำถามผู้ถือหุ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2551) ที่สรุปพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการในต่างประเทศไตรมาสที่ 1 ปี 2551 ของตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกง พบว่ามีข้อที่ยังปฏิบัติไม่ได้สูงสุดอยู่หลายเรื่อง และการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นของคณะกรรมการเพื่อตอบคำถามของผู้ถือหุ้นเป็นหนึ่งในนั้น ที่บริษัทจดทะเบียนฮ่องกงต้องปรับปรุง ทั้งนี้เนื่องจากคณะกรรมการอาจยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมเพื่อตอบคำถามผู้ถือหุ้นด้วยตัวเอง

จากการวิจัยพบว่า ผลประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนที่วิจัยในหมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น มีหลักการย่อยที่ได้คะแนนน้อยที่สุด คือ ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าประชุมสามารถมอบฉันทะให้ผู้อื่นได้ และ หลักการในเรื่องที่กำหนดเพิ่มเติมที่ได้คะแนนน้อยที่สุดโดยเฉลี่ยเพียงร้อยละ 3.23 เท่านั้นคือ ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยมีโอกาสเสนอชื่อบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2551) ที่สรุปพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการในต่างประเทศไตรมาสที่ 1 ปี 2551 ของตลาดหลักทรัพย์ญี่ปุ่นในเรื่องที่ต้องยกระดับพบว่า คือเรื่องการประชุมผู้ถือหุ้นและการใช้สิทธิออกเสียงในหลักการหมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น ทั้งนี้เนื่องจาก การขาดความรู้ความเข้าใจในสิทธิของตัวผู้ถือหุ้นเอง และการขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีจากทางบริษัทจดทะเบียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น

จากการวิจัยพบว่า ผลประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนที่วิจัยในหมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย มีหลักการย่อยที่ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 คือ กำหนดนโยบายในการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างชัดเจนได้คะแนนเฉลี่ยเพียง ร้อยละ 27.27 เป็นข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2551) ที่สรุปพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการในต่างประเทศไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ของตลาดหลักทรัพย์มาเลเซียพบว่า การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทเปิดเผยในระดับที่แย่มาก เนื่องจากบริษัทส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของสังคมและสิ่งแวดล้อม

จากการวิจัยพบว่า ผลประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนที่วิจัยในหมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ มีหลักการข้อย่อยที่ได้คะแนนน้อยมีอยู่หลายข้อ เช่น สมาชิกส่วนใหญ่ของคณะกรรมการพิจารณาคำตอบแทนและคณะกรรมการสรรหาเป็นกรรมการอิสระ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 21 ซึ่งไม่ถึงร้อยละ 50 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2551) ที่สรุปพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการในต่างประเทศไตรมาสที่ 2 ปี 2551 ของตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกง พบว่า หลักการที่บริษัทส่วนใหญ่ยังปฏิบัติไม่ได้ คือ การจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาคำตอบแทนที่ประกอบด้วยกรรมการอิสระเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ สำหรับ การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารอย่างชัดเจน ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่บริษัทในตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกงส่วนใหญ่ยังปฏิบัติไม่ได้ แต่ทั้งนี้พบว่าไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยเนื่องจากในข้อนี้เป็นข้อที่มีคะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามเกินร้อยละ 50 แต่อย่างไรก็ตามยังถือว่าได้คะแนนการเปิดเผยไม่สูงมากนัก

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับดูแลกิจการที่ดี ปี 2549 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการเปิดเผยการปฏิบัติตามการค้ากับดูแลกิจการของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้สอดคล้องกับหลักการค้ากับดูแลกิจการปี 2549 ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 341 บริษัท แบ่งตามประเภทอุตสาหกรรมได้ 7 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร กลุ่มบริการและกลุ่มเทคโนโลยี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี 2548 (ข้อมูลปีล่าสุดในขณะ ที่ทำการศึกษา) และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ56-1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบประเมินผลการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับดูแลกิจการที่ดี ที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้น โดยวิเคราะห์และประมวลผลการวิจัย โดยวิธีการทางสถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการวิจัยการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่ทำการศึกษามีการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 โดยเฉลี่ยร้อยละ 38.31 โดยได้คะแนนเฉลี่ย 10.73 คะแนน จากคะแนนเต็ม 28 คะแนน ซึ่งบริษัทส่วนใหญ่ร้อยละ 81.82 มีคะแนนการเปิดเผยน้อยกว่าร้อยละ 50.00 ระดับการเปิดเผยอยู่ที่ระดับน้อยที่สุด โดยหลักการหมวดที่มีการเปิดเผยการปฏิบัติตามมากที่สุดคือ หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใสร้อยละ 43.40 รองลงมาคือ หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการร้อยละ 41.83 หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสียร้อยละ 38.86 และหลักการที่มีการเปิดเผยการปฏิบัติตามน้อยที่สุดคือ หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้นร้อยละ 2.35 ซึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีคะแนนการเปิดเผยมากที่สุดคือ กลุ่มทรัพยากร ซึ่งจากลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มธุรกิจประเภทนี้ เป็นบริษัทขนาดใหญ่ และมีการลงทุนสูง จึงต้องอาศัยเงินลงทุนจำนวนมากทั้ง

จากรัฐบาลและเอกชน ดังนั้นจึงมีแนวโน้มที่บริษัทส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้ จะตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้สามารถดึงดูดนักลงทุน อีกทั้งผลกระทบที่เกิดจากกลุ่มนี้ มักมีผลกระทบในวงกว้าง ดังนั้นจึงได้รับการควบคุมดูแลและอยู่ภายใต้กฎหมายอย่างเคร่งครัด จึงส่งผลให้คะแนนอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่ากลุ่มอื่น และกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีคะแนนการเปิดเผยน้อยที่สุดคือ กลุ่มบริการ สำหรับข้อย่อที่มีการเปิดเผยมากที่สุดในหลักการหมวดที่ 4 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้นคือ ประเด็นเปิดเผยข้อมูลไทยและอังกฤษผ่านเว็บไซต์ ร้อยละ 88.86 และข้อย่อที่มีการเปิดเผยน้อยที่สุดในหลักการหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้นคือ ประเด็นให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุมเพียงร้อยละ 2.35 เท่านั้น

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ทราบถึงข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรค รวมถึงศักยภาพที่มีอยู่ในปัจจุบันของการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ของบริษัทจดทะเบียนไทย และหลักการที่บริษัทจดทะเบียนยังไม่ได้ปฏิบัติตาม นำมาซึ่งการเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการเปิดเผยการปฏิบัติตามการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549 ได้ดังนี้

1. หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น หลักการข้อที่ได้คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 โดยเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 2.35 ซึ่งเป็นข้อที่ได้คะแนนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับข้ออื่นของหลักการทั้ง 5 ข้อ ข้อเสนอแนะ ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ถือหุ้นได้ทราบถึงสิทธิประโยชน์ หรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง โดยให้ความรู้แก่ผู้ถือหุ้นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว อีกทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน เช่น กำหนดระยะเวลาให้ผู้ถือหุ้นสามารถส่งคำถามล่วงหน้าได้กี่วันก่อนถึงวันประชุม เป็นต้น และควรจัดเตรียมช่องทางให้ผู้ถือหุ้นสามารถส่งคำถามได้หลายช่องทาง หรือผ่านช่องทางอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร เช่น ผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์ฯ ผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัท หรืออาจจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะเพื่อรองรับในเรื่องนี้

2. หมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น หลักการข้อที่ได้คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 โดยเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยมีโอกาสเสนอชื่อบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 3.23 ข้อเสนอแนะ ควรประชาสัมพันธ์ในเรื่องสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมให้แก่ผู้ถือหุ้นได้ทราบโดยทั่วกัน และควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้ชัดเจน เช่น คุณสมบัติที่เหมาะสมของกรรมการ ระบุสัดส่วนขั้นต่ำของจำนวนผู้ถือหุ้นส่วนน้อยที่จะสามารถเสนอชื่อบุคคลเข้าเป็นกรรมการได้

3. หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย หลักการข้อที่ได้คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตาม หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 โดยเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การกำหนดนโยบายในการดูแล สิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 27.27 ข้อเสนอแนะ ควรปรับปรุงในเรื่องการเปิดเผยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ว่าได้กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว เพื่อให้ช่วยต่อการเข้าใจ เนื่องจากในการวิจัยพบว่าบริษัทส่วนใหญ่ได้เปิดเผยถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำเพื่อสังคมและ สิ่งแวดล้อม แต่ไม่ได้เปิดเผยว่าได้กำหนดนโยบายในการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมเป็นลายลักษณ์ อักษร จึงอาจทำให้ได้คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามในข้อนี้ต่ำทั้งที่จริงๆ ได้กำหนดนโยบายไว้ แล้ว และควรปรับปรุงเรื่องการเปิดเผยควบคู่ไปกับการปฏิบัติตาม หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามา ตรวจสอบว่าได้ปฏิบัติตามที่ได้เปิดเผยไว้จริงหรือไม่

4. หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส หลักการข้อที่ได้คะแนนการเปิดเผยการ ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 โดยเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การเปิดเผยค่าตอบแทนที่ กรรมการได้รับจากการเป็นกรรมการ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ข้อเสนอแนะ ควรปรับปรุงในเรื่องการ เปิดเผยค่าตอบแทนของกรรมการหรือผู้บริหารอย่างละเอียด และชัดเจน เช่น ระบุถึงบริษัททุกบริษัทที่ กรรมการบริษัทแต่ละคนเป็นกรรมการอยู่ และเปิดเผยประเภทค่าตอบแทนต่าง ๆ รวมทั้งจำนวนเงินที่ กรรมการแต่ละคนได้รับ ทั้งจากบริษัทและจากบริษัทย่อยอื่น ๆ และ ควรจัดทำการเปิดเผย ค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหาร ในรูปแบบที่นักลงทุนทั่วไปหรือผู้ที่สนใจสามารถนำไปใช้ ประกอบการตัดสินใจได้ง่าย อาจทำเปรียบเทียบกันในแต่ละอุตสาหกรรม หรือ จัดทำเปรียบเทียบ ภายในอุตสาหกรรมเดียวกัน เป็นรูปภาพหรือตารางต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจได้ง่าย

5. หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ หลักการข้อที่ได้คะแนนการเปิดเผยการ ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 โดยเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ กรรมการแต่ละคนสามารถ เสนอเรื่องเข้าสู่วาระการประชุมคณะกรรมการ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 8.80 ข้อเสนอแนะ ควรส่งเสริม ความรู้ความเข้าใจให้แก่กรรมการและผู้บริหารทุกคนได้ทราบถึงหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ รวมถึงกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจเข้าไปพูดคุย แนะนำในประเด็นที่ต้องปรับปรุง หรือ จัดกิจกรรมส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการเพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และประโยชน์ที่จะได้รับหากมีการเปิดเผยการ ปฏิบัติตามหลักการได้ดี เพื่อให้ทุกฝ่ายโดยเฉพาะกรรมการและผู้บริหารได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของหลักการนี้ เช่น ส่งเสริมให้ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีสำหรับบริษัทที่มีผลประกอบการกำกับดูแล กิจการที่ดี เป็นต้น และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควร

ออกมาตรการจูงใจ หรือมาตรการบังคับในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนยังละเลยที่จะปรับปรุงมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท และควรทำประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก เช่น อาจจัดสัมมนาโต๊ะกลมเพื่อระดมความคิด ประสานการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงหลักการที่มีอยู่ให้มีความเป็นไปได้อย่างที่สุดและเกิดประโยชน์สูงสุดในทางปฏิบัติ

สืบเนื่องจากในขณะที่ทำการศึกษาชั้นหลักการดังกล่าวยังไม่ได้นำมาบังคับใช้ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลการประเมินการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549 ยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ดังนั้น หากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ในการปรับปรุงในส่วนที่ยังได้คะแนนการเปิดเผยที่ต่ำอยู่ ให้มีการปฏิบัติและเปิดเผยให้ได้ตามหลักการที่กำหนดไว้ได้มากขึ้น โดยอาจเข้าไปให้ความรู้แก่พนักงานขององค์กรหรือในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ยังมีคะแนนการเปิดเผยที่ต่ำอยู่ ให้สามารถปรับปรุงการเปิดเผยให้ดีขึ้น ดังนั้นหากได้ทำการศึกษาผลการประเมินหลังจากที่หลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549 ถูกบังคับใช้แล้วนั้นคาดว่าจะบริษัทจดทะเบียนของไทยจะมีคะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการนี้ได้ดีขึ้น

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549 ดังนี้

1. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ควรให้ความสนใจในการทดสอบความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือได้ ของการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนว่าได้ปฏิบัติตามที่ได้เปิดเผยไว้หรือไม่

2. บริษัทจดทะเบียนควรให้ความสำคัญกับหลักการที่มีคะแนนการเปิดเผยน้อย และเร่งดำเนินการให้สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดไว้ โดยอาจศึกษาจากบริษัทหรือกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีคะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่อยู่ในระดับสูงหรือได้คะแนนการเปิดเผยมาก เช่น กลุ่มทรัพยากร เป็นแบบอย่าง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. บริษัทจดทะเบียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง และกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 โดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้คะแนนการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 น้อยที่สุด คือ กลุ่มบริการ

2. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควรมีมาตรการในการตรวจสอบและติดตามว่าบริษัทมีการปฏิบัติตามหลักการที่มีการเปิดเผยหรือไม่ เพื่อให้ทุกบริษัทปฏิบัติตามหลักการดังกล่าวอย่างแท้จริง ตรงกับที่มีการเปิดเผยไว้ นอกจากนี้ควรกำหนดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนให้บริษัทมีการปฏิบัติในหลักการที่มีการเปิดเผยการปฏิบัติตามน้อย โดยเฉพาะหลักการหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้นคือ ประเด็นให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม ซึ่งมีการเปิดเผยการปฏิบัติตามเพียงร้อยละ 2.35 เท่านั้น โดยกำหนดช่องทางการสื่อสารที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นในการส่งคำถามล่วงหน้าการประชุมอย่างน้อย 21 วัน และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ถือหุ้นทราบโดยทั่วกัน แต่เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลที่มีการเปิดเผยในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) และรายงานประจำปีของบริษัทเท่านั้น ซึ่งการที่บริษัทได้คะแนนน้อย อาจไม่ได้หมายความว่าบริษัทนั้นไม่ได้ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี แต่อาจเนื่องมาจากบริษัทนั้นไม่ได้มีการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดีดังกล่าว นอกจากนี้การที่บริษัทเปิดเผยว่ามีการปฏิบัติตามก็ไม่ได้เป็นหลักประกันได้ว่าได้ปฏิบัติตามหลักการดังกล่าวอย่างแท้จริง

3. จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่าปัญหาเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนในการเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการ เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นเรื่องนามธรรม เช่น กรรมการทุกคนเข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการและลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัท และ จัดทำนโยบายการกำกับดูแลกิจการเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งบางบริษัทเปิดเผยอย่างชัดเจนว่าจัดทำนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร แต่บางบริษัทได้เปิดเผยเรื่องการกำกับดูแลกิจการไว้ แต่ไม่ได้เปิดเผยว่าระบุเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ จึงยากในการตีความ จึงเสนอแนะเพิ่มเติมให้บริษัทจดทะเบียนให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เป็นการแสดงถึงความโปร่งใสในการดำเนินงาน เพื่อให้นักลงทุนเกิดความเชื่อมั่นในการลงทุน โดยแต่ละอุตสาหกรรมควรให้ความสำคัญในหลักการที่ยังได้

คะแนนการเปิดเผยต่ำกว่าร้อยละ 50 เป็นพิเศษ ซึ่งทุกกลุ่มอุตสาหกรรมได้คะแนนการเปิดเผยในแต่ละหลักการต่ำกว่าร้อยละ 50 จึงควรให้ความสำคัญในการปรับปรุงการปฏิบัติตามในทุกหลักการ ยกเว้นกลุ่มทรัพยากร ที่ได้คะแนนการเปิดเผยในหมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ เกินร้อยละ 50 แต่ในหลักการหมวดอื่น ๆ ยังได้รับคะแนนการเปิดเผยที่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ดังนั้น กลุ่มทรัพยากรจึงควรให้ความสนใจในการเปิดเผยในหลักการอื่น ๆ เป็นพิเศษด้วย

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ควรออกสำรวจและสอบถามความเห็นจากผู้บริหาร นักลงทุน นักวิเคราะห์ นักวิชาการ เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ที่ควรเพิ่มเติมปรับปรุงเพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดีของไทย ให้สามารถแข่งขันกับตลาดทุนต่างประเทศได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิจัยเฉพาะบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และยกเว้นกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน ในการศึกษาครั้งต่อไปอาจจะพิจารณากลุ่มประชากรเพิ่มเติม คือ ศึกษาทุกกลุ่มอุตสาหกรรมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมถึงบริษัทกลุ่ม MAI

2. เพื่อให้เห็นแนวโน้มและประโยชน์ในการเปรียบเทียบอย่างชัดเจน ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจขยายการศึกษาเพิ่มเติมโดยศึกษาเป็นข้อมูลอนุกรมเวลา เพื่อพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงของการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในแต่ละปีว่า ส่งผลให้มีแนวโน้มการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไร

3. ในการวิจัยครั้งนี้หลักการกำกับดูแลกิจการปี 2549 ยังไม่ได้บังคับใช้ ดังนั้นการวิจัยในครั้งต่อไปจึงควรวิจัยถึงผลการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2549 หลังจากที่ได้มีการบังคับใช้หลักการนี้ว่าจะได้ผลเป็นอย่างไร

4. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ เช่น รายงานประจำปี, แบบ 56-1 เป็นต้น ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มวิธีการวิจัยอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ผู้บริหารของบริษัทต่าง ๆ การส่งแบบสอบถาม ในเรื่องการกำกับดูแลกิจการด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิจัยเฉพาะการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2549 เท่านั้น ดังนั้นครั้งต่อไปควรวิจัยผลการประเมินที่ได้เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2544. หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี.

_____. 2548. ผลประเมินการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน.

_____. 2549ก. หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2549.

_____. 2549ข. การกำกับดูแลกิจการ (บรรษัทภิบาล) (Online).

www.set.or.th/th/operation/corporate/corporate_p1.html, 15 กันยายน 2549.

_____. 2551. สรุปพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการในต่างประเทศไตรมาสที่ 1 และ
ไตรมาสที่ 2 ปี 2551.

จิรเมธ อึ้งชะ, 2546. ความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนในการ
ให้องค์กรมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี. การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองวิทยาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ถวิล นิลใบ. 2546. **Agency Theory and Corporate Governance** (Online).

www.eco.ru.ac.th/tawin/ec621/index.htm, 23 กันยายน 2549.

ธารินี จวงมุกิตา. 2550. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการและการกำกับดูแล
กิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บรรษัทภิบาลแห่งชาติ. 2548. ตลาดทุนไทยหลัง CG-ROSE: ทิศทางในอนาคต. ฉบับที่ 26
เดือนตุลาคม 2548

ยุทธ วรรณธรร. 2551. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส. M&W เดือนพฤษภาคม 2551

วิมลรัตน์ เจ็งเจริญ. 2546. การกำกับดูแลกิจการของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานและ
กลุ่มการสื่อสาร. การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา
เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ , มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2549. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. พิมพ์ครั้งที่ 16.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สังเวียน อินทรวิชัย. 2548. “การกำกับดูแลกิจการ: ทำไมและเพียงใด.” ใน ศิลปพร ศรีจัน
เพชร. (บรรณาธิการ). **TBS on Corporate Governance-การกำกับดูแลกิจการที่ดี.**
กรุงเทพมหานคร: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 19-33.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. 2544. รายงานที่ดีอาร์ไอการคอร์รัปชันในภาคธุรกิจกับ
บรรษัทภิบาลในประเทศไทย. ฉบับที่ 29 เดือนมิถุนายน 2544

สุนิสา สะและหมัด, 2545. ผลกระทบของคณะกรรมการที่มีผลการดำเนินงาน: กรณีศึกษา
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ , มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย. 2544. การประกวดการปฏิบัติอันเป็นเชิงเลิศเชิง
บรรษัทภิบาลปี 2544. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย. 2546. การประเมินการกำกับดูแลกิจการบริษัท
จดทะเบียนตามรายงานปี 2546.

สุรศักดิ์ ไชยชนกิจ, 2548. “ทฤษฎีธรรมาภิบาลบริษัท: ตรึงมิติวิเคราะห์.” วารสาร
เศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์ 23, 4 (ธันวาคม. 2548)

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. 2549. บทศึกษา เรื่องการ
เสริมสร้าง good corporate governance ของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย
(Online). www.sec.or.th/th/infocenter/pub/research/goodcg.shtml, 26 สิงหาคม 2549.

อัชชา ดวงไกรแฝง, 2549. ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการค้ากับดูแลกิจการที่ดีกับอัตราส่วนมูลค่าตลาดของกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงาน. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ , มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อุษณา ภัทรมนตรี, 2549. การตรวจสอบภายในสมัยใหม่ แนวคิด: กรณีศึกษาฉบับปรับปรุง. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 8-2-8-3

Anthony, R.N. and Govindarajan, V. 2004. **Management Control System.** 11th ed. Singapore: McGraw-Hill Companies Inc.

Donaldson, L. and Davis J.H. 1991. **Stewardship Theory or agency Theory: CEO Governance and shareholder Returns, Vol.16, 1.** (Australia: Australian Journal of Management): 49-64.

Eisenhardt, K.M. 1989. **Agency Theory: An Assessment and Review** (Stanford: Academy of management), p.57-74

Milton, T. 2002. "A Cross-Firm Analysis of The Impact of Corporate Governance on The East Asian Financial Crisis." **Journal of Financial Economics** 64 (2): 215-241

Oswald, S.L. and Jahera J.S., Jr. 1991. **The Influence of Ownership on Performance : An Empirical Study , Vol.12.** (Alabama: Strategic Management Journal)

Organisation for Economic Co-operation and Development. (2004). **OECD Principles of Corporate Governance.** France

Price Waterhouse Management Consultants. **Corporate Governance in Thailand.** A Price Waterhouse Survey. The Stock Exchange of Thailand. 1997.

Pricewaterhouse Coopers. 1999. *Corporate governance 1999 survey of institutional investors*.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบประเมินผลที่ใช้ในการศึกษา

แบบประเมินการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อและหลักการปี 2549

หลักการ	มีการเปิดเผย		ไม่มีการเปิดเผย	
	หลัก15ข้อ	หลักปี2549	หลัก15ข้อ	หลักปี2549
1.สิทธิของผู้ถือหุ้น				
เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักการ 15 ข้อ				
1.อำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุม				
2.ส่งข้อมูลประชุมแก่ผู้ถือหุ้นล่วงหน้า				
3.เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นตั้งคำถามแสดงความเห็นในที่ประชุม				
4.การเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นของคณะกรรมการบริษัท				
เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม				
5.เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม				
2.ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น				
เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักการ 15 ข้อ				
6.ผู้ถือหุ้นทุกรายได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวัน วาระประชุมล่วงหน้า				
7.ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าประชุมมอบฉันทะให้ผู้อื่นได้				
8.กำหนดมาตรฐานการดูแลการใช้ข้อมูลภายใน				
เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม				
9.ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอเพิ่มวาระการประชุมก่อนวันประชุมได้				
10.ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยมีโอกาสเสนอข้อบุคคลเพิ่มเป็นกรรมการ				
11.ไม่เพิ่มวาระการประชุมโดยไม่แจ้งให้ผู้ถือหุ้นล่วงหน้า				
12.ให้กรรมการและผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวได้เสีย				
13.เลือกกรรมการเป็นรายคน				
3.บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย				
เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักการ 15 ข้อ				
14.กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม				
เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม				
15.มีมาตรการสื่อสารกับคณะกรรมการเกี่ยวกับความถูกต้อง				
ของรายงานการเงิน ระบบควบคุมภายในและกลไกคุ้มครอง				
16.กำหนดนโยบายดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างชัดเจน				
4.การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส				
เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักการ 15 ข้อ				
17.เปิดเผยข้อมูลการเงินและไม่ใช้การเงินผ่านช่องทางต่าง ๆ				

แบบประเมินการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อและหลักการปี 2549 (ต่อ)

หลักการ	มีการเปิดเผย		ไม่มีการเปิดเผย	
	หลัก15ข้อ	หลักปี2549	หลัก15ข้อ	หลักปี2549
18.มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับ “ผู้ลงทุนสัมพันธ์”				
19.เปิดเผยช่องทางติดต่อผู้ลงทุนสัมพันธ์				
20.จัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการต่อรายงานการเงินและแสดงคู่กับรายงานผู้สอบบัญชีในรายงานประจำปี				
21.เปิดเผยนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการและผู้บริหารในรายงานประจำปี				
22.เปิดเผยรูปแบบหรือลักษณะของค่าตอบแทน				
23.เปิดเผยค่าตอบแทนของกรรมการเป็นรายบุคคล				
24.เปิดเผยค่าตอบแทนของผู้บริหารเป็นรายบุคคล				
เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม				
25.เปิดเผยข้อมูลทั้งภาษาไทยและอังกฤษผ่านเว็บไซต์				
26.เปิดเผยนโยบายเกี่ยวกับการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมและผลของการปฏิบัติตามนโยบายด้วย				
27.เปิดเผยการทำหน้าที่ของคณะกรรมการชุดย่อยในรอบปี เช่น จำนวนครั้งการประชุม				
28.เปิดเผยค่าตอบแทนที่กรรมการได้เป็นกรรมการบริษัทย่อย				
5.ความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ				
เนื้อหาที่กำหนดไว้แล้วในหลักการ 15 ข้อ				
29.กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อกรรมการ				
30.แบ่งแยกหน้าที่ของคณะกรรมการกับฝ่ายจัดการ				
31.ระบุจำนวนกรรมการทั้งหมด				
32.ระบุจำนวนกรรมการที่เป็นผู้บริหาร				
33.ระบุจำนวนกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร				
34.คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการอิสระอย่างน้อย1ใน3				
35.คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อยสามคน				
36.การแยกอำนาจหน้าที่ประธานกรรมการกับกรรมการผู้จัดการ				
37.ประธานกรรมการเป็นกรรมการอิสระ				
38.กำหนดมาตรการขจัดความขัดแย้งทางผลประโยชน์				

แบบประเมินการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อและหลักการปี 2549 (ต่อ)

หลักการ	มีการเปิดเผย		ไม่มีการเปิดเผย	
	หลัก15ข้อ	หลักปี2549	หลัก15ข้อ	หลักปี2549
39.การทำรายการที่เกี่ยวข้องโยงกันเสมือนทำกับบุคคลภายนอก				
40.เปิดเผยรายการที่เกี่ยวข้องโยงกันหรือขัดแย้งทางผลประโยชน์				
41.จัดให้มีจริยธรรมธุรกิจหรือจรรยาบรรณธุรกิจเป็นลายลักษณ์อักษร				
42.มีการติดตามการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว				
43.จัดทำนโยบายการกำกับดูแลกิจการเป็นลายลักษณ์อักษร				
44.นโยบายการกำกับดูแลกิจการได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ				
45.ผู้ถือหุ้นเป็นผู้อนุมัติค่าตอบแทนกรรมการ				
46.กำหนดการประชุมล่วงหน้าสำหรับการประชุมคณะ กรรมการ				
47.คณะกรรมการได้รับเอกสารประกอบการประชุมล่วงหน้า				
48.เปิดเผยจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละท่านเข้าร่วมประชุม				
49.จัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ				
50.จัดให้มีคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน				
51.กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะอนุ กรรมการ				
52.สมาชิกคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนส่วนใหญ่ไม่เป็นผู้บริหาร				
53.ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเป็นกรรมการอิสระ				
54.ระบุจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการ				
55.จัดให้มีระบบการควบคุมภายใน				
56.จัดให้มีการจัดการความเสี่ยง				
57.จัดให้มีหน่วยงานหรือบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบ				
58.จัดให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายในแยกเป็นหน่วยงานหนึ่ง				
59.บุคคลที่ตรวจสอบภายในรายงานผลโดยตรงต่อคณะ กรรมการตรวจสอบ				

แบบประเมินการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อและหลักการปี 2549 (ต่อ)

หลักการ	มีการเปิดเผย		ไม่มีการเปิดเผย	
	หลัก15ข้อ	หลักปี2549	หลัก15ข้อ	หลักปี2549
เรื่องที่กำหนดเพิ่มเติม				
60.กำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสมของผู้ที่จะดำรงตำแหน่ง				
กรรมการ				
61.พิจารณาความเหมาะสมของการกำหนดคุณสมบัติกรรมการ				
อิสระ				
62.จำกัดจำนวนบริษัทที่กรรมการแต่ละคนจะไปดำรงตำแหน่ง				
63.กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งชัดเจน				
64.กำหนดนโยบายในการไปดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทอื่น				
65.มีคณะกรรมการสรรหา				
66.ประธานกรรมการไม่เป็นประธานหรือสมาชิกคณะกรรมการ				
ชุดย่อย				
67.สมาชิกส่วนใหญ่ของคณะกรรมการพิจารณาคำตอบแทน				
และคณะกรรมการสรรหาเป็นกรรมการอิสระ				
68.มีเลขานุการบริษัท				
69.คณะกรรมการทบทวนนโยบายและประเมินปีละครั้ง				
70.ทบทวนระบบควบคุมภายในและประเมินผลความเสี่ยงปีละ				
ครั้ง				
71.กรรมการสามารถเสนอเรื่องเข้าสู่วาระการประชุมคณะ				
กรรมการได้				
72.คณะกรรมการขอข้อมูลเพิ่มเติมได้จากกรรมการผู้จัดการและ				
เลขานุการบริษัท				
73.ผู้บริหารระดับสูงเข้าประชุมคณะกรรมการเพื่อชี้แจงข้อมูล				
74.คำตอบแทนกรรมการผู้จัดการเกณฑ์ประเมินเป็นรูปธรรม				
75.มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการทุกปี				

ภาคผนวก ข

รายชื่อ และระดับการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ
บริษัทจดทะเบียนที่ใช้ในการศึกษา

ภาคผนวก รายชื่อ และระดับการเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ
บริษัทจดทะเบียนที่ใช้ศึกษา

1. ชื่อย่อบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ที่มีระดับการเปิดเผยมากที่สุด ได้แก่

SCCC, SHIN, TT&T, SC, CVD, KSI, MS, BAFS, BANPU, SSI, ATC, CPF, PTT, PTTCH,
BCP, EGCOP, PDL, PTTEP

2. ชื่อย่อบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ที่มีระดับการเปิดเผยมาก ได้แก่

ADVANC, ICC, LH, SAMCO, SATTEL, CPL, HANA, ITV, THAI, TPC, UVAN, BECL,
BTNC, PRANDA, SE-ED, SPALI, SPSU, TIPCO, TOP, AP, EASTW, EIC, LPN, PR, TRU,
UPF, DRT, GMMM, LANNA, LST, MAJOR, MPT, PS, PSL, SCG, SINGER, SOLAR,
WACOAL, GRAMMY, ROJANA, S&J, SITHAI, TNL, UPOIC, UV, CENTEL, CPT, CSL,
HTC, KCE, OGC, PG, RAIMON, RHC, SAT, SST

3. ชื่อย่อบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ที่มีระดับการเปิดเผยปานกลาง ได้แก่

CPN, EWC, GOLD, MINT, OCC, PAP, PATO, PTL, SMART, SAMTEL, SMC,
SSC, TICON, TR, TRUBB, BEC, BGH, IRC, LOXLEY, MATCH, NC, NTV,
SAFARI, STEC, SUC, TCB, TFD, TSC, TVO, AHC, ASCON, BJC, CCET, CTW,
INET, MSC, NCH, QH, SEAFCO, SFP, SPC, STANLY, TAF, TKT, TPCORP, TTA,
UBC, ASIMAR, CI, CK, ITD, KC, KH, KWH, MALEE, MEDIAS, NEP, PATKL, PB,
P-FCB, ROCK, SCP, TRUE, TSTE, AREEYA, BH, BSBM, CHOTI, DIANA,
GLOW, KMC, KPN, LALIN, MINOR, PAF, RPC, SAM, SH, SIM, SNC, SPI, SSF,
SVH, TMD, TUCC, UT, AMATA, AMC, BIGC, BLISS, CSC, IT, KDH, MATI,
MBK, PRO, Q-CON, RCL, ROH, SPPT, SYNTEC, TRAF, UP, WG, YNP, AFC,
DISTAR, ERAWAN, FMF, JCT, MANRIN, MCOT, METRO, MK, PF, SAWANG,
SUSCO, TFI, THIP, TWFP, TWZ, VNG, AI, AJ, BNC, CCP, CEI, DCC, DE,
DRACO, GEN, GFPT, IEC, KTECH, LNH, LRH, POST, PRECHA, S&P, SIS,
SORKON, SPACK, SPG, TUF, UCOM, UTP, WIN, PERM, RS

4. ชื่อย่อบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ที่มีระดับการเปิดเผยน้อย ได้แก่

APURE, BTC, CAWOW, DCON, EMC, ESTAR, FE, HMPRO, IHL, KYE, MFEC, MLINK, OISHI, PLE, SINGHA, SIRI, TLUXE, TPA, UFM, VIBHA, ASIAN, CFRESH, CWT, DELTA, HT, LEE, MAKRO, MCS, METCO, NMG, NNCL, NOBLE, RATCH, RCI, TASCO, TCP, TGCI, UST, AIT, ALUCON, CM, CPH, F&D, GYT, HFT, LTX, PPC, PREB, SCC, SUPER, CSP, FANCY, GENCO, HEMRAJ, INOX, M-CHAI, PA, STHAI, STPI, TEAM, TKS, UF, N-PARK, TPP, TC, AOT, CSR, JUTHA, TONHUA, MIDA, NEW, PRG, PRIN, SVI, TIW

5. ชื่อย่อบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ที่มีระดับการเปิดเผยน้อยที่สุด ได้แก่

AA, SF, SKR, TOPP, TYCN, UMI, BAT-3K, OHTL, SMIT, TF, BNT, STA, SSSC, DTCL, TCCC, TCMC, KWC, SHANG, YCI, GRAND, VARO, APRINT, TBSP, TTTM, WORK, TMT, RAM, VNT, KKC, GC, CP7-11, POWER, KTP, MODERN, PICNI, SUN, TTI, TTL, TRS, PONG, BLAND, TCOAT

ภาคผนวก ค

บริษัทจดทะเบียนที่มีคะแนนการเปิดเผยที่ดี (5 อันดับแรก) แบ่งตามแต่ละหลักการ
(ตามลำดับอักษร)

**ภาคผนวก ค บริษัทจดทะเบียนที่มีคะแนนการเปิดเผยที่ดี (5 อันดับแรก) แบ่งตามแต่ละหลักการ
(ตามลำดับอักษร)**

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

1. IT IT CITY PUBLIC COMPANY LIMITED
2. KCE KCE ELECTRONICS PUBLIC COMPANY LIMITED
3. SCP SOUTHERN CONCRETE PLIE PUBLIC COMPANY LIMITED
4. SHIN SHIN CORPORATIONS PUBLIC COMPANY LIMITED
5. SSI SAHAVIRIYA STEEL INDUSTRIES PUBLIC COMPANY
LIMITED

หมวดที่ 2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

1. CTW CHAROONG THAI WIRE&CABLE PUBLIC COMPANY LIMITED
2. SHIN SHIN CORPORATIONS PUBLIC COMPANY LIMITED
3. SSI SAHAVIRIYA STEEL INDUSTRIES PUBLIC COMPANY LIMITED
4. TCP THAI CANE PAPER PUBLIC COMPANY LIMITED
5. TT&T TT&T PUBLIC COMPANY LIMITED

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

1. KCE KCE ELECTRONICS PUBLIC COMPANY LIMITED
2. SNC SNC FORMER PUBLIC COMPANY LIMITED
3. SSI SAHAVIRIYA STEEL INDUSTRIES PUBLIC COMPANY LIMITED
4. TKT T.KRUNGTHAI INDUSTRIES PUBLIC COMPANY LIMITED
5. TT&T TT&T PUBLIC COMPANY LIMITED

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

1. CCET CAL-COMP ELECTRONICS (THAILAND) PUBLIC COMPANY LIMITED
2. KCE KCE ELECTRONICS PUBLIC COMPANY LIMITED
3. PREB PREBUILD PUBLIC COMPANY LIMITED
4. SOLAR SOLARTRONE PUBLIC COMPANY LIMITED
5. SSI SAHAVIRIYA STEEL INDUSTRIES PUBLIC COMPANY

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

1. ITV ITV PUBLIC COMPANY LIMITED
2. MPT MAGNECOMP PRECISION TECHNOLOGY PUBLIC COMPANY LIMITED
3. SAMCO SAMMAKORN PUBLIC COMPANY LIMITED
4. SHIN SHIN CORPORATIONS PUBLIC COMPANY LIMITED
5. TT&T TT&T PUBLIC COMPANY LIMITED

ภาคผนวก ง

บริษัทจดทะเบียนที่มีคะแนนการเปิดเผยที่ดี (5 อันดับแรก) แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม

ภาคผนวก ง บริษัทจดทะเบียนที่มีคะแนนการเปิดเผยที่ดี (5 อันดับแรก) แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม

1. กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

1. CPF CHAROEN POKPHAND FOODS PCL.
2. KSL KHONKHAN SUGAR PCL.
3. LST LAM SOON (THAILAND) PCL.
4. TIPCO TIPCO FOODS (THAILAND) PCL.
5. UVAN UNIVANICH PLAM OIL PCL.

2. กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค

1. BTNC BOUTIQUE NEW CITY PCL.
2. CPL C.P.L. GROUP PCL.
3. ICC I.C.C. INTERNATIONAL PCL.
4. PRANDA PRANDA JEWELRY PCL.
5. UPF UNION PIONEER PCL.

3. กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม

1. ATC THE AROMATICS (THAILAND) PCL.
2. PTTCH PTT CHEMICAL PCL.
3. SPSU S.P. SUZUKI PLC.
4. SSI SAHAVIRIYA STEEL INDUSTRIES PCL.
5. TPC THAI PLASTIC AND CHEMICAL PCL.

4. กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

1. LH LAND AND HOUSE PCL.
2. MS MILLENNIUM STEEL PCL.
3. SAMCO SAMMAKORN PCL.
4. SC SC ASSET CORPORATION PCL.
5. SCCC SIAM CITY CEMENT PCL.

5. กลุ่มทรัพยากร

1. BAFS BANGKOK AVIATION FUEL SERVICE PCL.
2. BANPU BANPU PCL.
3. BCP THE BANGCHAK PETROLEUM PCL.
4. EGCOMP ELECTRICITY GENERATING PCL.
5. PTT PTT PCL.

6. กลุ่มบริการ

1. BECL BANGKOK EXPRESSWAY PCL.
2. CVD CVD ENTERTAINMENT PCL.
3. ITV ITV PCL.
4. SE-ED SE-EDUCATION PCL.
5. THAI THAI AIRWAYS INTERNATIONAL PCL.

7. กลุ่มเทคโนโลยี

1. ADVANC ADVANCED INFO SERVICE PCL.
2. HANA HANA MICROELECTRONICS PCL.
3. SATTEL SHINAWATRA SATELLITE PCL.
4. SHIN SHIN CORPORATIONS PCL.
5. TT&T TT&T PCL.

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นางสาวณัฏฐิพัทธ์ จีระสกุลชัย
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 21 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2522
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ตำแหน่งปัจจุบัน	พนักงานบัญชีภาษีอากร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)